

Dibuku ya **KUBASIKA** **NKOTOLO**

Dibuku yayi, ni Moyize sonikaka yawu mpe nkumbu ya dibuku yango kele «KUBASIKA», samu ti ni dibuku yayi ke na kuzonzila wapi mutindu Yave kuulaka bana ya Isayeli na kubasisa bawu na bundongo ya Ngipiti. Dibuku yayi lenda kukabuka na bandambu tatu.

1 Na ndambu ya ntete (Kbk 1–3), bana ya Yakobi vwandaka zinga na yinsi ya Ngipiti mpe bawu vwandaka tala mpasi ya bundongo ya kulu-tila, kasi Yave soolaka Moyize samu na kubasisa bawu na Ngipiti, yinsi ya bundongo.

2 Na ndambu ya zole (Kbk 14–18), bantu ya Isayeli ke na kubasika na Ngipiti samu na kukwenda na yinsi ya kuyuma yina ba ke bokilaka Sinayi, kisika kele mongo ya Nzambi. Ntinu ya yinsi ya Ngipiti landaka bawu kintwadi na binwani ya yandi samu na kufwa bana ya Isayeli. Kasi Nzambi salaka bimangu samu na kuvuukisa bantu ya yandi. Na yina, bana ya Isayeli landaka nzyetolo ya bawu mpe Nzambi pesaka bawu madya mpe maza ya kunwa.

Na ndambu ya tatu (Kbk 19–40), bana ya Isayeli vwandaka na yisi ya mongo ya Sinayi. Kuna, Nzambi salaka ngwisani na bantu ya yandi. Na yina, yandi bokilaka Moyize na zulu ya mongo mpe yandi pesaka Moyize matadi ya Musiku.

Nzambi zabisaka mpe na Moyize mutindu ya kusadila Musiku yango mpe na manima, Nzambi pesaka dyaka na Moyize bantumunu ya kutunga Yinzo ya Mbwanu, kisika yandi ke banda na kubwanaka yandi.

Dibuku yayi lenda kukabuka mutindu yayi:

- Bana ya Isayeli na kati ya bundongo (Kbk 1).
- Mbutukulu ya Moyize (Kbk 2).
- Moyize mpe Aloni na sika ya Falawo (Kbk 3-6).
- Nzambi fidisaka biyoolo kumi (Kbk 7-11).
- Mukembo ya Paki ya ntete (Kbk 12-13).
- Mubu ya batwandu mpe mongo ya Sinayi (Kbk 14-18).
- Nzambi pesaka Misiku kumi (Kbk 19-24).
- Nzambi pesaka bantumunu samu na Yinzo ya Mbwanu (Kbk 25-27).
- Kisalu ya banganga-Nzambi mpe Saba (Kbk 28-31).
- Kiteki ya mwana ngombe (Kbk 32).
- Nzambi vutukilaka dyaka ngwisani na bantu ya yandi (Kbk 33-34).
- Bandukulu ya ntungulu ya Yinzo ya Mbwanu (Kbk 35-39).
- Mbyekolo ya Yinzo ya Mbwanu (Kbk 40).

BUNDONGO MPE KUBASIKA YA ISAYELI NA NGIPITI

1-15

Bundongo ya bana ya Isayeli na Ngipiti

¹ Yayi ni bankumbu ya bana ya Isayeli* bayina kwizaka na Ngipiti kintwadi na Yakobi. Konso muntu kwizaka na dikanda ya yandi:

* **1:1** Isayeli nkumbu ya yandi ya nkaka ni Yakobi

² Lubene, Simewone, Levi, Yuda,

³ Isakale, Zabulone, Bezame,

⁴ Dane, Nefetali, Ngade, Asele.

⁵ Bayina butukaka na Yakobi vwandaka makumi nsambwadi. Na ntangu yina, Yosefi tekilaka na Ngipiti.

⁶ Yosefi na bampangi ya yandi nyonso mpe bantu nyonso ya mbandu yina manisaka na kufwa.

⁷ Na manima, bana ya Isayeli butanaka, bawu kumaka mingi, bawu butanaka mingi-mingi, mpe bawu vwandaka lutila na kukuma ngolo. Bawu manisaka na kifuluka na yinsi yina.

⁸ Na manima, ntinu ya nkaka yina zabaka ve Yosefi bandaka na kuyala na Ngipiti.

⁹ Yandi tubaka na bantu ya yandi: «Beno tala, bana ya Isayeli me lutila na kukuma mingi mpe bawu me kuma na ngolo, kulutila beto.

¹⁰ Beto sadila bawu mayela, samu ti bawu tata-mana ve na kukuma mingi. Samu ti, kana mvita kumina beto, bawu lenda vukana na bambeni ya beto, samu na kunwanisa beto, mpe na manima, bawu ke katuka ya bawu na yinsi yayi.»

¹¹ Na yina, ba tudilaka bawu bamfumu ya bisalu ya ngolo, samu na kutalisa bawu mpasi, na kukwika bawu bisalu ya mpasi. Ni mutindu yina ba vwandaka tungila Falawo† bambanza Pitome na Lamesese, samu na kubumbilaka madya.

¹² Kasi ata ti ba vwandaka lutisa na kutalisa bana ya Isayeli mpasi, bana ya Isayeli vwandaka lutila dyaka na kubutana mpe na kukuma mingi.

1:7 Bis 7.17 † **1:11** Falawo Nkumbu ya Falawo zola kutuba: Ntinu ya Ngipiti

Bantu ya Ngipiti kumaka na boma ya bana ya Isayeli.

¹³ Na yina, bantu ya Ngipiti kotisaka bana ya Isayeli na bundongo ya ngolo.

¹⁴ Bawu salaka ti luzingu ya bana ya Isayeli ku-vwanda luzingu mosi ya ndudi, samu na bisalu ya ngolo yina ba vwandaka kwika bawu: kulamba kibuma, kuyidika bibiliki, kusala bisalu nyonso ya bilanga. Ni bisalu nyonso yayi ya ngolo ba vwandaka kwika bawu na kusala.

Lutumu ya Falawo ya kufwa bana ya babakala

¹⁵ Ya vwandaka na bakento zole ya ba-Ebeleyo yina ke butisaka. Bankumbu ya bawu vwandaka Sifela mpe ya nkaka Puwa. Ntinu ya Ngipiti zon-zaka na bawu.

¹⁶ Yandi tubaka: «Ntangu beno ke butisa bak-ento ya ba-Ebeleyo, beno tala mwana kana yandi kele kento to bakala. Kana yandi kele mwana ya bakala, beno fwana kufwa yandi. Kana yandi kele mwana ya kento, beno bika yandi moyo.»

¹⁷ Kasi bibutisi yango vwandaka na boma ya Nzambi, mpe bawu salaka ve mutindu ntinu ya Ngipiti tubaka na bawu. Bawu vwandaka bika bana ya babakala kuzinga.

¹⁸ Na yina, ntinu ya Ngipiti bokilaka bibutisi yina, mpe yandi tubaka na bawu: «Samu na yinki beno ke na kusala mutindu yina? Samu na yinki beno ke na kubika bana ya babakala kuzinga?»

¹⁹ Bibutisi vutulaka na Falawo, ntinu ya Ngipiti: «Bakento ya ba-Ebeleyo kele ata fyoti ve mutindu bakento ya bantu ya Ngipiti. Mutindu bawu ke na

ngolo mingi, bawu ke butaka tekila kibutisi kwiza kuma.»

²⁰ Bantu ya Isayeli vwandaka lutila na kukuma mingi mpe na ngolo ya kulutila. Nzambi salaka mambu ya mbote na bibutisi yina.

²¹ Mutindu bibutisi yina vwandaka na boma ya Nzambi, Nzambi pesaka bawu bana mingi.

²² Na yina, Falawo, ntinu ya Ngipiti, pesaka ntumunu na bantu ya yandi nyonso mutindu yayi: «Bana nyonso ya ba-Ebeleyo yina ke butuka ya babakala, beno losa bawu na nzadi ya Nile. Kasi beno bika bana nyonso ya bakento kuzinga.»

2

Mbutukulu mpe bumwana ya Moyize

¹ Bakala mosi ya kifumba ya Levi kwelaka ndumba mosi ya kifumba yina.

² Ndumba yango kuzwaka kivumu mpe butaka mwana ya bakala. Mutindu yandi talaka ti mwana vwandaka kitoko, yandi bumbaka yandi bangonda tatu.

³ Mutindu yandi talaka ti yandi lendaka tata-mana ve na kubumba mwana yina, yandi bakaka kitunga yina ba yidikilaka na batwandu. Yandi lengaka yawu guludon na kole. Yandi tulaka mwana na kati ya yawu, mpe yandi tulaka kitunga yango na kati-kati ya matiti, na kumu ya nzadi ya Nile.

⁴ Kibusi ya mwana yina telamaka mwa ntama samu na kutala yinki ke kumina mwana.

⁵ Mwana ya Falawo ya kento kulumukaka na kwenda yobila na nzadi ya Nile. Bisadi ya yandi vwandaka kwenda tambula na kumu ya nzadi. Na ntangu yina, mwana ya Falawo talaka kitunga na kati-kati ya matiti, mpe yandi tumisaka mosi na bisadi ya yandi na kwenda baka yawu.

⁶ Yandi fungulaka yawu mpe yandi talaka mwana. Ya vwandaka mwa mwana ya bakala. Mwana yango vwandaka dila. Mwana ya Falawo talaka mwana kyadi mpe yandi tubaka: «Ya kele mwana ya ba-Ebeleyo!»

⁷ Na yina, kibusi ya mwana belamaka na kwiza tuba na mwana ya Falawo mutindu yayi: «Nge zola ti mu kwenda sosila nge, na kati ya bakento ya ba-Ebeleyo, kento yina ke keba mwana yayi mpe ke pesila nge yandi mabene?»

⁸ Mwana ya Falawo vutulaka: «Ee! Kwenda.»

Na yina, ndumba kwendaka bokila mama ya mwana.

⁹ Mwana ya Falawo tubaka na kento yina: «Nata mwana yayi, kulisa munu yandi, mpe mu ke futa nge.» Kento yina bakaka mwana mpe kwendaka kulisa mwana.

¹⁰ Ntangu mwana kulaka, kento yina nataka mwana na sika ya mwana ya Falawo. Mwana ya Falawo bakilaka mwana yina mutindu mwana ya yandi. Mwana ya Falawo pesaka mwana nkumbu Moyize, samu ti yandi tubaka: «Mu basisaka yandi na maza.»

Moyize kimaka na yinsi ya Midyane

¹¹ Na manima ya bamvula, Moyize kulaka. Kilumbu mosi yandi kwendaka na sika ya bam-pangi ya yandi ba-Ebeleyo, mpe yandi talaka

bisalu ya ngolo yina ba vwandaka sadisa bawu. Kuna, yandi talaka bakala mosi ya mu-Ngipiti, yina vwandaka bula bakala mosi ya mu-Ebeleyo, mosi na bampangi ya yandi ya ba-Ebeleyo.

¹² Moyize talaka na lweka mosi mpe na lweka ya nkaka. Mutindu yandi talaka ti muntu vwandaka ve, yandi kufwaka mu-Ngipiti yina, mpe yandi bumbaka yandi na yisi ya ntoto.

¹³ Kilumbu yina landaka, Moyize basikaka dyaka. Yandi talaka babakala zole ya ba-Ebeleyo yina vwandaka swana. Moyize tubaka na muntu yina vwandaka ve na mpemba: «Samu na yinki nge ke na kubula mpangi ya nge?»

¹⁴ Kasi muntu yina vutulaka: «Nani me tula nge mfumu mpe zuzi samu na kufundisa beto? Yinki, nge zola kufwa munu mutindu nge me kufwa mu-Ngipiti yina?» Moyize kumaka na boma. Yandi tubaka na yisi ya ntima: «Dyambu yayi me za-bana!»

¹⁵ Ntangu Falawo ntinu ya Ngipiti kuwaka mambu yina, yandi sosaka na kufwa Moyize. Kasi Moyize kimaka yinzo ya Falawo, mpe kwendaka na yinsi ya Midyane. Ntangu yandi kumaka kuna, yandi kwendaka vwanda pene-pene ya dibulu ya maza.

¹⁶ Nganga-Nzambi ya Midyane vwandaka na bana nsambwadi ya bakento. Bawu kwizaka teka maza na dibulu yina, mpe kufulusa bidikulu* na maza ya kunwikisa bibulu ya tata ya bawu.

¹⁷ Kasi mivungi ya bibulu kwizaka bingisa bana yina ya bakento. Ni kuna Moyize telamaka mpe

* **2:16** Awa, bidikulu ni bima yina ba vwandaka tudila bibulu maza ya kunwa.

nwaninaka bana yango, mpe yandi nwikisaka bibulu ya bawu maza.

¹⁸ Bawu vutukaka na sika ya tata ya bawu Lewele. Lewele tubaka na bawu: «Samu na yinki bubu yayi beno me vutuka mbangu?»

¹⁹ Bawu vutulaka: «Bakala mosi ya mu-Ngipiti me kuula beto na maboko ya mivungi ya bibulu. Ni yandi me tekila beto maza, mpe yandi me nwikisa mpe bibulu ya beto maza.»

²⁰ Lewele tubaka na bana ya yandi: «Wapi kisika yandi kele? Samu na yinki beno me bika bakala yina kuna? Beno kwenda bokila munu yandi, yandi kwiza kudya.»

²¹ Moyize ndimaka na kuvwanda na yinzo ya Lewele. Mpe Lewele kwelisaka Moyize mwana ya yandi Sipola.

²² Sipola butaka mwana ya bakala. Moyize pesaka yandi nkumbu Ngelesome, yina zola kutuba «Nzenza», samu ti yandi tubaka: «Mu me kwiza zinga na yinsi ya bunzenza.»

Nzambi soolaka Moyize na kukuula bana ya Isayeli

²³ Na manima ya bamvula mingi, ntinu ya yinsi ya Ngipiti kwizaka kufwa. Bana ya Isayeli vwan-daka yawula mpe kulooka na yisi ya bundongo. Kulooka ya bawu samu na nsatu ya lusalusu na bundongo ya bawu wakanaka tii na sika ya Nzambi.

²⁴ Nzambi kuwaka bidilu ya bawu, mpe yandi bambukaka moyo na ngwisani ya yandi na Abal-ayami, na Isaaki, mpe na Yakobi.

25 Nzambi talaka bana ya Isayeli, mpe yandi talaka mbote-mbote dyambu ya bawu.

3

¹ Moyize vwandaka dikila mameme na bankombo ya bokilo ya yandi Yetelo*, yina vwandaka nganga-Nzambi ya Midyane. Kilumbu mosi, yandi nataka bibulu yango kuluta yinsi ya kuyuma. Yandi kwizaka kuma na mongo ya Nzambi, mongo yina ba ke bokilaka Olebe†.

² Kuna, mbazi ya Yave talanaka na yandi na mulaka ya tiya na kati-kati ya divunda. Moyize talaka ti divunda vwandaka lema, kasi yawu vwandaka nyenga ve.

³ Moyize tubaka na yisi ya ntima: «Mu ke lutila na manima na kwenda tala dyambu yayi ya ngitukulu, samu na yinki divunda ke na kuya ve.»

⁴ Yave talaka ti Moyize lutilaka na manima samu na kutala. Nzambi bokilaka Moyize na kati-kati ya divunda, mpe tubaka: «Moyize! Moyize!» Moyize vutulaka: «Munu yandi yayi.»

⁵ Nzambi tubaka: «Kubelama awa ve. Katula mapapa na makulu ya nge, samu ti kisika yayi nge kele, ya kele ntoto ya longo.»

⁶ Nzambi tubaka dyaka: «Mu kele Nzambi ya tata ya nge, Nzambi ya Abalayami, Nzambi ya Isaaki, Nzambi ya Yakobi.»

Moyize fukaka kizizi ya yandi, samu ti yandi vwandaka na boma na kotalisa meso ya yandi na Nzambi.

* **3:1** Yetelonkumbu ya yandi ya nkaka ni Lewele. **3:1** Kbk 2:18

† **3:1** Olebe Nkumbu ya nkaka ya Olebe kele ni «Sinayi»

⁷ Yave tubaka: «Mu me tala mbote bankwamusu ya bantu ya munu yina kele na Ngipiti. Mu me kuwa mpe bidilu yina ba ke na kudilisa bawu na bayina ke na kunyokola bawu. Mu zaba bampasi ya bawu.

⁸ Mu me kulumuka samu na kukuula bawu na maboko ya bantu ya Ngipiti. Mu zola basisa bawu na yinsi ya Ngipiti, na kunata bawu na yinsi ya mbote mpe ya nene, yinsi ya kufuluka na miliki, na mafuta ya nyosi[‡]. Ni yinsi ya ba-Kaanani, ya ba-Yiti, ya ba-Amoli, ya ba-Pelizi, ya ba-Yivi, na ya ba-Yebuse.

⁹ Awa bidilu ya bana ya Isayeli me wakana tii na sika ya munu. Mu me tala mpe mutindu ya kunyokola yina bantu ya Ngipiti ke na kunyokolaka bawu.

¹⁰ Na yina, kwenda, mu ke na kufidisa nge na sika ya Falawo, ntinu ya Ngipiti. Basisa bantu ya munu, bana ya Isayeli, na Ngipiti.»

Nzambi zabisaka nkumbu ya yandi na Moyize

¹¹ Moyize tubaka na Nzambi: «Nani mu kele na kukwenda na sika ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, mpe na kubasisa bana ya Isayeli na yinsi ya Ngipiti?»

¹² Nzambi pesaka yandi mvutu yayi: «Mu ke vwanda na nge. Mpe kidimbu yina ke lakisa ti ni munu me fidisa nge, ni yayi: Ntangu nge ke basisa bana ya Isayeli na Ngipiti, beno ke sadila munu, Nzambi, na mongo yayi.»

[‡] 3:8 Yinsi ya mbote mpe ya nene, ya kufuluka na miliki, na mafuta ya nyosi, ya kele yinsi yina madya ke butaka mbote, ya kele mpe yinsi yina ba lenda kuyundula mbote bibulu.

¹³ Moyize tubaka na Nzambi: «Kana mu kwenda na sika ya bana ya Isayeli, mpe mu tuba na bawu ti: “Nzambi ya batata ya beno me fidisa munu na sika ya beno”, kana bawu yufula munu: “Nkumbu ya yandi nani?” Yinki mu ke vutula na bawu?»

¹⁴ Nzambi vutulaka na Moyize: «MU KELE YINA MU KELE.» Mpe yandi tubaka dyaka: «Nge ke zonza mutindu yayi na bana ya Isayeli: MU KELE me fidisa munu na sika ya beno.»

¹⁵ Nzambi tubaka dyaka na Moyize: «Nge ke zonza mutindu yayi na bana ya Isayeli: “Yave, Nzambi ya batata ya beno, Nzambi ya Abalayami, Nzambi ya Isaaki, Nzambi ya Yakobi, me fidisa munu na sika ya beno.” Yayi ni nkumbu ya munu ya bantangu nyonso. Ni na nkumbu yayi ba ke banda na kusambilaka munu na bambandu nyonso.

¹⁶ Kwenda, kwenda kutikisa bakuluntu ya Isayeli mpe tuba na bawu: “Yave, Nzambi ya batata ya beno, Nzambi ya Abalayami, ya Isaaki, mpe ya Yakobi, yandi me talana na munu. Yandi me tuba: Mu me telama na kusadisa beno na yina me tadila mambu ba ke na kusala beno na yinsi ya Ngipiti.

¹⁷ Mu me tuba mutindu yayi: Mu ke basisa beno na Ngipiti, kisika yina beno kele na kati ya kyadi, samu na kunata beno na yinsi ya ba-Kaanani, ya ba-Yiti, ya ba-Amoli, ya ba-Pelizi, ya ba-Yivi na ba-Yebuse, yinsi ya kufuluka na miliki na mafuta ya nyosi.”»

¹⁸ «Bakuluntu ya Isayeli ke wila nge. Mpe nge ke kwenda, nge na bawu, na sika ya ntinu ya Ngipiti. Beno ke zonza na yandi ti: “Yave, Nzambi ya ba-

Ebeleyo, me talana na beto. Na yina, pesa beto muswa ya kukwenda na yinsi ya kuyuma. Beto ke dyata bilumbu tatu na kwenda pesa minkayulu na Yave, Nzambi ya beto.”

¹⁹ Munu, mu zaba mbote-mbote ti ntinu ya Ngipiti ke pesa ve beno muswa ya kukwenda, ata ti ba me kwika yandi yawu na ngolo.

²⁰ Ni yawu yina, mu ke nanguna diboko ya munu samu na kubula yinsi ya Ngipiti na mambu nyonso ya ngitukulu yina mu ke sala kuna. Na manima, yandi ke bika beno kwenda.

²¹ Mu ke sala ti bantu ya Ngipiti kulakisa beno bumbote ya bawu. Mpe ntangu beno ke basika na yinsi ya bawu, beno ke basika maboko mpamba ve.

²² Konso mu-Isayeli ya kento ke lombana kento ni kento ya mu-Ngipiti yina ke vwandaka na sika ya yandi, to pene-pene ya yinzo ya yandi, bima ya palata, na bima ya wolo, na binkuti. Benoko pesa yawu na bana ya beno ya babakala mpe ya bakento. Ni mutindu yina, beno ke botola bimvwama ya yinsi ya Ngipiti.»

4

Nzambi lakisaka lulendo ya yandi na Moyize

¹ Moyize tubaka na Yave: «Kasi bawu ke kwikila munu ve, mpe bawu ke wila munu ve. Bawu ke tuba: “Yave me talana ve na nge.”»

² Yave tubaka na yandi: «Yinki ke na nge na diboko?» Moyize vutulaka: «Yinti.»

³ Yave tubaka: «Losa yawu na ntoto.» Yandi losaka yawu na ntoto, mpe yinti kitukaka nyoka. Moyize kimaka na mantwala ya yandi.

⁴ Yave tubaka na Moyize: «Lambula diboko ya nge, mpe simba nyoka yina na mukila.» Moyize lambulaka diboko, mpe simbaka nyoka. Nyoka kitukaka dyaka yinti na diboko ya yandi.

⁵ Yave tubaka: «Ni yawu ke lakisa bawu ti munu Yave, Nzambi ya bankooko ya bawu, Nzambi ya Abalayami, Nzambi ya Isaaki, mpe Nzambi ya Yakobi me talana na nge.»

⁶ Yave tubaka dyaka na yandi: «Tula diboko na ntulu ya nge.» Yandi tulaka diboko na ntulu ya yandi, mpe na manima, yandi katulaka diboko. Diboko ya yandi fulukaka na bwazi ya mutindu ntinta ya mpembe ya kulutila.

⁷ Yave tubaka na yandi: «Vutula diboko na ntulu ya nge.» Moyize vutulaka diboko na ntulu ya yandi, mpe yandi katulaka diboko ya yandi na ntulu. Diboko ya yandi vutukaka mbote mutindu yawu ke vwandilaka.

⁸ Na yina, Yave tubaka: «Kana ba kwikila nge ve, kana bawu ndima nge ve na kidimbu ya ntete, bawu ke kwikila nge na kidimbu ya zole.

⁹ Kana ba kwikila ve na kidimbu ya zole yina, kana ba wila nge ve, nge ke baka maza ya nzadi ya Nile, nge ke mwangisa yawu na ntoto. Maza yina nge ke baka na nzadi ke kituka menga na ntoto.»

Nzambi soolaka Aloni na kusala na Moyize

¹⁰ Moyize tubaka na Yave: «Mulemvo ya nge Mfumu, mu kele ve na kinzonzi ya mbote. Mu ke vwandaka ve na yawu tii ntangu yayi nge ke na kuzonza na kisadi ya nge, mu ke na yawu ve. Mu kele na yinwa dema, na ludimi ya dema.»

¹¹ Yave tubaka na yandi: «Nani pesaka muntu yinwa? Nani ke salaka ti muntu kuvwanda dibaba to yandi kuwa ve? Nani ke salaka ti muntu kutala to kuvwanda mpofu? Ni munu ve Yave?»

¹² Ntangu yayi, kwenda, mu ke sala ti nge zonga mbote, mpe mu ke longisa nge yina nge fwana kutuba.»

¹³ Moyize tatamanaka na kutuba: «Mulemvo ya nge Mfumu, fidisa muntu ya nkaka yina nge zola.»

¹⁴ Yave dasukilaka Moyize, mpe tubaka: «Nge kele ve na mpangi na nkumbu Aloni, mu-Levi? Mu zaba ti yandi ke zonzaka mbote. Yandi ke na kukwiza na kubwabana nge. Ntangu yandi ke tala nge, yandi ke yangalala na ntima.

¹⁵ Nge ke zabisa yandi mambu yina yandi ke zonga. Mpe munu, mu ke vwanda na yinwa ya nge, mpe na yinwa ya yandi. Mu ke longisa beno yina beno fwana kusala.

¹⁶ Yandi ke zonga na bantu nyonso na kisika ya nge. Yandi ke vwanda yinwa ya nge, mpe nge ke vwanda mutindu nzambi ya yandi.

¹⁷ Yinti yayi, baka yawu na diboko ya nge. Nge ke sadila bimangu na yawu.»

Moyize vutukaka na sika ya bantu ya yandi

¹⁸ Moyize vutukaka na sika ya bokilo ya yandi Yetelo, mpe yandi tubaka na Yetelo: «Mulemvo ya nge, mu zola kwenda ya munu, mpe kuvutuka na sika ya bampangi ya munu na Ngipiti, samu na kutala kana bawu ke ntete moyo.» Yetelo tubaka na Moyize: «Kwenda na kizunu!»

¹⁹ Yave tubaka na Moyize kuna na yinsi ya Midyane: «Kwenda ya nge, vutuka ya nge na yinsi

ya Ngipiti, samu ti bantu nyonso yina vwandaka sosa lufwa ya nge, bawu me manisa na kufwa.»

²⁰ Moyize bakaka kento ya yandi na bana ya yandi. Yandi tulaka bawu na zulu ya mbuluku, mpe yandi vutukaka na yinsi ya Ngipiti. Yandi bakaka yinti ya Nzambi na diboko.

²¹ Yave tubaka na Moyize: «Tala, mu me pesa nge lulendo nyonso ya kusala bimangu. Mutindu nge ke na kuvutuka na yinsi ya Ngipiti, nge ke sala yawu na mantwala ya Falawo, ntinu ya Ngipiti. Kasi munu, mu ke kanga ntima ya yandi, mpe yandi ke bika ve ti bana ya Isayeli kukwenda.

²² Nge ke tuba na Falawo: Yave me tuba mutindu yayi: «Isayeli kele mwana ya munu, mwana ya munu ya ntete.

²³ Mu me tuba na nge: Bika ti mwana ya munu kwenda sadila munu. Kasi nge ke na kumanga na kubika yandi. Na yina, mu ke kufwa mwana ya nge ya ntete.»

²⁴ Kasi na nzila, ntangu ba vwandaka na kisika ya kulutisa mpimpa, Yave kwizaka bwabana Moyize, mpe zolaka kufwa yandi.

²⁵ Ni yawu yina, Sipola bakaka ditadi ya meno, mpe zengaka mpusu ya bubakala ya mwana ya yandi. Na mpusu ya nzutu ya bubakala yina, yandi simbaka bubakala ya Moyize mpe tubaka: «Nge kele bakala ya munu ya menga.»

²⁶ Mpe Yave bikaka Moyize. Sipola tubaka «Bakala ya munu ya menga», samu na nzengolo ya bubakala.

²⁷ Yave tubaka na Aloni: «Kwenda bwabana Moyize na yinsi ya kuyuma.» Aloni kwendaka kuta mpangi ya yandi na mongo ya Nzambi, mpe bawu

bumbasanaka.

²⁸ Moyize zabisaka na Aloni mambu nyonso yina Yave pesaka yandi na kuzonza, mpe bimangu nyonso yina Yave tumisaka yandi na kusala.

²⁹ Ntangu bawu kumaka na Ngipiti, Moyize na Aloni kwendaka kutikisa bakuluntu nyonso ya bana ya Isayeli.

³⁰ Aloni zabisaka bawu mambu nyonso yina Yave tubaka na Moyize, mpe yandi salaka bimangu na meso ya bantu nyonso ya Isayeli.

³¹ Bantu nyonso kwikilaka mpe ba bakulaka ti Yave vwandaka sadisa bana ya Isayeli, mpe ti yandi talaka mpasi ya bawu. Bawu fukamaka, mpe sambilaka.

5

Moyize na Aloni na sika ya Falawo

¹ Na manima, Moyize na Aloni kwendaka na sika ya Falawo. Bawu tubaka: «Yave, Nzambi ya Isayeli ke na kutuba: “Bika ti bantu ya munu kwenda, samu ti bawu kusadila munu mukembo na yinsi ya kuyuma.”»

² Falawo, ntinu ya Ngipiti, tubaka: «Nani kele Yave, samu ti mu wila yandi, na kubika Isayeli kukwenda? Mu zaba ve Yave, mpe mu ke bika mpe ve ti bana ya Isayeli kukwenda.»

³ Bawu tubaka: «Nzambi ya beto ba-Ebeleyo me kwiza talana na beto. Pesa beto nzila beto kwenda, beto tambula bilumbu tatu na yinsi ya kuyuma, samu na kukwenda pesa minkayulu na Yave, Nzambi ya beto. Beto zola ve ti yandi kufwa beto na kiyoolo to na mvita.»

⁴ Ntinu ya Ngipiti tubaka na Moyize na Aloni: «Beno Moyize na Aloni, samu na yinki beno zola ti bana ya Isayeli kusala dyaka ve bisalu ya bawu? Beno kwenda na bisalu ya beno ya bundongo!»

⁵ Falawo, ntinu ya Ngipiti tubaka: «Yinki! Ni na ntangu yayi, yina bantu yayi me kuma mingi-mingi na yinsi, beno zola ti bawu kubika bisalu ya bawu ya bundongo?»

Falawo bwelaka bana ya Isayeli bisalu

⁶ Kaka na kilumbu yina, Falawo, ntinu ya Ngipiti, pesaka ntumunu na bantu ya Ngipiti yina vwandaka kengidila bana ya Isayeli na bisalu ya bawu ya bundongo, mpe na bantu ya Isayeli yina vwandaka twadisa bisalu. Ntumunu yango ni yayi:

⁷ «Beno pesa dyaka ve matiti ya nyanga na bana ya Isayeli samu na kusala bibiliki, mutindu beno vwandaka sala na ntama. Bawu ke banda na kwendaka lokota yawu bawu mosi.

⁸ Na yina, beno ke kwika bawu na kusala lutangu ya bibiliki yina bawu vwandaka sala ntete, beno ke kulula yawu ve. Samu ti bawu kele na bubolo, ni yawu yina, ba ke na kulooka na kutuba ti beto kwenda pesa minkayulu na Nzambi ya beto.

⁹ Beno fulusa bawu na bisalu, samu ti bawu kusala mingi, mpe bawu kuwa dyaka ve mambu ya luvunu.»

¹⁰ Bantu yina vwandaka kengidila bana ya Isayeli na bisalu ya bawu ya bundongo na bantu ya Isayeli yina vwandaka twadisa bisalu, kwendaka zonza na bantu: «Falawo me tuba ti ba ke pesa dyaka ve beno matiti ya nyanga.

¹¹ Beno kwenda sosa beno mosi matiti ya nyanga kisika yina beno lenda kuzwa yawu. Kasi ba ke kulula ata kima na bisalu ya beno.»

¹² Na yina, bana ya Isayeli mwanganaka na yinsi nyonso ya Ngipiti, samu na kulokota matiti ya bilanga na kusadila yawu mutindu matiti ya nyanga.

¹³ Bantu yina vwandaka kengidila vwandaka kwika bawu na kusala mbangu-mbangu. Ba vwandaka tuba mutindu yayi: «Beno fwana kumanisa bisalu ya beno ya konso kilumbu mutindu beno vwandaka sala yawu, ntangu ba vwandaka pesa beno matiti ya nyanga.»

¹⁴ Bantu ya Falawo yina vwandaka kengidila bisalu vwandaka bula bantu ya Isayeli yina vwandaka twadisa bisalu, bantu yina bawu mosi soolaka. Bawu vwandaka tuba na bawu: «Samu na yinki beno me lungisa ve lutangu ya bibiliki yina beno zolaka sala mazono na bubu yayi, mutindu beno vwandaka sala ntete?»

¹⁵ Bantu ya Isayeli yina vwandaka twadisa bisalu kwendaka nyonga na sika ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, mpe bawu tubaka: «Samu na yinki nge ke na kusala mutindu yina na beto bisadi ya nge?

¹⁶ Ba ke na kupesaka dyaka beto ve matiti ya nyanga, kasi ba ke na kutumisa na beto na kusala bibiliki mpe ba ke na bula dyaka beto. Ni bantu ya nge ke na kusala yimbi!»

¹⁷ Falawo, ntinu ya Ngipiti tubaka: «Beno ke na bubolo! Ya tsyelika bantu ya bubolo! Ni yawu yina, beno ke na kutuba ti: “beto zola kwenda pesa minkayulu na Yave!”

¹⁸ Ntangu yayi, beno kwenda sala! Ba ke pesa

beno ve matiti ya nyanga, kasi beno fwana kulungisa lutangu ya bibiliki yina beno ke salaka.»

¹⁹ Bantu ya Isayeli yina vwandaka twadisa bisalu talaka ti bawu kumaka na mpasi, samu ti ba zabisaka na bawu ti bawu ke kulula ve lutangu ya bibiliki ya konso kilumbu.

²⁰ Ntangu bawu basikaka na yinzo ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, bawu kwendaka na sika ya Moyize na Aloni yina vwandaka vingila bawu.

²¹ Bawu tubaka na Moyize na Aloni: «Bika ti Yave tala mambu ya yimbi yina beno me sala, mpe ti yandi kufundisa beno na mambu yayi. Samu na beno, beto me kuma bantu ya kulutula yimbi na meso ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, na bantu yina ke salaka na yandi. Beno me fungula nzila samu ti bawu kufwa beto.»

²² Na manima, Moyize tubaka dyaka na Yave: «Mfumu, samu na yinki nge ke na kutalisa bantu yayi mpasi? Mpe samu na yinki nge me fidisa kwandi munu?»

²³ Kubanda ntangu yina mu kwendaka na sika ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, samu na kuzonza na nkumbu ya nge, Falawo ke na kutalisa bantu yayi mpasi, mpe nge me kuula ata fyoti ve bantu ya nge.»

6

¹ Yave tubaka na Moyize: «Nge ke tala yinki mu ke sala na Falawo, ntinu ya Ngipiti. Na lulendo ya munu yandi ke bika bawu ba kwenda. Ni lulendo ya munu ke sala ti yandi kubingisa bawu na yinsi ya yandi.»

Yave pesaka na Moyize nsilulu ya kukuula Isayeli

² Nzambi zonzaka na Moyize. Yandi tubaka na yandi: «Ni munu Yave.

³ Mu talanaka na Abalayami, na Isaaki mpe na Yakobi mutindu Nzambi-Mpungu. Kasi mu zabanaka ve na sika ya bawu na nkumbu ya munu ya Yave.

⁴ Mu salaka mpe ngwisani ya munu na bawu samu na kupesa bawu yinsi ya Kaana. Bawu zingaka kuna mutindu banzenza.

⁵ Mu me kuwa bidilu ya bana ya Isayeli, samu na mpasi yina bantu ya Ngipiti ke na kutalisa bawu na yisi ya bundongo. Mu me bambuka mpe moyo na ngwisani ya munu.

⁶ Ni yawu yina, tuba na bana ya Isayeli ti: “Ni munu Yave. Mu ke katula beno na bisalu ya ngolo ya Ngipiti, mu ke kuula beno na bundongo yina bawu kotisaka beno, mu ke nwanina beno na ngolo ya munu, mpe mu ke pesa bawu bitumbu.

⁷ Mu ke baka beno mutindu bantu ya munu, mpe mu ke vwanda Nzambi samu na beno. Beno ke zaba ti mu kele Yave, Nzambi ya beno, yina ke katula beno na bisalu ya ngolo ya Ngipiti.

⁸ Mu ke kotisa beno na yinsi yina mu kudyaka ndefi na kupesa na Abalayami, na Isaaki mpe na Yakobi. Munu Yave, mu ke pesa beno yawu, mpe yawu ke vwanda ya beno.”»

⁹ Ni mutindu yina Moyize kwendaka zonga na bana ya Isayeli, kasi bawu wilaka yandi ve. Bawu vwendaka lenda dyaka ve na kuvibidila, samu ti bampasi ya bisalu ya bawu lutilaka.

¹⁰ Yave tubaka na Moyize:

11 «Kwenda zonza na Falawo, ntinu ya Ngipiti, yandi bika bana ya Isayeli kubasika na yinsi ya yandi.»

12 Kasi Moyize tubaka na Yave mutindu yayi: «Kana bana ya Isayeli me wila munu ve, ata fyoti, wapi mutindu Falawo, ntinu ya Ngipiti ke wila munu, munu yina ke na yinwa ya dema?»

13 Yave zonzaka na Moyize na Aloni. Yandi zabisaka bawu mambu nyonso yina bawu fwana kusala samu na bana ya Isayeli, mpe samu na Falawo, ntinu ya Ngipiti, samu ti bana ya Isayeli kubasika na yinsi ya Ngipiti.

Bankumbu ya bankooko ya Moyize na Aloni

14 Yayi ni bankumbu ya bamfumu ya makanda.

Bana ya Lubene, mwana ya ntete ya Isayeli: Enoke mpe Palu, Eselone mpe Kaleme. Yina ni bankooko ya makanda yina butukaka na Lubene.

15 Bana ya Simewone: Yemwele, Yamine, Oyade, Yakine, Sowale mpe Sawule, mwana ya mu-Kaanani. Yina ni bankooko ya makanda yina butukaka na Simewone.

16 Yayi ni mukanda ya bankumbu ya bankooko ya Levi, mutindu bawu butamaka.

Ngelesone, Keyate mpe Melali. Levi zingaka bamvula nkama na makumi tatu na nsambwadi (137).

17 Bana ya Ngelesone: Libeni mpe Simeyi na makanda ya bawu.

18 Bana ya Keyate: Amelame, Yiseyale, Ebelone mpe Uzyele. Keyate zingaka bamvula nkama na makumi tatu na tatu (133).

¹⁹ Bana ya Melali: Mayeli mpe Musi. Yina ni bankooko ya makanda yina butukaka na Levi, mutindu bawu butamaka.

²⁰ Amelame kwelaka Yokebede kibusi ya tata ya yandi. Yokebede butilaka yandi Aloni mpe Moyize. Amelame zingaka bamvula nkama na makumi tatu na nsambwadi (137).

²¹ Bana ya Yiseyale: Kole, Nefenge mpe Zikeli.

²² Bana ya Uzyele: Misaye, Elesafane mpe Siteli.

²³ Aloni kwelaka Eliseba, mwana ya Aminadabe kibusi ya Nayesone. Eliseba butilaka yandi Nadabe, Abiwu, Eleyazale mpe Itamale.

²⁴ Bana ya Kole: Asile, Elekana mpe Abyasafe. Yina ni bankooko ya makanda yina butukaka na Kole.

²⁵ Eleyazale mwana ya Aloni kwelaka ndumba mosi ya Putyele. Yandi butilaka yandi Pinase.

Yina ni bamfumu ya makanda ya ba-Levi na makanda ya bawu.

²⁶ Ni na Aloni mpe Moyize yina Yave tubaka: «Beno basisa bantu ya Isayeli na yinsi ya Ngipiti. Bawu ke sala mutindu mukangu ya binwani.»

²⁷ Ni Moyize na Aloni yina kwendaka zonga na sika ya Falawo, ntinu ya Ngipiti na kubasisa bana ya Isayeli na Ngipiti.

Nzambi zabisaka dyaka nsilulu ya yandi na Moyize

²⁸ Ntangu yina Yave zonzaka na Moyize kuna na Ngipiti,

²⁹ Yave tubaka: «Ni munu Yave. Kwenda zabisa na Falawo, ntinu ya Ngipiti, mambu nyonso yina mu ke na kuzabisa nge.»

³⁰ Kasi na mantwala ya Yave, Moyize vutulaka: «Mu ke na yinwa ya dema, wapi mutindu Falawo, ntinu ya Ngipiti ke wila munu?»

7

¹ Kasi Yave tubaka na Moyize: «Tala, mu me kumisa nge Nzambi na mantwala ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, mpe mpangi ya nge Aloni ke vwanda mumbikudi ya nge.

² Nge, nge ke zonga na mpangi ya nge Aloni nyonso yina mu ke tumisa nge, mpe yandi ke zonga yawu na Falawo, samu ti yandi bika bana ya Isayeli kubasika na yinsi ya yandi.

³ Kasi munu, mu ke kanga ntima ya Falawo. Mu ke lakisa bidimbu na bimangu ya munu ya mingi na yinsi ya Ngipiti.

⁴ Kasi Falawo, ntinu ya Ngipiti ke tumama ve na beno. Mu ke lambula diboko ya munu na yinsi ya Ngipiti, samu na kusemba Ngipiti mutindu me fwanana. Mpe mu ke basisa bantu ya munu na Ngipiti, bantu ya Isayeli na bankonga mutindu binwani.

⁵ Na yina, bantu ya Ngipiti ke zaba ti mu kele Yave, ntangu mu ke lambula diboko ya munu na Ngipiti, mpe mu ke basisa bana ya Isayeli na kati ya bawu.»

⁶ Moyize na Aloni salaka mbote-mbote mambu yina Yave tumisaka bawu. Ni mutindu yina bawu salaka.

⁷ Moyize vwandaka na bamvula makumi nana, mpe Aloni bamvula makumi nana na tatu, ntangu bawu kwendaka zonga na Falawo, ntinu ya Ngipiti.

Falawo mangaka na kutumama na Moyize mpe na Aloni

⁸ Yave tubaka na Moyize mpe na Aloni:

⁹ «Kana Falawo, ntinu ya Ngipiti, tuba na beno: Beno sala kimangu! Nge Moyize, nge ke tuba na Aloni: Baka yinti ya nge, losa yawu na mantwala ya Falawo, ntinu ya Ngipiti. Yinti ke kituka nyoka.»

¹⁰ Na yina, Moyize na Aloni kwendaka na sika ya Falawo, ntinu ya Ngipiti mpe bawu salaka mutindu Yave tumisaka bawu. Aloni losaka yinti ya yandi na mantwala ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, mpe na mantwala ya bantu yina ke salaka na Falawo, ntinu ya Ngipiti. Yinti yango kitukaka nyoka.

¹¹ Kasi Falawo, ntinu ya Ngipiti mpe boki-laka bantu ya ndwenga na banganga. Bantu ya bampandu ya Ngipiti, bawu mpe, bawu salaka mutindu mosi na bampandu ya bawu:

¹² mosi na mosi na bawu losaka yinti ya yandi mpe bayinti ya bawu kitukaka banyoka. Kasi yinti ya Aloni minaka bayinti ya bawu nyonso.

¹³ Kasi Falawo, ntinu ya Ngipiti kangaka ntima ya yandi. Yandi mangaka na tumama na Moyize mpe na Aloni. Yawu salamaka mutindu Yave tubaka.

Kitumbu ya ntete: maza kitukaka menga

¹⁴ Yave tubaka na Moyize: «Falawo, ntinu ya Ngipiti, ke na kusala yintu ngolo mpe yandi ke na kumanga na kubika bantu ya munu na kukwenda.

¹⁵ Na suka-suka, nge ke kwenda na sika ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, ntangu yina yandi ke

basikaka samu na kukwenda na nzadi ya Nile. Nge ke vingila yandi na kumu ya maza. Na diboko ya nge, nge ke vwanda na yinti yina kitukaka nyoka. Ntangu yandi ke kuma,

¹⁶ nge ke tuba na yandi: “Yave, Nzambi ya ba-Ebeleyo, me fidisa munu na kuzabisa nge ti bika bantu ya munu, samu ti ba kwenda sadila munu na yinsi ya kuyuma.” Kasi tii ntangu yayi, nge me manga na kuwa.

¹⁷ Yave ke na kutuba: “kidimbu yayi mu ke na kusala ke lakisa nge ti mu kele Yave”. Munu, mu ke bula maza ya nzadi ya Nile na yinti yayi ke na munu na maboko, mpe maza ke kituka menga.

¹⁸ Bambisi ya maza ya Nile ke kufwa. Nzadi ke banda na kubasika nsunga ya yimbi. Bantu ya yinsi ya Ngipiti ke lenda dyaka ve na kunwa maza ya Nile.»

¹⁹ Yave tubaka dyaka na Moyize: «Zonza na Aloni na kubaka yinti ya yandi, yandi kulambula yawu na kutalisa yawu na bamaza nyonso ya yinsi ya Ngipiti: bamwila, bamaza ya fyoti-fyoti, bizinga, bamaza nyonso ya Ngipiti. Maza nyonso ke kituka menga. Menga ke vwanda na yinsi nyonso ya Ngipiti tii na kati ya bitekolo yina ba yidikaka na yinti to na matadi.»

²⁰ Moyize na Aloni salaka mutindu Yave tumisaka bawu. Yandi lambulaka yinti mpe bulaka maza ya nzadi ya Nile, na mantwala ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, mpe ya bantu yina ke salaka na Falawo, ntinu ya Ngipiti. Maza nyonso ya nzadi ya Nile kitukaka menga.

²¹ Bambisi yina vwandaka na nzadi ya Nile kufwaka. Nzadi ya Nile kumaka na nsunga ya

yimbi. Bantu ya yinsi Ngipiti vwandaka lenda dyaka ve na kunwa maza ya nzadi. Yinsi nyonso ya Ngipiti vwandaka menga na menga.

²² Kasi bantu ya bampandu ya Ngipiti mpe salaka mutindu mosi na bampandu ya bawu. Na yina, Falawo, ntinu ya Ngipiti, kangaka ntima ya yandi. Yandi mangaka na kutumama na Moyize mpe na Aloni. Yawu salamaka mutindu Yave tubaka.

²³ Falawo, ntinu ya Ngipiti, pesaka bawu manima mpe yandi vutukaka na yinzo ya yandi, ata kutula ntima na mambu yina vwandaka me salama.

²⁴ Bantu nyonso ya yinsi ya Ngipiti timunaka mabulu pene-pene ya nzadi ya Nile, samu na kuzwa maza ya kunwa, samu ti bawu vwandaka lenda dyaka ve na kunwa maza ya nzadi ya Nile.

²⁵ Bilumbu nsambwadi ya muvimba lutaka, katuka ntangu yina Yave pesaka kitumbu yina na nzadi ya Nile.

Kitumbu ya zole: bampangu

²⁶ Na manima ya mambu yina, Yave tubaka na Moyize*: «Kwenda na sika ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, mpe tuba na yandi: “Yave me tuba mutindu yayi: Bika ti bantu ya munu kukwenda, samu ti bawu kusadila munu.

²⁷ Kana nge manga na kubika ba kwenda, munu, mu ke pesa yinsi ya nge nyonso kitumbu. Mu ke nokisa mvula ya bampangu.

²⁸ Nzadi nyonso ya Nile ke fuluka na bampangu. Bampangu ke katuka na Nile na kwiza kota na

* **7:26** Na babibila ya nkaka, bibuku ya 26 tii na 29, ya kele ni Kikapu ya 8.1-4

yinzo ya nge. Yawu ke kota na kivinga yina nge ke lalaka. Yawu ke fuluka na zulu ya mfulu ya nge. Yawu ke kota mpe na bayinzo ya bantu yina ke salaka na nge. Yawu ke kota na bayinzo ya bantu ya nge. Yawu ke kota na kati ya bifuule tii na kati ya banzungu yina ba ke lambilaka.

²⁹ Bampangu ke fuluka na zulu ya nge, na zulu ya bantu yina ke salaka na nge tii na zulu ya bantu ya nge nyonso.”»

8

¹ Yave tubaka dyaka na Moyize: «Zonza na Aloni: “baka yinti ya nge, lambula na kutalisa yawu na bamaza nyonso ya yinsi ya Ngipiti: bamwila, bamaza ya fyoti-fyoti na bizinga. Basisa bampangu samu ti yawu fuluka na yinsi nyonso ya Ngipiti.”»

² Aloni lambulaka diboko ya yandi na zulu ya bamaza nyonso ya yinsi ya Ngipiti. Bampangu basikaka mpe yawu fulukaka na yinsi nyonso ya Ngipiti.

³ Kasi bantu ya bampandu mpe salaka mutindu mosi na bampandu ya bawu. Bawu basisaka bampangu na yinsi ya Ngipiti.

⁴ Ni na ntangu yina Falawo, ntinu ya Ngipiti, bokilaka Moyize na Aloni, mpe yandi zabisaka bawu: «Beno sambila Yave, yandi katula bampangu yayi na munu mpe na bantu ya munu. Na manima, mu ke bika bantu ya Isayeli, samu ti ba kwenda pesa Yave minkayulu.»

⁵ Moyize tubaka na Falawo, ntinu ya Ngipiti: «Mutindu nge zola, zabisa munu ntangu yina nge zola ti mu sambila Yave samu na nge, samu na bantu yina ke salaka na nge, mpe samu na bantu

ya nge nyonso, samu ti yandi katula bampangu na sika ya nge mpe na bayinzo ya nge. Bampangu ke bikana kaka na kati ya nzadi ya Nile.»

⁶ Falawo, ntinu ya Ngipiti vutulaka: «Sala yawu mbasi». Moyize tubaka: «Bika ti yawu kusalama mutindu nge me tuba, samu ti nge zaba ti ya kele ve na muntu yina me fwanana na Yave, Nzambi ya beto.

⁷ Bampangu ke bika nge, yawu ke bika bayinzo ya nge. Yawu ke bika bantu yina ke salaka na nge. Yawu ke bika bantu ya nge nyonso. Bampangu ke bikana kaka na kati ya nzadi ya Nile.»

⁸ Moyize na Aloni basikaka na sika ya Falawo, ntinu ya Ngipiti. Moyize zangulaka ndinga na kusambila Yave, samu na bampangu yina Yave fidisaka samu na Falawo, ntinu ya Ngipiti.

⁹ Yave salaka mutindu Moyize lombaka. Bampangu kufwaka na bayinzo, na bangaanda mpe na bilanga.

¹⁰ Ba kutikisaka yawu na bikunku. Yinsi nyonso vwandaka basika nsunga ya yimbi.

¹¹ Kasi ntangu Falawo, ntinu ya Ngipiti, talaka ti mambu vwandaka me yilama, yandi kangaka dyaka ntima ya yandi. Yandi mangaka ya yandi na kutumama na Moyize mpe na Aloni. Yawu salamaka mutindu Yave tubaka.

Kitumbu ya tatu: bangungu

¹² Yave tubaka na Moyize: «Zonza na Aloni: “lambula yinti ya nge mpe bula fundu-fundu ya ntoto. Fundu-fundu ya ntoto ke kituka bangungu na yinsi nyonso ya Ngipiti”.»

¹³ Moyize na Aloni tumamaka. Aloni lambulaka diboko ya yandi mpe bulaka fundu-fundu ya ntoto na yinti ya yandi. Fundu-fundu ya ntoto kitukaka bangungu. Bangungu yango mwanganaka na zulu ya bantu mpe na zulu ya bibulu. Na yinsi nyonso ya Ngipiti, fundu-fundu nyonso ya ntoto kitukaka bangungu.

¹⁴ Bantu ya bampandu mekaka na kubasisa bangungu na bampandu ya bawu, kasi bawu lembanaka. Mutindu bangungu vwandaka na zulu ya bantu mpe na zulu ya bibulu,

¹⁵ bantu ya bampandu tubaka na Falawo, ntinu ya Ngipiti: «Yayi kele lulendo ya Nzambi!» Kasi Falawo, ntinu ya Ngipiti, kangaka ntima ya yandi. Yandi tumamaka ve na Moyize na Aloni. Yawu salamaka mutindu Yave tubaka.

Kitumbu ya yiya: banzinzi yina ke tatikaka

¹⁶ Yave tubaka na Moyize: «Mbasi na suka-suka, nge ke telama na kukwenda na sika ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, ntangu yina yandi ke basikaka na kukwenda na nzadi. Nge ke zabisa yandi ti Yave ke na kutuba mutindu yayi: “Bika bantu ya munu samu ti bawu sadila munu.

¹⁷ Kana nge bika ve ti bantu ya munu kwenda, mu ke fidisa nge banzinzi yina ke tatikaka. Mu ke fidisa yawu na bantu ya nge, na bantu yina ke salaka na nge tii na bayinzo ya nge. Bayinzo ya bantu ya yinsi ya Ngipiti ke fuluka na banzinzi yina ke tatikaka, mpe ntoto ya yinsi nyonso ke fuluka na yawu.

¹⁸ Kasi na kilumbu yango, mu ke pesa ve kitumbu yina na kizunga ya Ngosene, kisika yina

kele bantu ya munu. Ata nzinzi mosi yina ke tatikaka ke vwanda kuna, samu nge ndima ti, munu Yave, mu kele na kati ya yinsi.

¹⁹ Mu ke kuula bantu ya munu na bampasi yina ke kumina bantu ya nge. Kimangu yayi ke salama mbasi.”»

²⁰ Yave salaka mutindu yina. Mukangu mosi ya banzinzi yina ke tatikaka kwizaka kota na yinzo ya Falawo, ntinu ya Ngipiti. Yawu kotaka na yinzo ya bantu yina ke salaka na Falawo mpe na kati ya yinsi nyonso ya Ngipiti. Yinsi nyonso bebaka mingi na banzinzi yina ke tatikaka.

²¹ Falawo, ntinu ya Ngipiti, bokilaka Moyize na Aloni mpe yandi tubaka na bawu: «Beno kwenda pesa Nzambi ya beno minkayulu, kasi beno sala yawu na yinsi yayi.»

²² Moyize vutulaka: «Ve, ya kele mbote ve, samu ti minkayulu yina beto ke pesa na Yave, Nzambi ya beto, kele nganzi samu na bantu ya Ngipiti. Kana beto pesa na meso ya bantu ya Ngipiti minkayulu yina bawu ke talaka ti yawu kele nganzi, bawu ke bula ve beto matadi?»

²³ Beto ke tambula bilumbu tatu na yinsi ya kuyuma mpe beto ke pesa minkayulu na Yave, Nzambi ya beto, na mutindu yina yandi ke zabisa beto yawu.»

²⁴ Falawo, ntinu ya Ngipiti tubaka: «Mu ke bika ti beno kwenda na yinsi ya kuyuma, samu na ku-pesa Yave Nzambi ya beno minkayulu. Kasi beno kwenda ntama mingi ve. Beno sambila samu na munu.»

²⁵ Moyize vutulaka: «Kaka na ntangu yina mu ke basika na yinzo ya nge, mu ke sambila Yave.

Mbasi banzinzi yina ke tatikaka ke bika nge. Bawu ke bika bantu yina ke salaka na nge na bantu ya nge. Kasi kuvuna dyaka ve! Kumanga dyaka ve ti bantu ya Isayeli kwenda pesa Yave minkayulu.»

²⁶ Na yina, Moyize basikaka na sika ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, mpe yandi sambilaka Yave.

²⁷ Yave salaka mutindu Moyize lombaka. Banzinzi yina ke tatikaka bikaka Falawo, ntinu ya Ngipiti. Yawu bikaka bantu yina ke salaka na yandi. Yawu bikaka bantu ya Falawo. Ata nzinzi mosi bikanaka.

²⁸ Na mbala yayi mpe, Falawo, ntinu ya Ngipiti, kangaka dyaka ntima ya yandi. Yandi mangaka na kubika ti bantu ya Isayeli kukwenda.

9

Kitumbu ya tanu: kiyoolo ya bibulu

¹ Yave tubaka na Moyize: «Kwenda na sika ya Falawo mpe zabisa yandi ti, Yave Nzambi ya ba-Ebeleyo, ke na kutumisa nge mutindu yayi: “Bika bantu ya munu, samu ti ba kwenda sadila munu.

² Kana nge manga dyaka na kubika ti bawu kwenda, kana nge tatamana na kusimbidila bawu,

³ Yave ke balukila bibulu ya nge yina ke na kati ya matiti. Yandi ke balukila bampunda, bambuluku, basamo, bangombe, mameme na bankombo. Kiyoolo ya ngolo ke kuzwa bawu.

⁴ Yave ke sala luswaswanu na yina me tadila bibulu ya bantu ya Isayeli, na bibulu ya bantu ya Ngipiti. Ata kibulu mosi ve ya bana nyonso ya Isayeli ke kufwa!”»

⁵ Yave kubikaka ntangu yina yandi ke sadila mambu yina, ntangu yandi tubaka: «Mbasi, Yave ke sala dyambu yayi na yinsi.»

⁶ Mpe na kilumbu yina landaka, Yave salaka dyambu yango: Bibulu nyonso ya bantu ya Ngipiti kufwaka mpe ata kibulu mosi ve ya bana ya Isayeli kufwaka.

⁷ Falawo, ntinu ya Ngipiti, fidisaka bantu na kwenda kuzwa bansangu. Bawu zabisaka yandi ti ata kibulu mosi ve ya bana ya Isayeli kufwaka. Kasi Falawo, ntinu ya Ngipiti, kangaka dyaka ntima ya yandi. Yandi mangaka na kubika ti bantu ya Isayeli kukwenda.

Kitumbu ya sambanu: bamputa

⁸ Yave tubaka na Moyize na Aloni: «Beno baka bombi na kati ya kifuule ya nene, beno fulusa maboko. Moyize ke losa yawu na zulu, na mantwala ya Falawo, ntinu ya Ngipiti.

⁹ Bombi yango ke mwangana na yinsi nyonso ya Ngipiti mutindu fundu-fundu. Yawu ke basisa mawumbu yina ke buta bamputa ya mafinya na bantu mpe na bibulu, na yinsi nyonso ya Ngipiti.»

¹⁰ Moyize na Aloni bakaka bombi ya kifuule. Bawu kwendaka telama na mantwala ya Falawo, ntinu ya Ngipiti. Moyize losaka bombi yango na zulu, mpe yawu basisaka mawumbu yina butaka bamputa ya mafinya na sika ya bantu mpe na bibulu.

¹¹ Bantu ya bampandu lendaka ve na kwiza talana na mantwala ya Moyize samu na bamputa yina. Samu ti bawu mpe, bawu kuzwaka bamputa mutindu bantu nyonso ya Ngipiti.

¹² Kasi Yave salaka ti Falawo, ntinu ya Ngipiti, kukanga ntima ya yandi. Falawo, ntinu ya Ngipiti, tumamaka ve na Moyize na Aloni. Yawu salamaka mutindu Yave tubaka na Moyize.

Kitumbu ya nsambwadi: mvula ya matadi

¹³ Yave tubaka na Moyize: «Mbasi na suka-suka, nge ke telama na kukwenda na sika ya Falawo, ntinu ya Ngipiti. Nge ke zabisa yandi ti, Yave Nzambi ya ba-Ebeleyo, ke na kutuba mutindu yayi: “Bika bantu ya munu kukwenda samu na kusadila munu.

¹⁴ Samu ti na mbala yayi, mu ke fidisa bimbevo na bampasi ya konso mutindu. Mu ke fidisa yawu na nge mosi, na bantu yina ke salaka na nge, mpe na bantu ya nge, samu ti, nge zaba ti, ya kele ve na muntu yina me fwanana na munu na yinza nyonso.

¹⁵ Kana mu lambulaka diboko ya munu samu na kufidisa beno kiyoolo, nge na bantu ya nge, beno zolaka zimbana na ntoto yayi.

¹⁶ Kasi kana mu me bika ti nge zinga dyaka, ya kele samu na kulakisa nge ngolo ya munu, mpe samu ti nkumbu ya munu kuzabakana na yinza nyonso.

¹⁷ Kana nge tatamana na kukanga bantu ya munu nzila, mpe nge bika ve ti bawu kwenda,

¹⁸ mbasi, kaka na ngunga yayi, mu ke nokisa mvula ya ngolo ya matadi mutindu yawu me salamaka ntete ve na yinsi yayi ya Ngipiti, katuka mbandukulu ya yawu tii ntangu yayi.

¹⁹ Ntangu yayi, baka bibulu ya nge na bima ya nge nyonso yina kele na matiti, bumbisa yawu na kisika ya mbote. Konso muntu to kibulu yina

ke vwanda na bilanga, kana bawu vutuka ve na yinzo, mvula ya matadi ke bwidila bawu, mpe bawu ke kufwa.”»

²⁰ Na kati ya bantu yina vwandaka sala na Falawo, ntinu ya Ngipiti, ya vwandaka na bayina talaka ti mambu ya Yave vwandaka ya mfunu. Bawu bumbisaka bisadi ya bawu mpe bibulu ya bawu na kati ya bayinzo.

²¹ Kasi bayina talaka ti mambu ya Yave vwandaka kaka mambu ya mpamba, bawu bikaka bisadi ya bawu mpe bibulu ya bawu na kati ya matiti.

²² Yave tubaka na Moyize: «Nanguna diboko ya nge na zulu. Bika ti mvula ya matadi kunoka na yinsi nyonso ya Ngipiti. Bika ti yawu kunoka na zulu ya bantu, na zulu ya bibulu mpe na zulu ya bilanga nyonso ya yinsi ya Ngipiti.»

²³ Moyize nangunaka yinti ya yandi na zulu. Yave wakisaka bidumu mpe yandi nokisaka mvula ya matadi. Banzasi vwandaka kubwa mingi na ntoto. Yave nokisaka mvula ya matadi na yinsi ya Ngipiti.

²⁴ Mvula ya matadi nokaka na banzasi. Mvula ya nsisi ya mutindu yina me salamaka ntete ve na yinsi nyonso ya Ngipiti, kubanda ntangu yina Ngipiti kumaka yinsi.

²⁵ Na yinsi nyonso ya Ngipiti, mvula ya matadi bebisaka bima nyonso yina vwandaka ve na kati ya babwala, ya vwanda bantu to bibulu. Mvula yango bebisaka bikuni mpe bayinti nyonso.

²⁶ Kaka ni na Ngosene, kisika yina vwandaka bana ya Isayeli mvula ya matadi nokaka ve.

²⁷ Na yina, Falawo bokilaka Moyize na Aloni,

yandi tubaka na bawu: «Na mbala yayi, mu me sala disumu. Ni Yave kele ya kudedama. Munu na bantu ya munu beto me sala yimbi.

²⁸ Beno sambila Yave samu na kusukisa bidumu ya Nzambi na mvula ya matadi. Mu ke bika beno kwenda. Mu ke simbidila dyaka beno ve.»

²⁹ Moyize vutulaka: «Ntangu mu ke basika na mbanza, mu ke nanguna maboko na sika ya Yave. Bidumu ke dingama, mvula ya matadi ke manisa, samu ti, nge zaba ti, ntoto kele ya Yave.

³⁰ Kasi mu zaba ti nge na bantu yina ke salaka na nge, beno ke banda ve na kuzitisaka Yave, Nzambi.»

³¹ Bikuni yina vwandaka me fula mpe yina vwandaka me basisa bambuma bebaka.

³² Kasi bikuni ya nkaka bebaka ve, samu ti bikuni yango vwandaka me fula ntete ve, mpe vwandaka me basisa ntete ve bambuma.

³³ Moyize basikaka na sika ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, mpe na mbanza. Yandi nangunaka maboko na sika ya Yave. Bidumu dingamaka mpe mvula ya matadi manisaka. Mvula mpe bikaka na kunoka na yinsi.

³⁴ Ntangu Falawo, ntinu ya Ngipiti, talaka ti mvula bikaka na kunoka, bidumu dingamaka mpe mvula ya matadi manisaka, yandi tata-manaka na kusala masumu: Yandi kangaka ntima ya yandi, yandi na bantu yina ke salaka na yandi.

³⁵ Ntima ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, vwandaka kaka ya kukangama. Yandi bikaka ve ti bana ya Isayeli kukwenda. Yawu salamaka mutindu Yave tubaka yawu na Moyize.

10

Kitumbu ya nana: makonko

¹ Yave tubaka na Moyize: «Kwenda na sika ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, samu ti ni munu kangaka ntima ya yandi, yandi na bantu yina ke salaka na yandi. Kwenda samu na kulakisa bimangu ya munu na kati-kati ya bawu.

² Ya kele mpe samu ti nge zabisa na bana ya nge mpe na batekolo ya nge mutindu mu me sakinina bantu ya Ngipiti, mpe mutindu mu me lakisa bimangu ya munu na kati-kati ya bawu. Na yina, beno ke bakula ti mu kele Yave.»

³ Moyize na Aloni kwendaka na sika ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, mpe bawu tubaka na yandi: «Yave, Nzambi ya ba-Ebeleyo, me tuba mutindu yayi: “Tii wapi ntangu nge ke manga na kukuluka na mantwala ya munu? Bika ti bantu ya munu kukwenda, samu ti ba kwenda sadila munu.

⁴ Kana nge manga ti bantu ya munu kukwenda, mbasi mu ke fidisa makonko na yinsi ya nge.

⁵ Yawu ke fuluka na yinsi tii ntoto nyonso ya yinsi ke talana dyaka ve. Yawu ke kudya nyonso yina bikanaka, nyonso yina mvula ya matadi bikaka. Yawu ke manisa na kudya makasa ya bayinti nyonso ya beno yina ke na kumena na bilanga.

⁶ Yawu ke fuluka na bayinzo ya nge. Yawu ke fuluka na bayinzo ya bantu nyonso yina ke salaka na nge. Yawu ke fuluka na bayinzo ya bantu nyonso ya Ngipiti. Batata ya nge na bankooko ya nge me talaka ntete ve dyambu ya mutindu yina,

katuka ntangu yina ba kumaka na ntoto yayi tii na kilumbu ya bubu yayi.”»

Moyize basikaka na yinzo ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, mpe yandi vutukaka ya yandi.

⁷ Bantu yina ke salaka na Falawo tubaka na Falawo, ntinu ya Ngipiti: «Tii wapi ntangu muntu yayi ke vwanda mutambu samu na beto? Bika ti bantu ya yandi ba kwenda. Bika ti ba kwenda sadila Yave, Nzambi ya bawu. Nabunu nge zaba ti Ngipiti ke na kufwa?»

⁸ Na yina, ba tumisaka Moyize na Aloni na kuvutuka na sika ya Falawo, ntinu ya Ngipiti. Falawo tubaka na bawu: «Beno kwenda! Beno sadila Yave, Nzambi ya beno. Kasi ni banani ke kwenda?»

⁹ Moyize vutulaka: «Beto ke kwenda na bana ya beto, mpe na biboba ya beto. Beto ke kwenda na bana ya beto ya babakala mpe ya bakento, na Bibulu ya fyoti na ya nene, samu ti na beto, yawu kele mukembo samu na Yave.»

¹⁰ Kasi Falawo, ntinu ya Ngipiti tubaka na bawu: «Kana mu bika beno kwenda na bana ya beno, bika ti Yave kuvwanda na beno! Beno ke na kutala ve beno mosi ti beno ke na mabanza ya yimbi?»

¹¹ Yawu ke salama mutindu yina ve! Kaka ni babakala ke kwenda. Beno kwenda sadila Yave, samu ti ni mutindu yina beno ke na kusosa.» Na manima, ba bingisaka bawu na ntwala ya Falawo, ntinu ya Ngipiti.

¹² Yave tubaka na Moyize: «Lambula diboko ya nge na yinsi ya Ngipiti samu na kubokila makonko: Yawu kuvwanda na zulu ya yinsi ya Ngipiti! Yawu kudya matiti nyonso ya yinsi. Yawu

kudya nyonso yina mvula ya matadi bikaka.»

¹³ Moyize lambulaka yinti ya yandi na yinsi ya Ngipiti, mpe Yave fidisaka kitembo ya esete na yinsi, na kilumbu yina nyonso mpe na mpimpa nyonso. Na suka kitembo ya esete vwandaka me nata makonko.

¹⁴ Makonko mwanganaka na yinsi nyonso ya Ngipiti, mpe yawu vwandaka na bisika nyonso. Makonko ya mingi-mingi ya mutindu yina vwandaka me talana ntete ve, mpe yawu ke talana dyaka ve.

¹⁵ Makonko fukaka yinsi nyonso, mpe ntoto kumaka ndombe. Makonko kudyaka matiti nyonso ya yinsi, mpe bambuma nyonso ya bayinti yina bikanaka na manima ya mvula ya matadi. Ata dikasa mosi ve bikanaka dyaka na bayinti, mpe na bilanga ya yinsi nyonso ya Ngipiti.

¹⁶ Na yina, Falawo, ntinu ya Ngipiti, bokilaka Moyize na Aloni na nswalu nyonso. Yandi tubaka na bawu: «Mu me sala disumu na mantwala ya Yave, Nzambi ya beno, mpe na mantwala ya beno.

¹⁷ Kasi beno lemvokila disumu ya munu mbala yayi dyaka. Beno sambila Yave, Nzambi ya beno, samu ti yandi katula kwandi munu kitembo yayi ya lufwa.»

¹⁸ Moyize basikaka na yinzo ya Falawo, ntinu ya Ngipiti. Yandi sambilaka Yave.

¹⁹ Na yina, Yave telemisaka mupepe ya ngolo ya wesete. Mupepe yango nataka makonko, mpe losaka yawu na Mubu ya Batwandu*. Ata dikonko

* **10:19** *Mubu ya Batwandu* na kati ya babibila ya nkaka, ni mubu yayi ba ke bokilaka Mubu ya Mbwaki

mosi ve bikanaka na yinsi nyonso ya Ngipiti.

²⁰ Kasi, Yave salaka ti Falawo, ntinu ya Ngipiti, kukanga dyaka ntima ya yandi. Falawo, ntinu ya Ngipiti, bikaka ve ti bana ya Isayeli kukwenda.

Kitumbu ya Yivwa: kitombe

²¹ Yave tubaka na Moyize: «Nanguna diboko ya nge na zulu. Bika ti kitombe kuvwanda na yinsi ya Ngipiti, kitombe mosi ya ngolo yina ba ke lenda ata fyoti ve na kutala kima!»

²² Moyize nangunaka diboko ya yandi na zulu, mpe kitombe mosi ya ngolo kotaka na yinsi nyonso ya Ngipiti, bilumbu tatu ya muvimba.

²³ Na bilumbu tatu yina, muntu lendaka tala mpangi muntu ve. Konso muntu vwandaka kaka na kisika yina yandi vwandaka. Kasi bana nyonso ya Isayeli vwandaka na nsemo na bisika yina bawu vwandaka zinga.

²⁴ Na yina, Falawo, ntinu ya Ngipiti, boki-laka Moyize mpe yandi tubaka na yandi: «Beno kwenda! Beno sadila Yave. Kaka bangombe ya beno, na mameme mpe bankombo ya beno fwana kubikana. Kasi bana ya beno lenda kwenda na beno.»

²⁵ Moyize vutulaka: «Kana ya kele mutindu yina, ni nge ke pesa beto minkayulu ya kupesa na Yave Nzambi ya beto, na minkayulu ya kuyokila yandi?

²⁶ Mukangu nyonso ya beto ya bibulu ke kwenda na beto, mpe ata kibulu mosi ve ke bikana! Samu ti ni na kati ya yawu beto ke baka bibulu ya kupesa minkayulu na Yave, Nzambi ya beto. Tekila beto kuma kuna, beto mosi, beto me

zaba ntete ve yinki na kati ya bibulu yina, beto ke pesa na Yave, samu na kusadila yandi.»

²⁷ Kasi, Yave salaka ti Falawo, ntinu ya Ngipiti, kukanga ntima ya yandi. Falawo, ntinu ya Ngipiti, bikaka ve ti bawu kukwenda.

²⁸ Falawo, ntinu ya Ngipiti, tubaka na Moyize: «Basika! Kumeka dyaka ve na kwiza talana na mantwala ya munu. Kilumbu yina nge ke kwiza talana dyaka na mantwala ya munu, nge ke kufwa!»

²⁹ Moyize vutulaka: «Kaka mutindu nge me tuba! Mu ke kwiza talana dyaka ve na mantwala ya nge!»

11

Nsangu ya kitumbu ya kumi

¹ Yave tubaka na Moyize: «Mu ke fidisa mpasi mosi ya mansukina na Falawo mpe na yinsi ya Ngipiti. Na manima, yandi ke bika ti beno kwenda. Ntangu yandi ke bika ti beno kwenda, ya ke vwanza kubingisa yandi ke bingisa beno ya mankululu na yinsi yayi.

² Zonza na bantu ya Isayeli na kulomba bima ya wolo mpe ya palata na bantu ya Ngipiti. Bakala kulomba na mpangi ya yandi bakala, mpe kento kulomba na mpangi ya yandi kento.»

³ Yave salaka ti bantu ya Isayeli kuzwa lusalusu ya bantu ya Ngipiti. Moyize yandi mosi vwanzaka muntu ya nene na yinsi ya Ngipiti, na mantwala ya bantu yina vwanzaka sala na Falawo, ntinu ya Ngipiti, mpe na mantwala ya bantu ya Ngipiti.

⁴ Moyize tubaka na Falawo, ntinu ya Ngipiti: «Yave me tuba mutindu yayi: “Na kati-kati ya mpimpa, mu ke luta na kati ya yinsi ya Ngipiti.

⁵ Bana nyonso ya ntete ya babakala ya yinsi ya Ngipiti ke kufwa, kubanda na mwana ya ntete ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, yina ke ya kuvwanda na kiti ya yandi ya kintinu, tii na mwana ya ntete ya kento yina kele kisadi ya mpamba, yina ke salaka na kinikunu ya bambuma. Konso mwana ya ntete ya kibulu mpe ke kufwa.

⁶ Bidilu ya nene ke wakana na yinsi nyonso ya Ngipiti. Bidilu ya mutindu yina me wakanaka ntete ve, mpe yawu ke wakana dyaka ve.

⁷ Kasi na sika ya bana nyonso ya Isayeli, ata yimbwa ke lola ve samu na muntu to samu na kibulu. Na yina, beno ke zaba ti munu Yave, mu ke na kusala luswaswanu na yina me tadila Ngipiti na Isayeli.”»

⁸ Na yina, Moyize tatamanaka na kutuba: «Bantu nyonso yina ke salaka na nge ke kwiza, mpe bawu ke fukuma na mantwala ya munu. Bawu ke tuba: “Basika, nge na bantu ya nge nyonso yina ke na kulandaka nge.” Na manima kuna, mu ke basika.» Moyize basikaka na nkele nyonso na yinzo ya Falawo, ntinu ya Ngipiti.

⁹ Yave tubaka na Moyize: «Falawo, ntinu ya Ngipiti, ke tumama ve na beno, samu ti bimangu ya munu kuvwanda ya mingi na yinsi ya Ngipiti.»

¹⁰ Moyize na Aloni salaka bimangu nyonso yina na mantwala ya Falawo, ntinu ya Ngipiti. Kasi Yave kangaka ntima ya Falawo, ntinu ya Ngipiti. Falawo, ntinu ya Ngipiti, bikaka ve ti bana ya Isayeli ba basika na yinsi ya yandi.

12

Mukembo ya ntete ya Paki

¹ Yave tubaka na Moyize na Aloni na yinsi ya Ngipiti:

² «Ngonda yayi ke vwanda ngonda ya ntete samu na beno. Ni yawu beno ke tula na mbandukulu ya mvula.

³ Beno zonza na mukangu nyonso ya Isayeli mutindu yayi: Na kilumbu ya kumi ya ngonda yayi, konso dikanda ke baka dimeme to nkombo mosi na konso yinzo.

⁴ Kana lutangu ya bantu ya dikanda kele fyoti samu na kudya kibulu mosi, bantu yango fwana kuvukana na bantu ya yinzo ya mpangi yina kele pene-pene, mutindu kele lutangu ya bantu ya kudikila. Beno ke soola kibulu ya kufwanana mutindu kele kitezo yina konso muntu lenda kudya.

⁵ Yawu ke vwanda kibulu ya mbakala yina kele ve na kifuma, yina kele na mvula mosi. Beno ke baka yawu na kati ya mameme to bankombo.

⁶ Beno ke tula yawu na lweka tii na kilumbu ya kumi na yiya ya ngonda yayi. Na kati ya mukangu nyonso ya Isayeli, ba ke zenga balaka ya bibulu yina, na nkokila, tekila ntangu kudyama.

⁷ Beno ke baka menga ya kibulu, beno ke kusa yawu na makunzi zole ya mwelo, mpe na dibaya ya zulu ya mwelo, na konso yinzo yina ba ke kudya kibulu.

⁸ Beno ke kudya mbisi yango na mpimpa yina. Beno ke kudya yawu ya kuyoka, na mampa yina kele ve na levule, mpe na ndunda ya ndudi.

⁹ Beno ke kudya ve mbisi ya nkunzu to yina ba me lambila na maza. Kasi kaka yina ba me yoka na tiya, na yintu nyonso, na makulu, mpe na bima yina kele na kati ya kivumu.

¹⁰ Beno ke bumba ata ndambu ve samu na kilumbu yina ke landa. Mbisi yina ke kuma tii na suka, beno ke yoka yawu.

¹¹ Beno ke kudya yawu mutindu yayi: mukaba na luketo, mapapa na makulu, mpe yinti na maboko. Beno ke kudya yawu na mbangu nyonso. Yawu kele Paki* ya Yave.

¹² «Mu ke tambula na yinsi ya Ngipiti na mpimpa yina, mpe mu ke kufwa konso mwana ya ntete ya bakala ya yinsi ya Ngipiti, kubanda na bantu tii na bibulu. Mu ke fundisa binzambi-nzambi nyonso ya Ngipiti. Mu kele Yave.

¹³ Menga yina ke vwanda na myelo ya bayinzo ya beno ke vwanda kidimbu samu na beno. Ntangu mu ke tala menga, mu ke luta na zulu ya beno. Kitembo ya lufwa ke kuzwa beno ve ntangu mu ke semba yinsi ya Ngipiti.

¹⁴ «Kilumbu yina ke vwanda samu na beno kilumbu ya kubambuka moyo. Bantangu nyonso, na kilumbu yina, beno ke sala mukembo yayi samu na Yave. Yawu kele musiku ya bantangu nyonso samu na konso mbandu: beno ke sala mukembo yayi.

Mukembo ya mampa yina ba me funisa ve

* **12:11** Paki zola kutuba kuluta na zulu. Yawu vwandaka mukembo ya bana ya Isayeli, ntangu mbasi ya Nzambi vwandaka luta na zulu ya myelo ya bayinzo ya bawu kuna na Ngipiti.

¹⁵ «Mpe dyaka, na bilumbu nsambwadi, beno ke kudya mampa yina ba me funisa ve. Katuka kilumbu ya ntete, beno ke katula levule na kati ya bayinzo ya beno. Samu ti kubanda na kilumbu ya ntete tii na kilumbu ya nsambwadi, konso muntu yina ke kudya dimpa yina ke na levule, ba ke katula yandi na mukangu ya bantu ya Isayeli.

¹⁶ Na kilumbu ya ntete, beno ke sala lukutakanu ya longo. Na kilumbu ya nsambwadi mpe, beno ke sala lukutakanu ya longo. Na bilumbu zole yina, beno ke sala ata kisalu mosi ve, kasi beno ke lamba kaka madya ya kitezo ya konso muntu.

¹⁷ «Beno ke sala mukembo ya mampa yina kele ve na levule, samu na kubambuka moyo ya kilumbu yina mu basisaka mikangu ya beno na yinsi ya Ngipiti. Beno ke zitisa kilumbu yango na konso mbandu. Yawu kele musiku ya bantangu nyonso.

¹⁸ Na ngonda yango ya ntete, na nkokila ya kilumbu ya kumi na yiya, beno ke kudya mampa yina kele ve na levule tii na nkokila ya kilumbu ya makumi zole na mosi.

¹⁹ Na bilumbu nsambwadi, levule kuvwanda ve na bayinzo ya beno. Kana muntu me kudya kima yina ke na levule, ya vwanda nzenza to mu-Isayeli, ba fwana kukatula yandi na mukangu ya bantu ya Isayeli.

²⁰ Beno kudya ata kima ve yina kele na levule. Bisika nyonso yina beno ke vwanda, beno kudya mampa yina ba me funisa ve.»

Mutindu ya kukubika Paki

²¹ Na yina, Moyize bokilaka bakuluntu nyonso ya Isayeli, mpe yandi zonzaka na bawu: «Beno

mpe na Aloni. Ni mutindu yina bawu salaka.

Kitumbu ya kumi: lufwa ya bana ya ntete

²⁹ Na kati-kati ya mpimpa, Yave salaka ti konso mwana ya ntete ya bakala ya yinsi ya Ngipiti kufwa, kubanda na mwana ya ntete ya bakala ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, yina fwanaka vwanda na kiti ya kintinu, tii na mwana ya ntete ya bakala ya muntu yina kele ya kukangama na boloko, mpe na konso bana ya ntete ya bibulu.

³⁰ Falawo, ntinu ya Ngipiti, telamaka na mpimpa yina, yandi na bantu yina ke salaka na yandi, na bantu nyonso ya Ngipiti. Bidilu ya nene wakanaka na yinsi ya Ngipiti samu ti ata yinzo mosi ve kondwaka mvumbi.

³¹ Kaka na mpimpa yina, yandi bokilaka Moyize na Aloni, mpe yandi tubaka: «Beno telama, beno basika na kati ya bantu ya munu, beno na bana ya Isayeli. Beno kwenda, beno kwenda sadila Yave mutindu beno zonzaka.

³² Beno baka mpe bangombe ya beno, mameme na bankombo ya beno mutindu beno zonzaka. Beno kwenda mpe beno lombila munu lusakumunu.»

³³ Bantu ya yinsi ya Ngipiti vwandaka tumisa bantu ya Isayeli na kubasika na mbangu-mbangu, mpe na kubika yinsi ya bawu, samu ti bantu ya Ngipiti vwandaka zonza ti kana bawu basika ve, beto ke kufwa beto nyonso.

³⁴ Ni yawu yina, bantu ya Isayeli kuzwaka mpe ve ntangu ya kuvimbisa biputi ya mampa. Bawu bakaka mpe biyunga ya bawu samu na kukanga bipaki ya bawu, mpe bawu tulaka yawu na magembo.

³⁵ Bana ya Isayeli salaka mutindu Moyize tubaka. Bawu lombaka na bantu ya Ngipiti bima ya wolo, bima ya palata, mpe na binkuti.

³⁶ Yave salaka ti bantu ya Isayeli kuzwa lusalusu ya bantu ya Ngipiti. Bantu ya Ngipiti pesaka bantu ya Isayeli nyonso yina ba lombaka. Ni mutindu yina bantu ya Isayeli bakaka bimvwama nyonso ya bantu ya Ngipiti.

³⁷ Bana ya Isayeli katukaka na mbanza Lamesese na kukwenda na mbanza Sukote. Lutangu ya bantu vwandaka keba ve mafunda bankama sambanu (600 000) ya babakala yina lendaka nwana na kwendaka tambula, kutanga ve bakento, na bana mpe biboba.

³⁸ Bawu kwendaka mpe na bantu mingi ya bandinga ya nkaka. Bawu nataka bangombe, mameme na bankombo, yina salaka mukangu ya nene ya bibulu.

³⁹ Bana ya Isayeli lambaka bagato yina vwandaka ve na levule na kiputi yina katukaka na bawu na Ngipiti, yina vwandaka ve ya kuvimba. Samu ti na ntangu ba bingisaka bawu na Ngipiti, bawu kuzwaka ve ntangu ya kukubika madya ya nzyetolo ya bawu.

⁴⁰ Lutangu ya bamvula yina bana ya Isayeli lutisaka na yinsi ya Ngipiti vwandaka bankama yiya na makumi tatu (430).

⁴¹ Na manima ya bamvula bankama yiya na makumi tatu (430), na kilumbu yina[†], mikangu

[†] **12:41** Kilumbu yina ba ke na kuzonzila awa, ni kilumbu ya kumi na yiya ya ngonda ya ntete.

nyonso ya dikanda ya Yave basikaka na yinsi ya Ngipiti.

⁴² Yave salaka mpimpa ya muvimba na kubasisaka bawu na yinsi ya Ngipiti. Mpimpa yina kele mpimpa ya Yave. Yawu fwana kuvwanda mpe mpimpa ya kulala ve, samu na bana nyonso ya Isayeli, na bambandu nyonso.

Bansalulu ya kulanda samu na mukembo ya Paki

⁴³ Yave tubaka na Moyize na Aloni: «Beno tala, bansalulu ya kulanda samu na mukembo ya Paki ni yayi:

Ata nzenza mosi ke kudya yawu.

⁴⁴ Mundongo yina ba me sumba na mbongo ke banda na kudya yawu kaka na manima ya kuzengisa bubakala ya yandi.

⁴⁵ Ata nzenza mosi ve ya mwa ntangu to kisadi yina ba ke futaka lenda kudya yawu.

⁴⁶ Beno kudya musuni na kati ya yinzo, mpe beno basisa yawu na ngaanda ve.

Beno kubuka ve mikwa ya kibulu.

⁴⁷ Mukangu nyonso ya Isayeli fwana kukembila mukembo yayi.

⁴⁸ Kana nzenza yina ke vwandaka na yinzo ya nge zola kukembila Paki samu na Yave, bika ti babakala nyonso ya yinzo ya yandi kuzengisa ntete bubakala ya bawu. Na manima, yandi lenda sala mukembo yango. Yandi ke vwanda mutindu mwana ya Isayeli.

Kasi ata muntu mosi ve yina ba me zenga ve bubakala lenda kudya yawu.»

⁴⁹ «Musiku ya mukembo yayi ke vwanda kaka mosi, samu na bana ya Isayeli mpe samu na banzenza yina ke zingaka na beno.»

⁵⁰ Bana nyonso ya Isayeli salaka mutindu yina. Bawu salaka mbote-mbote mutindu Yave tumisaka na Moyize na Aloni na kusala.

⁵¹ Ni na kilumbu yina[‡], Yave basisaka bana ya Isayeli na yinsi ya Ngipiti, mutindu mukangu ya binwani.

13

Bantumunu ya nkaka na yina me tadila Paki

¹ Yave tubaka dyaka na Moyize mutindu yayi:

² «Byekila munu konso mwana ya ntete, ya vwanda na bantu to na bibulu. Konso mwana ya ntete yina ke butuka na kati ya bana ya Isayeli, yandi ke vwanda ya munu.»

³ Moyize tubaka na bantu ya Isayeli: «Beno bambuka moyo na kilumbu yayi yina beno me basika na yinsi ya Ngipiti, yinsi yina beno vwandaka na bundongo. Samu ti Yave me sadila lulendo ya yandi na kubasisa beno kuna. Na kilumbu yango, beno ke kudya ve mampa yina ba me funisa.

⁴ Beno me basika bubu yayi, yawu kele kilumbu ya ngonda Abibe*.

⁵ Ntangu Yave ke kotisa beno na yinsi ya ba-Kaanani, ya ba-Yiti, ya ba-Amoli, ya ba-Yivi mpe ba-Yebuse, yinsi ya kufuluka na miliki na mafuta

[‡] **12:51** *kilumbu yina* tala na Kub. 12.41 * **13:4** *Abibe* Abibe kele ngonda yina bambuma ke bandaka na kuyela.

ya nyosi, yinsi yina Yave kudyaka ndefi na kupesa yawu na bankooko ya beno, beno ke sala mukembo yayi na ngonda yayi.

⁶ Bilumbu nsambwadi, beno ke kudya mampa yina kele ve na levule. Na kilumbu ya nsambwadi, ya ke vwanda mukembo samu na Yave.

⁷ Na bilumbu nsambwadi yina, beno ke kudya mampa yina kele ve na levule. Ata kima mosi ve yina ba me funisa fwana kutalana na sika ya beno, ata levule fwana kutalana na sika ya beno, na yinsi nyonso ya beno.

⁸ Na kilumbu yina, beno ke tuba na bana ya beno mutindu yayi: “Beto ke na kusala yawu samu na mambu yina Yave salaka samu na beto, na ntangu yina beto basikaka na Ngipiti.”

⁹ Kusala mukembo yayi ke vwanda mutindu kidimbu na zulu ya maboko ya beno mpe mutindu kinyemo na zulu ya bambunzu ya beno. Samu ti Musiku ya Yave kuvwanda na kati ya bayinwa ya beno. Samu ti Yave me sadila lulendo ya yandi na kubasisa beno na Ngipiti.

¹⁰ Na konso mvula, beno ke zitisa bansalulu yayi na ntangu ya yawu.

¹¹ «Yave ke kotisa beno na yinsi ya ba-Kaanani mutindu yandi kudyaka ndefi na beno mpe na bankooko ya beno. Ntangu yandi ke pesa beno yawu,

¹² beno ke pesa na sika ya Yave konso mwana ya ntete ya mbakala yina ke butuka na mama ya yandi. Beno ke pesa mpe bana nyonso ya ntete ya mbakala ya bibulu: bawu nyonso kele ya Yave.

¹³ Beno ke yingisa konso mwana ya ntete ya mbakala ya mbuluku na dimeme to na nkombo.

Kana beno yingisa yawu ve, beno ke mwangisa yawu dikosi. Konso mwana ya ntete yina me butuka na kati ya bantu ya beno, beno ke yingisa yandi.

¹⁴ Na bilumbu yina ke kwiza, kana bana ya beno yufula beno: “samu yinki beno ke na kusala yawu?” Beno ke vutula na bawu mutindu yayi: “ni Yave sadilaka lulendo ya yandi na kubasisa beto na Ngipiti, yinsi ya bundongo.

¹⁵ Mutindu Falawo, ntinu ya Ngipiti, vwan-daka sala yintu ngolo na kubika beto, Yave kufwaka konso mwana ya ntete ya yinsi ya Ngipiti, kubanda na bantu tii na bibulu. Ni yawu yina, beto ke pesaka munkayulu na Yave, konso mwana ya ntete ya mbakala ya kibulu, mpe beto ke kuulaka bana ya beto ya ntete ya babakala.”

¹⁶ Bansalulu yayi ke vwanda mutindu kidimbu na zulu ya maboko ya beno. Yawu ke vwanda mutindu kinyemo na zulu ya bambunzu ya beno. Samu ti Yave me sadila lulendo ya yandi na kubasisa beno na Ngipiti.»

Nzambi twadisaka nzyetolo ya bantu ya yandi

¹⁷ Ntangu Falawo, ntinu ya Ngipiti, bikaka bantu ya Isayeli ba kwenda, Nzambi natinaka bawu ve na nzila ya yinsi ya ba-Filiseti, ata ti ni yawu lutilaka nkufi. Nzambi tubaka: «Ya kele mbote ve ti bantu ya Isayeli kutala boma ya bamvita mpe ti bawu sosa na kuvutuka na Ngipiti!»

¹⁸ Ni yawu yina, Nzambi nataka bantu ya Isayeli na nzila ya yinsi ya kuyuma yina ke talisaka na Mubu ya batwandu.

Bantu ya Isayeli basikaka na Ngipiti mutindu mukangu ya binwani.

¹⁹ Ntangu bawu basikaka, Moyize bakaka mikwa ya Yosefi, samu ti Yosefi tumisaka bana ya Isayeli na kudya ndefi, yandi tubaka na bawu: «Nzambi ke sadisa beno. Beno kudya ndefi ti beno ke katula mikwa ya munu kwaku, mpe beno ke kwenda na yawu.»

²⁰ Bawu katukaka na mbanza Sukote, mpe bawu kwendaka vwanda na mbanza Etame, na ndilu ya yinsi ya kuyuma.

²¹ Yave yandi mosi vwandaka tambula na mantwala ya bawu. Na ntangu, na dituti ya nene ya kutelama, samu na kunataka bawu. Na mpimpa, na mulaka ya tiya ya kutelama, samu na kukyen-zulaka bawu, samu ti bawu kutambula mpimpa na ntangu.

²² Na ntangu, dituti ya nene ya kutelama vwandaka katuka ve na mantwala ya bantu ya Isayeli, mutindu mosi mpe na mpimpa, samu na mulaka ya tiya ya kutelama.

14

Falawo landaka bana ya Isayeli

¹ Yave tubaka na Moyize mutindu yayi:

² «Zonza na bana ya Isayeli ba vutuka mpe ba kwiza sala kivwandu ya bawu na mantwala ya kisika ya nkumbu Pi-Ayilote, na kizunga yina kele na kati-kati, katuka bwala Mingedole tii na mubu. Ya kele na mantwala ya bwala Baale-Sefone, mbombo na mbombo na bwala yina. Ni na kisika yina beno ke sala kivwandu ya beno, pene-pene ya mubu.

³ Falawo, ntinu ya Ngipiti, ke zonza mutindu yayi samu na bana ya Isayeli: “Bantu yayi ke na kuyenga-yenga na yinsi. Yinsi ya kuyuma me zungidila bawu!”

⁴ Mu ke kanga ntima ya Falawo, ntinu ya Ngipiti. Yandi ke landa bana ya Isayeli. Samu na Falawo, ntinu ya Ngipiti, na binwani ya yandi nyonso, mu ke lakisa bunene ya munu. Na yina, bantu ya Ngipiti ke zaba ti mu kele Yave.» Bana ya Isayeli salaka mutindu yina.

⁵ Ba zabisaka na Falawo, ntinu ya Ngipiti, ti bantu ya Isayeli kimaka. Na yina, Falawo na bisadi ya yandi sobaka mabanza samu na bantu ya Isayeli. Bawu tubaka: «Yayi yinki beto me sala? Beto me bika ti bantu ya Isayeli kukwenda mpe kubika bisalu yina ba vwandaka sadila beto!»

⁶ Falawo, ntinu ya Ngipiti, kubikaka kipusu-pusu ya yandi ya mvita, mpe yandi kwendaka kintwadi na binwani ya yandi.

⁷ Yandi bakaka bankama sambanu (600) ya bapusu-pusu ya mvita ya kulutila mbote, na bapusu-pusu nyonso ya nkaka ya mvita ya yinsi ya Ngipiti. Bantu tatu-tatu vwandaka na kati ya konso kipusu-pusu ya mvita.

⁸ Yave kangaka ntima ya Falawo, ntinu ya Ngipiti. Falawo, ntinu ya Ngipiti, landaka bana ya Isayeli yina vwandaka me basika na kimpwanza nyonso na Ngipiti.

⁹ Bantu ya Ngipiti landaka bana ya Isayeli. Bampunda nyonso, bapusu-pusu ya mvita ya Falawo, na bayina ke kwendaka na kati ya yawu, na binwani nyonso, bawu belamaka na bana ya Isayeli.

Bana ya Isayeli vwandaka pene-pene ya mubu, ntama mingi ve na kisika ya nkumbu Pi-Ayilote, mbombo na mbombo na bwala Baale-Sefone.

¹⁰ Falawo, ntinu ya Ngipiti, kumaka pene-pene. Bana ya Isayeli vumbulaka meso, mpe bawu talaka ti bantu ya Ngipiti vwandaka landa bawu na manima. Na yina, bawu kuzwaka boma mingi. Bana ya Isayeli lookaka na sika ya Yave.

¹¹ Bawu tubaka na Moyize: «Na Ngipiti bandyamu vwandaka ve, samu ti nge nata beto na kwiza kufwa na yinsi ya kuyuma yayi? Yayi yinki nge me sala beto na kubasisa beto na yinsi ya Ngipiti?

¹² Beto tubilaka nge yawu mbote-mbote na Ngipiti ti bika beto, beto sadila ya beto bantu ya Ngipiti! Samu ti na beto, kusadila bantu ya Ngipiti me lutila mbote na kukwiza kufwa na yinsi ya kuyuma.»

¹³ Moyize zonzaka na bantu ya Isayeli mutindu yayi: «Beno vwanda na boma ve. Beno telama, beno tala mutindu Yave ke kuula beno bubu yayi, samu ti bantu ya Ngipiti yina beno ke na kutala bubu yayi, beno ke tala dyaka bawu ata fyoti ve.

¹⁴ Yave ke nwanina beno. Beno, beno vwanda kaka swii.»

Nzambi fungulaka nzila na kati-kati ya mubu

¹⁵ Yave tubaka na Moyize: «Samu na yinki nge ke na lookaka na sika ya munu? Zonza na bana ya Isayeli na kukwenda.

¹⁶ Kasi nge, nanguna yinti ya nge, lambula diboko ya nge na zulu ya mubu, mpe kabula yawu. Bana ya Isayeli ke tambula na ntoto ya kuyuma na kati-kati ya mubu.

¹⁷ Munu, mu ke kanga bantima ya bantu ya Ngipiti, samu ti bawu landa bana ya Isayeli. Samu na Falawo, ntinu ya Ngipiti, na binwani ya yandi nyonso, na bapusu-pusu ya yandi ya mvita, na bayina ke kwendaka na kati ya yawu, mu ke lakisa bunene ya munu.

¹⁸ Na yina, ntangu mu ke lakisa bunene ya munu samu na Falawo, ntinu ya Ngipiti, na bapusu-pusu ya yandi ya mvita, na bayina ke kwendaka na kati ya yawu, bantu ya Ngipiti ke zaba ti mu kele Yave.»

¹⁹ Na yina, mbazi ya Nzambi yina vwandaka tambula na mantwala ya bana ya Isayeli lutaka na manima ya bawu. Dituti ya nene ya kutelama mpe katukaka na mantwala ya bawu mpe yawu lutaka na manima.

²⁰ Yawu kwizaka telama na kati-kati ya bantu ya Ngipiti na bana ya Isayeli. Yawu tulaka kitombe na lweka ya bantu ya Ngipiti, kasi yawu vwandaka kyenzi lweka ya bana ya Isayeli. Ni yawu yina, na mpimpa nyonso, bantu ya lweka yayi lendaka belama ve na lweka ya kaka.

²¹ Na yina, Moyize lambulaka diboko ya yandi na zulu ya mubu. Yave fulaka mupepe ya ngolo na mubu mpimpa ya muvimba. Mupepe yango katukaka na esete. Maza kabukaka na bandambu zole, mpe mubu kumaka ya kuyuma na kati-kati.

²² Bana ya Isayeli kotaka na nzila ya kuyuma na kati-kati ya mubu. Na lubakala mpe na lumoso, maza kumaka mutindu bibaka.

²³ Bantu ya Ngipiti bandaka na kulanda bana ya Isayeli. Bampunda nyonso ya Falawo, ntinu

ya Ngipiti, na bapusu-pusu ya yandi ya mvita, mpe bayina ke kwendaka na kati ya yawu, bawu kotaka na kati-kati ya mubu, na manima ya bana ya Isayeli.

²⁴ Na suka-suka, ntangu mwa mpimpa vwan-daka ntete, Yave talaka bantu ya Ngipiti katuka dituti ya nene, ya kutelama, mpe na mulaka ya tiya ya kutelama. Yandi tulaka mvwanzi na kati ya bawu.

²⁵ Yave kangaka makalu ya bapusu-pusu ya bawu, mpe bapusu-pusu yango kumaka mpasi na bawu na kunata. Na yina, bantu ya Ngipiti tubaka: «Beto kima bana ya Isayeli! Ni Yave ke na kunwanisa Ngipiti samu na bawu!»

²⁶ Yave tubaka na Moyize: «Lambula diboko ya nge na zulu ya mubu, samu ti maza kuvutukila bantu ya Ngipiti, na bapusu-pusu ya bawu ya mvita, mpe na bayina ke kwendaka na kati ya yawu.»

²⁷ Moyize lambulaka diboko ya yandi na zulu ya mubu. Na suka-suka, mubu vutukaka na kisika yina yawu ke vwandaka. Bantu ya Ngipiti vwandaka kima na kubwabana yawu, kasi Yave dyamisaka bawu na kati ya mubu.

²⁸ Maza vutukaka, yawu fukaka bapusu-pusu ya mvita, na bayina ke kwendaka na kati ya yawu, na binwani nyonso ya Falawo, ntinu ya Ngipiti, bayina vwandaka landa bana ya Isayeli na kati ya mubu. Ata muntu mosi vuukaka.

²⁹ Kasi bana ya Isayeli vwandaka me luta na nzila ya kuyuma na kati-kati ya mubu. Na lubakala mpe na lumoso, maza kumaka mutindu bibaka.

³⁰ Kilumbu yina, Yave kuulaka Isayeli na maboko ya bantu ya Ngipiti. Bantu ya Isayeli talaka bantu ya Ngipiti ya kufwa na kumu ya mubu.

³¹ Bantu ya Isayeli talaka lulendo yina Yave lakisaka na mantwala ya yinsi ya Ngipiti, mpe bawu zitisaka Yave. Bawu tulaka kiminu ya bawu na Yave, mpe na kisadi ya yandi Moyize.

15

Mukunga ya Moyize na bana ya Isayeli

¹ Moyize na bana ya Isayeli yimbilaka Yave mukunga.

Mu ke yimbila samu na Yave.

Yandi me lakisa bunene ya yandi.

Bampunda mpe bayina ke nataka yawu,
yandi me losa bawu na mubu.

² Ngolo ya munu ni Yave,
ni yandi mu ke yimbidila.

Yandi me vuukisa munu.

Yandi kele Nzambi ya munu,
mu ke kembila yandi.

Yandi kele Nzambi ya tata ya munu,
mu ke zangula yandi.

³ Yave kele muntu ya bamvita,
Yave ni nkumbu ya yandi.

⁴ Bapusu-pusu ya mvita ya Falawo,
binwani ya yandi nyonso,
yandi me losa bawu na mubu.
Binwani ya yandi ya ngolo,
yandi me dyamisa bawu na mubu,

na Mubu ya Batwandu.

⁵ Maza ya nene me fuka bawu.

Bawu me dyama mutindu matadi.

Bawu me kulumuka tii na yisi.

⁶ Yave, diboko ya nge ya lubakala kele ya lulendo.

Yave, diboko ya nge ya lubakala me nika mbeni.

⁷ Na bunene ya nge ya kulutila

nge ke nungaka mitantu ya nge.

Nge ke fungulaka tiya ya nkele ya nge,

yawu ke nyengisaka bawu mutindu nyanga.

⁸ Na ngolo ya mupepe ya nge,

maza me vukana kisika mosi.

Bimpo ya maza me kuma mutindu bibaka.

Maza me kuba na kati-kati ya mubu.

⁹ Mbeni tubaka:

«Mu ke landa bawu,

mu ke kuzwa bawu,

mu ke kuzwa kimvwama ya bawu

mu ke fuluka na yawu.

Mu ke baka mbele ya mvita,

mu ke bwila bawu.»

¹⁰ Nge fulaka mupepe ya nge,

mubu fukaka bawu.

Bawu dyamaka mutindu kisengo,

mutindu kokote na kati ya maza ya nene.

¹¹ Nani na kati ya binzambi-nzambi kele mutindu
nge, Yave?

Nani kele ya kulezima na bulongo mutindu nge?

Nge yina kele ya nsisi,

nge yina me lunga na kuzwa masiika,

nge yina ke salaka mambu ya ngitukulu?

¹² Nge me lambula diboko ya nge ya lubakala,

ntoto me mina mitantu ya beto.

¹³ Na kukwikama nyonso,
nge me twadisa bantu,
bantu yina nge me kuula.

Na lulendo ya nge,
nge me twadisa bawu,
tii na kisika ya nge ya longo.

¹⁴ Bantu ya bayinsi ya nkaka me kuwa.
Bawu me kuwa nsangu ya dyambu yayi, bawu me
tekita.
Boma ya kulutula simbaka bantu yina ke zingaka
na Filiseti.

¹⁵ Bamfumu ya Edome me kufwa na boma.
Binwani ya Mowabe me kufwa na kutekita.
Ba-Kaanani ke dyaka ve na ngolo.

¹⁶ Boma mpe nsisi me kuzwa bawu.
Yave, na mantwala ya lulendo ya diboko ya nge,
bawu me kuma mababa mutindu matadi,
tii na ntangu yina bantu ya nge
me manisa na kuluta,
bayina me kuma bantu ya nge.

¹⁷ Nge ke nata bawu, nge ke tula bawu na mongo,
mongo yina kele mvwilu ya nge, kisika yina nge
Yave
nge kubikaka na kuzinga.
Yinzo ya longo yina maboko ya nge,
nge Mfumu, ke yidika.

¹⁸ Yave, nge ke yalaka seko,
nge ke yalaka bantangu nyonso!

¹⁹ Ntangu bampunda ya Falawo, ntinu ya Ngip-
iti, bapusu-pusu ya yandi ya mvita na bayina

ke kwendaka na kati ya yawu, bawu kotaka na mubu, Yave vutulaka maza ya mubu na zulu ya bawu. Kasi bana ya Isayeli vwandaka me tambula na ntoto ya kuyuma na kati-kati ya mubu.

²⁰ Mumbikudi Milyame, kibusi ya Aloni bakaka ngoma ya fyoti. Yandi vwandaka sika ngoma mpe vwandaka bina. Bakento nyonso salaka mutindu yandi.

²¹ Na kati ya mukunga, Milyame vutulaka na bawu mutindu yayi:

Beno yimbila samu na Yave.

Yandi me lakisa bunene ya yandi.

Bampunda mpe bayina ke nataka yawu, yandi me losa bawu na mubu.

NZYETOLO YA BANTU YA ISAYELI NA YINSI YA KUYUMA

15-18

Maza ya Mala

²² Moyize twadisaka bantu ya Isayeli. Bawu katukaka na Mubu ya Batwandu mpe bawu bakaka nzila yina ke kwendaka na yinsi ya kuyuma yina ba ke bokilaka Sule. Bawu tambulaka bilumbu tatu na yinsi ya kuyuma ata kutala maza.

²³ Bawu kumaka na Mala, kisika mosi yina vwandaka na maza. Kasi bawu lendaka ve na kunwa maza yango, samu ti yawu vwandaka ndudi. Ni yawu yina, ba ke bokilaka yawu Mala. Yawu zola kutuba: «Ndudi.»

²⁴ Bantu ya Isayeli bandaka na kuvunguta. Bawu yufulaka Moyize: «Yinki kwandi beto ke kunwa?»

²⁵ Moyize sambilaka Yave mpe Yave lakisaka yandi yinti mosi. Moyize bakaka yinti yango, yandi losaka yawu na maza mpe maza kumaka ya mbote.

Ni kuna Yave pesaka bawu bandongosolo mpe bansalulu ya misiku. Ni kuna mpe yandi mekaka bawu.

²⁶ Yandi tubaka: «Kana beno tumama na ndinga ya Yave, Nzambi ya beno, kana beno sadila lude-domo na meso ya yandi, kana beno tula dikutu ya beno na kuwa misiku, kana beno zitisa bansalulu ya misiku ya yandi, mu ke fidisa beno ve ata kimbemvo mosi na bimbemvo yina mu fidisaka na bantu ya Ngipiti, samu ti ni munu Yave ke nyakisaka beno.»

²⁷ Na manima, bantu ya Isayeli kumaka na kisika yina ba ke bokilaka Elime. Ya vwandaka kuna na bamwila kumi na zole mpe makumi nsambwadi ya maba. Ni kuna bantu ya Isayeli salaka kivwandu ya bawu, pene-pene ya maza.

16

Mane na bandeke

¹ Mukangu nyonso ya bana ya Isayeli bikaka Elime. Bawu kwendaka na yinsi ya kuyuma yina ba ke bokilaka Sine. Sine kele na kati-kati ya Elime na Sinayi. Ya vwandaka na kilumbu ya kumi na tanu, na ngonda ya zole katuka kilumbu yina bawu basikaka na yinsi ya Ngipiti.

² Kuna na yinsi ya kuyuma, mukangu nyonso ya bana ya Isayeli bandaka na kuvungutula Moyize na Aloni.

³ Bana ya Isayeli zonzaka na bawu: «Samu na yinki Yave kufwaka kwandi beto ve na yinsi ya Ngipiti! Kuna beto vwandaka vukana pene-pene ya banzungu ya ngombe mpe beto vwandaka yukuta na kudya mampa! Benoit me basisa beto na kunata beto na yinsi ya kuyuma, samu na kufwa mukangu nyonso yayi na nsatu!»

⁴ Yave tubaka na Moyize: «Katuka na zulu, mu ke nokisa mvula ya mampa samu na benoit. Konso kilumbu bantu ke banda na kwendaka lokota mampa yina me lunga na kudya na kilumbu. Ni mutindu yina mu ke meka bawu. Mu ke tala kana bawu ke tumama na misiku ya munu to bawu ke tumama ve?

⁵ Na kilumbu ya sambanu, ntangu ba ke lamba yina ba me lokota na kilumbu yina, yawu ke vwanda kikunku ya kulutula bambala zole na yina ba ke lokotaka konso kilumbu.»

⁶ Na yina, Moyize na Aloni tubaka na bana nyonso ya Isayeli: «Na nkokila yayi, benoit ke zaba ti ni Yave me basisa benoit na yinsi ya Ngipiti.

⁷ Mbasi na suka, benoit ke tala nkembo ya Yave. Yandi me kuwa kuvunguta yina benoit ke na kuvungutula Yave, samu ti beto, beto kele banani, samu ti benoit vungutula beto?»

⁸ Moyize tubaka: «Yave ke pesa benoit mbisi ya kudya na nkokila. Yandi ke pesa benoit mpe mampa ya kudya mpe ya kuyukuta na suka. Samu ti Yave me kuwa kuvunguta yina benoit ke na kuvungutula yandi. Beto, beto kele banani, samu ti benoit kuvungutula beto? Ya tsyelika, ni beto ve benoit ke na kuvungutula, kasi ni Yave benoit ke na kuvungutula.»

⁹ Moyize tubaka na Aloni: «Zonza na mukangu nyonso ya bana ya Isayeli: “Beno belama na mantwala ya Yave. Samu ti yandi me kuwa kuvunguta ya beno.”»

¹⁰ Ntangu Aloni vwandaka zonza na mukangu nyonso ya bana ya Isayeli, bawu balukaka na kutala na lweka ya yinsi ya kuyuma. Na mpa-mukunu, nkembo ya Yave talanaka na kati ya dituti.

¹¹ Yave zonzaka na Moyize:

¹² «Mu me kuwa kuvunguta yina bana ya Isayeli ke na kuvungutula munu. Tuba na bawu: “Na nkokila yayi beno ke kudya mbisi. Mbasi na suka, beno ke yukuta na kudya mampa. Beno ke zaba ti mu kele Yave, Nzambi ya beno.”»

¹³ Kaka na nkokila yina, bandeke kwizaka kuna. Yawu fulusaka kisika nyonso yina bantu ya Isayeli yidikaka kivwandulu ya bawu. Na suka mpe, kinoko vwandaka na balweka nyonso ya kivwandu yina.

¹⁴ Ntangu kinoko yina katukaka, na ntoto ya yinsi ya kuyuma talanaka bima mosi yina vwandaka mutindu mwa bambuma ya fyoti-fyoti mutindu maza ya mpembe.

¹⁵ Bana ya Isayeli talaka yawu mpe bawu yu-fulaka bawu na bawu: «Yayi kele yinki?» Bawu yufulaka mutindu yina samu ti bawu vwandaka zaba ve yinki ya vwandaka. Moyize tubaka na bawu: «Ya kele mampa yina Yave me pesa beno na kudya.

¹⁶ Beno tala yinki Yave me tumisa: “Konso muntu kulokota yina yandi lenda kudya. Ya ke

vwanda Womele* mosi na muntu mosi. Konso muntu ke baka yina me fwanana, samu na lutangu ya bantu nyonso yina kele na yinzo ya yandi.”»

¹⁷ Bana ya Isayeli salaka mutindu yina. Ba ya nkaka lokotaka mingi, ba ya nkaka lokotaka ndambu.

¹⁸ Ntangu ba tezaka bikunku na Womele, ba talaka ti bayina vwandaka na mingi bakaka ve ya kulutila mpe bayina bakaka ndambu vwandaka kondwa kima ve. Konso muntu bakaka yina lungaka na kudya.

Bansalulu ya kulanda na yina me tadila Mane

¹⁹ Moyize zabisaka bawu: «Mane yayi, ata muntu ke bumba yawu tii na suka.»

²⁰ Bantu ya nkaka wilaka ve Moyize. Bawu bumbaka yawu tii na suka. Mpe yawu butaka bantunga, yawu bandaka na kubasika nsunga. Na yina, Moyize dasukilaka bawu.

²¹ Konso suka bawu vwandaka lokota yawu. Konso muntu vwandaka lokota yina yandi lendaka kudya na kilumbu. Kasi ntangu ntangu vwandaka kuma ngolo, yawu vwandaka sulumuka.

²² Na kilumbu ya sambanu, bawu lokotaka keba ve Bawomele zole na muntu, kikunku ya kulutila bambala zole na kikunku yina ba ke lokotaka konso kilumbu. Bamfumu nyonso ya mukangu kwendaka zabisaka yawu na sika ya Moyize.

²³ Yandi zabisaka bawu: «Ni mutindu yina Yave tumisaka na kusala. Mbasi ke vwanda saba,

* **16:16** Womele mosi lenda vwanda keba ve balitele zole. **16:18**
Kbk 16.16 **16:22** Kbk 16.16

kilumbu yina kele ya kubyekwa samu na Yave. Benolamba yina benoke lamba. Benotokisa yina benoke tokisa. Yankaka yina ke bikana, benobumba yawu tii mbasi na suka.»

²⁴ Bawu bumbaka yina bikanaka tii na suka mutindu moyize tumisaka. Nambala yayi, yawu basisaka ve bantunga, mpe yawu basikaka ve nsunga ya yimbi.

²⁵ Moyize tubaka: «Benokudya yawu bubu yayi, samu ti kilumbu ya bubu yayi kele Saba ya Yave. Bubu yayi benoke tala ve yawu kuna na ngaanda ya kivwandu.

²⁶ Benoke lokota yawu na kati ya bilumbu sambanu, kasi kilumbu ya nsambwadi ya kele saba, kilumbu ya kupema. Mane ke vwanda ve.»

²⁷ Nakilumbu yango ya nsambwadi, ya vwan-daka na bantu ya nkaka na kati ya bantu ya Isayeli, bayina basikaka samu na kulokota mane, kasi bawu kuzwaka yawu ve.

²⁸ Yave tubaka na Moyize: «Tii wapi ntangu benoke manga na kutumama na bantumunu ya munu mpe na misiku ya munu?

²⁹ Benofwana zaba ti Yave me pesa benosaba. Ni yawu yina, na kilumbu ya sambanu, yandi ke na kupesa benomadya ya bilumbu zole. Na yina, beno vwanda konso muntu na kisika ya yandi. Atamuntu kubasika ve na yinzo ya yandi na kilumbu ya nsambwadi.»

³⁰ Nayina, bantu ya Isayeli pemaka na kilumbu ya nsambwadi.

³¹ Bantu ya Isayeli pesaka madya yina nkumbu

ya mane†. Yawu vwandaka mutindu mbuma ya koleyande. Yawu vwandaka mpembe mpe kitoko na kudya mutindu bima yina ba me lamba na mafuta ya nyosi.

³² Moyize tubaka: «beno tala yinki Yave me tumisa: “ba bumba Womele mosi ya mane samu na bambandu yina ke kwiza na manima ya beno. Bawu mpe, bawu ke tala mampa yina mu me pesa beno na kudya na yinsi ya kuyuma, na ntangu yina mu me basisa beno na yinsi ya Ngipiti.”»

³³ Moyize tubaka na Aloni: «Baka diyuki. Tula Womele mosi ya mane na kati, mpe tula yawu na mantwala ya Yave. Ba ke bumba yawu samu na bambandu yina ke kwiza na manima ya beto.»

³⁴ Mutindu Yave tumisaka yawu na Moyize, Aloni kwendaka tula diyuki yango na mantwala ya matadi ya ngwisani, samu na kubumba yawu.

³⁵ Bana ya Isayeli salaka bamvula makumi yiya na kudyaka mane tii na ntangu yina bawu kumaka na yinsi yina vwandaka zinga bantu. Bawu vwandaka kudya mane tii na ntangu yina bawu kumaka na ndilu ya yinsi ya Kaana.

³⁶ Womele kele kikunku mosi na kati ya bikunku kumi ya Efa.

17

† 16:31 Na ndinga ya ba-Ebeleyo, nkumbu ya mane zola kutuba: Yayi kele yinki? 16:31 Kbk 16.17 16:32 Kbk 16.16 16:33 Kbk 16.16 16:36 Kbk 16.16 16:36 Kbk 29.40

*Maza ya Masa mpe ya Meliba
(Ltg 20.2-13)*

¹ Mukangu nyonso ya bana ya Isayeli katukaka na yinsi ya kuyuma yina ba ke bokilaka Sine. Bawu vwandaka kwenda luta kisika na kisika tii bawu kwendaka sala kivwandu ya bawu na kisika yina ba ke bokilaka Lefidime, mutindu Yave tumisaka bawu. Kasi maza ya kunwa vwandaka ve kuna.

² Na yina, bantu ya Isayeli bandaka na kuswanisa Moyize. Bawu tubaka: «Pesa beto maza ya kunwa!» Moyize zonzaka na bawu: «Samu na yinki beno ke na kuswanisa munu? Samu na yinki beno ke na kusombola mpe Yave?»

³ Kuna, bantu ya Isayeli vwandaka na mpwila ya maza. Bawu vwandaka vungutila Moyize. Bawu vwandaka tuba: «Samu na yinki nge me katula beto na Ngipiti? Ya kele samu na kufwa beto na nsatu ya maza, na bana na bibulu ya beto?»

⁴ Na yina, Moyize lookaka na sika ya Yave: «Yinki mu ke sala samu na bantu yayi? Fyoti kaka me bikana mpe bawu ke kufwa munu na matadi!»

⁵ Yave tubaka na Moyize: «Kwenda, telama na mantwala ya bantu ya Isayeli. Baka ndambu ya bakuluntu ya Isayeli, baka mpe yinti yina nge sadilaka na nzadi ya Nile, mpe kwenda.

⁶ Mu ke vwanda na mantwala ya nge, kuna na zulu ya ditadi, na mongo ya Olebe. Nge ke bula ditadi, yawu ke basisa maza mpe bantu ke kunwa yawu.» Moyize salaka mutindu yina na mantwala ya bakuluntu ya Isayeli.

⁷ Mpe yandi pesaka kisika yina nkumbu ya

Masa, yina zola kutuba «Kusombola», mpe Meliba, yina zola kutuba «Kuswana», samu ti bana ya Isayeli swanisaka Moyize, mpe bawu sombolaka Yave na kutuba: «Yave keke na kati-kati ya beto to yandi keke ve?»

Muzingu ya bantu ya Amaleke na bantu ya Isayeli

⁸ Bantu ya Amaleke kwizaka nwanisa bantu ya Isayeli kuna na Lefidime.

⁹ Na yina, Moyize tubaka na Yeswa: «Soodila beto babakala yina lenda nwana. Mbasi beno ke kwenda nwana na bantu ya Amaleke. Munu, mu ke vwanda ya kutelama na zulu ya mongo, na yinti ya Nzambi na diboko.»

¹⁰ Yeswa salaka mutindu Moyize zonzaka, samu na kwenda nwana na bantu ya Amaleke. Kaka na ntangu yina mpe, Moyize, Aloni mpe Wule yulukaka na zulu ya mongo.

¹¹ Ntangu Moyize vwandaka nanguna diboko na zulu, bantu ya Isayeli vwandaka lutila ngolo. Kasi ntangu yandi vwandaka kulula diboko samu na kupema, bantu ya Amaleke vwandaka lutila ngolo.

¹² Ntangu mosi, maboko ya Moyize vwandaka me lemba. Na yina, ba tudilaka yandi ditadi mpe yandi vwandilaka yawu. Aloni simbaka diboko ya Moyize samu na kusyamisa yawu. Wule mpe simbaka diboko ya nkaka ya Moyize. Na yina, maboko nyonso zole ya Moyize vwandaka ya kusyama tii na ntangu yina ntangu dyamaka.

¹³ Yeswa nungaka Amaleke na bantu ya yandi na mvita.

¹⁴ Yave tubaka na Moyize: «Sonika mambu yayi na dibuku, samu ti ba zimbana yawu ve. Zabisa mbote-mbote na Yeswa ti mu ke manisa ba-Amaleke nyonso, mpe ata muntu na ntoto ke bambukila dyaka bawu moyo.»

¹⁵ Na yina, Moyize yidikaka kiyokolo ya minkayulu. Yandi pesaka kiyokolo yango nkumbu Yave-Nisi. Yawu zola kutuba: «Yave, kidimbu ya nungunu.»

¹⁶ Yandi tubaka: «Mutindu ba-Amaleke me meka na kunanguna diboko, samu na kunwanisa kiti ya kintinu ya Yave, mvita ke tatamana na kuvwanda na kati ya Yave na ba-Amaleke bambandu na bambandu.»

18

Moyize na bokilo ya yandi Yetelo

¹ Yetelo, yina vwandaka nganga-Nzambi ya yinsi ya Midyane mpe bokilo ya Moyize, kuwaka mambu yina Nzambi salaka, samu na Moyize mpe Isayeli, bantu ya yandi. Yandi kuwaka ti Yave basisaka bantu ya Isayeli na Ngipiti.

² Yetelo, bokilo ya Moyize, kwendaka kintwadi na Sipola, kento ya Moyize, yina yandi vutulaka ntete na yinzo ya bibuti ya yandi.

³ Yetelo kwendaka mpe na bana zole ya Moyize. Mwana mosi vwandaka na nkumbu Ngelesome. Yawu zola kutuba «Nzenza na bisika yina». Samu ti Moyize tubaka: «Mu me kwiza zinga na yinsi ya bunzenza.»

⁴ Mwana ya nkaka vwandaka nkumbu Elyezele. Yawu zola kutuba «Nzambi ya munu kele kisadisi ya munu». Samu ti Moyize tubaka: «Nzambi ya tata

ya munu me sadisa munu. Yandi me kuula munu na mvita ya Falawo, ntinu ya Ngipiti.»

⁵ Ntangu Yetelo, bokilo ya Moyize, kwendaka na sika ya Moyize, yandi kwendaka kintwadi na kento mpe bana ya Moyize, kuna na yinsi ya kuyuma, kisika yina Moyize salaka kivwandu ya yandi, na mongo ya Nzambi.

⁶ Yandi tumisaka ti ba kwenda zabisa na Moyize mutindu yayi: «Ni munu Yetelo bokilo ya nge, yina ke na kukwiza na sika ya nge kintwadi na kento mpe bana ya nge zole ya babakala.»

⁷ Moyize basikaka na kwenda bwabana bokilo ya yandi. Yandi fukamaka mpe fibaka yandi. Bawu pesanaka bansangu mpe bawu kwendaka kota na yinzo ya lele.

⁸ Moyize zabisaka na bokilo ya yandi mambu nyonso yina Yave salaka na Falawo, ntinu ya Ngipiti, mpe na yinsi ya Ngipiti, samu na Isayeli. Moyize zabisaka yandi mpe bampasi nyonso yina bawu bwabanaka na nzila, mpe wapi mutindu Yave kuulaka bawu.

⁹ Yetelo yangalalaka na mambu nyonso ya mbote yina Yave salaka samu na Isayeli, na kuku-ula bawu na maboko ya bantu ya Ngipiti.

¹⁰ Mpe Yetelo tubaka: «Nkembo na Yave yina me kuula beno na maboko ya bantu ya Ngipiti, mpe na maboko ya Falawo, ntinu ya Ngipiti! Nkembo na yandi yina me kuula bantu ya Isayeli na maboko ya bantu ya Ngipiti!

¹¹ Ntangu yayi, mu me zaba ti Yave kele nene kulutula banzambi nyonso: Yandi me lakisa yawu na ntangu bantu ya Ngipiti vwandaka kwamisa bantu ya Isayeli na lunangu nyonso.»

¹² Na yina, Yetelo, bokilo ya Moyize, pesaka na Nzambi munkayulu ya bibulu ya kuyoka, mpe munkayulu ya nkaka. Aloni mpe bakuluntu nyonso ya Isayeli kwendaka kudya madya na mantwala ya Nzambi, kintwadi na bokilo ya Moyize.

Moyize soolaka bamfumu

¹³ Na kilumbu yina landaka, Moyize vwandaka samu na kufundisa bantu. Bantu vwandaka na mantwala ya Moyize kubanda na suka tii na nkokila.

¹⁴ Ntangu bokilo ya Moyize talaka nyonso yina Moyize vwandaka sala samu na bantu. Yandi tubaka: «Yinki nge ke na kusala samu na bantu yayi? Samu na yinki nge ke na kusala kisalu yayi nge mosi? Samu na yinki bantu nyonso me vwandaka na mantwala ya nge, kubanda na suka tii na nkokila?»

¹⁵ Moyize vutulaka na bokilo ya yandi: «Bantu yayi ke na kukwiza na sika ya munu, samu na kusosa luzolo ya Nzambi.

¹⁶ Kana bantu me kuzwa mambu, bawu ke kwiza na sika ya munu. Mu ke yidika mambu ya bawu. Mu ke zabisa bawu mpe banzengolo ya Nzambi mpe misiku ya yandi.»

¹⁷ Bokilo ya yandi vutulaka: «Nsalulu ya nge kele ya mbote ve.

¹⁸ Nge ke lemba mingi, nge na bantu yayi ke na kwizaka na sika ya nge. Kisalu yayi me lutila nene samu na nge. Nge lenda sala yawu kaka nge mosi ve.

¹⁹ Ntangu yayi, kuwa munu. Mu ke na kupesa nge malongi, bika ti Nzambi kuvwanda na nge.

Vwanda kimonikisi ya bantu na mantwala ya Nzambi. Nataka nge mosi mambu ya bantu na mantwala ya Nzambi.

²⁰ Nge ke lakisa bantu banzengolo ya Nzambi mpe misiku ya yandi. Nge ke zabisa bawu nzila yina bawu fwana kudyatila, mpe mambu yina bawu fwana kusala.

²¹ Na yina me tadila mambu ya nkaka, nge ke soola bantu ya buzitu yina ke zitisaka Nzambi. Nge ke soola bayina kele ya kukwikama, bayina ke ndimaka ve madeso ya bana. Tula bawu mfumu ya funda mosi ya bantu, mfumu ya nkama ya bantu, mfumu ya makumi tanu ya bantu, mpe mfumu ya kumi ya bantu.

²² Ni bawu ke fundisa bantu konso ntangu. Bawu ke natina nge mambu yina me lutila mfunu. Kasi mambu ya nkaka, ni bawu mosi ke yidika yawu. Na kusadila mutindu yina, dema ya kisalu ya nge ke kuluka. Bawu ke kabula kisalu na nge.

²³ Kana nge sala mutindu yina, mpe kana Nzambi pesila nge yawu lutumu, nge ke lembe ve. Mpe bantu nyonso yayi ke vutuka mbote na bisika ya bawu.»

²⁴ Moyize kuwaka mambu ya bokilo ya yandi. Yandi sadilaka nyonso yina bokilo ya yandi tubaka.

²⁵ Na kati ya Isayeli nyonso, Moyize soolaka bantu ya buzitu. Yandi tulaka bawu bamfumu ya funda mosi ya bantu, bamfumu ya nkama ya bantu, bamfumu ya makumi tanu ya bantu, mpe bamfumu ya kumi ya bantu.

²⁶ Bawu vwandaka fundisa bantu konso ntangu. Mambu ya kulutila mfunu, ba vwandaka nata

yawu na sika ya Moyize. Kasi mambu ya nkaka, bawu vwandaka yidika yawu bawu mosi.

²⁷ Na manima, Moyize bikaka bokilo ya yandi kuvutuka na yinsi ya yandi.

NZAMBI SALAKA NGWISANI NA ISAYELI

19

19-24

Ngwisani yina Nzambi salaka na Isayeli

¹ Bana ya Isayeli kumaka na Sinayi, yinsi ya kuyuma. Ya vwandaka na ngonda ya tatu, katuka kilumbu yina bawu basikaka na yinsi ya Ngipiti.

² Ntangu bawu katukaka na kisika yina ba ke bokilaka Lefidime, bawu kumaka na Sinayi, yinsi ya kuyuma. Bawu salaka kivwandu ya bawu kuna, na yinsi ya kuyuma, mbombo na mbombo na mongo.

³ Moyize yulukaka na mongo na kubwabana Nzambi.

Yave bokilaka yandi na mongo. Yave tubaka na yandi: «Nge ke zonza mutindu yayi na dikanda ya Yakobi, mpe nge ke pesa malongi yayi na bana ya Isayeli:

⁴ “Beno me tala beno mosi mambu yina mu me sala na yinsi ya Ngipiti. Mu me nanguna beno na zulu ya mapapu ya mbemba, mpe mu me nata beno na sika ya munu.

⁵ Ntangu yayi, kana beno kuwa munu, kana beno keba ngwisani ya munu, beno ke vwanda mvwilu ya munu mosi na mantwala ya makanda nyonso, samu ti ntoto nyonso kele ya munu.

⁶ Beno ke vwanda samu na munu dikanda ya banganga-Nzambi ya kintinu, bantu yina mu me tula na lweka samu na munu*.” Ni mambu yayi nge ke tuba na bana ya Isayeli.»

⁷ Moyize vutukaka. Yandi bokilaka bakuluntu ya Isayeli. Yandi zabisaka bawu mambu nyonso yina Yave tumisaka yandi.

⁸ Bantu nyonso ya Isayeli vutulaka na kintwadi: «Mambu nyonso yina Yave me tuba, beto ke sala yawu.» Moyize kwendaka zabisaka na Yave mambu ya bantu ya Isayeli.

⁹ Na yina, Yave tubaka na Moyize: «Mu ke kwiza na sika ya nge ya kubumbama na kati ya dituti ya nene, samu ti bantu ya Isayeli kuwa na ntangu yina mu ke zonga na nge. Na yina, ba ke tula kiminu ya bawu na nge bantangu nyonso.» Moyize zabisaka na Yave mambu ya bantu ya Isayeli.

Nzambi bwabanaka Moyize na mongo ya Sinayi

¹⁰ Yave tubaka na Moyize: «Kwenda na sika ya bantu ya Isayeli. Zabisa bawu na kuvwanda ya kuvedila bubu yayi mpe mbasi. Bawu kusukula mpe binkuti ya bawu.

¹¹ Bawu kuvwanda ya kukubama na kilumbu ya tatu, samu ti na kilumbu ya tatu, Munu Yave, mu ke kulumuka na mongo ya Sinayi, na meso ya bantu nyonso ya Isayeli.

¹² Tula bandilu na balweka nyonso ya mongo samu na bantu ya Isayeli. Tuba na bawu: “Beno keba na kuyuluka mongo. Beno simba yawu ve.

* **19:6** bantu yina mu me tula na lweka samu na munu, zola kutuba mpe Bantu ya longo

Muntu ni muntu yina ke simba yawu, kaka kufwa ba ke kufwa yandi!"

¹³ Muntu yina ke simba mongo, ata muntu ke simba yandi, kasi ba ke kufwa yandi na matadi to na madionga. Ya vwanda kibulu to muntu, ba ke bika ve yandi moyo. Ntangu muningu ya mpungi ke wakana, ba ya nkaka ke yuluka na mongo.»

¹⁴ Moyize kulumukaka dyaka mongo. Yandi kwendaka na sika ya bantu ya Isayeli. Yandi zabisaka bawu na kuvwanda ya kuvedila, mpe bawu sukulaka binkuti ya bawu.

¹⁵ Moyize tubaka na bantu ya Isayeli: «Beno vwanda ya kukubama na bilumbu tatu. Ata muntu ke vukisa mfulu na kento.»

¹⁶ Na kilumbu ya tatu, na suka-suka, na zulu ya mongo, bidumu wakanaka, balusyemo talanaka, dituti ya nene talanaka, muningu ya mpungi wakanaka na ngolo mingi. Bantu nyonso yina vwandaka kuna na kivwandu, bawu vwandaka tekita na boma.

¹⁷ Na yina, Moyize basisaka bawu na kivwandu, samu na kwenda bwabana Nzambi. Bawu kwendaka telama na yisi ya mongo.

¹⁸ Mongo nyonso ya Sinayi fulukaka na mulinga, samu ti Yave kulumukaka na zulu ya yawu, na kati ya tiya. Mulinga yango vwandaka nanguka mutindu mulinga ya kifuule ya nene. Mongo nyonso vwandaka ningana na ngolo.

¹⁹ Muningu ya mpungi vwandaka lutila na kuwakana. Moyize vwandaka zonza, mpe Nzambi vwandaka vutudila yandi.

²⁰ Ntangu Yave kulumukaka na mongo ya Sinayi, na nsongi ya mongo yina, yandi bokilaka

Moyize na nsongi ya mongo, mpe Moyize yulukaka kuna.

²¹ Yave tubaka na Moyize: «Kulumuka, kwenda kebisa bantu na kuzabisa bawu ti bawu kubelama ve kidi-kidi na munu Yave, samu na kutala. Kana ve, mingi na kati ya bawu ke kufwa.

²² Banganga-Nzambi yina ke belama na munu Yave, bawu fwana kuvwanda ya kuvedila, samu ti mu balukila bawu ve.»

²³ Moyize tubaka na Yave: «Bantu lenda yuluka mongo ya Sinayi ve. Samu ti nge mosi, nge me kebisa beto ti: “Tula bandilu na balweka nyonso ya mongo, mpe zonza ti mongo yayi kele ya longo.”»

²⁴ Yave tubaka na yandi: «Kulumuka mpe nge yuluka na Aloni. Kasi banganga-Nzambi na bantu ya nkaka, bawu kuyuluka ve na sika ya munu Yave, samu ti mu balukila bawu ve.»

²⁵ Moyize kulumukaka na sika ya bantu ya Isayeli. Yandi zonzaka na bawu.

20

Misiku kumi (Mus 5.6-21)

¹ Mpe Nzambi bandaka na kuzonza mambu nyonso yayi:

² «Mu kele Yave Nzambi ya nge, yina me basisa nge na yinsi ya Ngipiti, kisika nge vwandaka na bundongo.»

³ «Kuvwanda ve na banzambi ya nkaka na mantwala ya munu.»

⁴ «Kuyidika ve kiteki ya kusambila. Ata kifwani ya bima yina kele kuna na zulu, to yina kele na yisi

awa na ntoto, to yina kele na maza kuna na yisi ya ntoto.

⁵ Kufukimina yawu ve, mpe kusambila yawu ve, samu ti munu Yave, Nzambi ya nge, mu kele Nzambi yina kele na kimbanda. Masumu ya batata, mu ke futisaka yawu na bana ya bawu tii na mbandu ya tatu, mpe na mbandu ya yiya ya bayina ke yinaka munu.

⁶ Kasi mu ke salaka mambu ya mbote tii na funda ya bambandu na bayina ke zolaka munu, mpe ke kebaka misiku ya munu.»

⁷ «Kusadila ve Nkumbu ya munu Yave, Nzambi ya nge na mutindu ya yimbi, samu ti munu Yave, mu ke sembaka bayina ke sadilaka Nkumbu ya munu na mutindu ya yimbi.»

⁸ «Kuzimbana ve na kuzitisa kilumbu ya Saba mutindu kilumbu ya longo.

⁹ Nge ke sala bilumbu sambanu. Nge ke sala bisalu ya nge nyonso.

¹⁰ Kasi kilumbu ya nsambwadi kele Saba samu na Yave, Nzambi ya nge. Kusala ve ata kisalu mosi na kilumbu yina, ya vwanda nge, ya vwanda mwana ya nge ya bakala to ya kento, ya vwanda kisadi ya nge ya kento to ya bakala, ya vwanda bibulu ya nge, ya vwanda nzenza yina ke vwandaka na bwala ya nge,

¹¹ samu ti na bilumbu sambanu, Yave salaka zulu, ntoto, mubu, mpe nyonso yina kele na kati ya yawu. Kasi yandi pemaka na kilumbu ya nsambwadi. Ni yawu yina, Yave sakumunaka kilumbu ya saba, mpe yandi soolaka yawu, samu ti yawu kuvwanda kilumbu ya yandi mosi.»

¹² «Zitisa tata na mama ya nge, samu ti luzingu ya

nge kuvwanda yinda na yinsi yina munu Yave, Nzambi ya nge, ke na kupesa nge.»

¹³ «Kufwa muntu ve.»

¹⁴ «Kusala kinsunza ve.»

¹⁵ «Kulaba ve.»

¹⁶ «Kutuba ve kimbangi ya luvunu na mpangi ya nge.»

¹⁷ «Kuzinina ve yinzo ya mpangi ya nge. Kuzinina ve kento ya mpangi ya nge. Kuzinina ve kisadi ya yandi ya bakala to ya kento. Kuzinina ve ngombe ya yandi to mbuluku ya yandi. Kuzinina ve kima ni kima yina kele ya mpangi ya nge.»

¹⁸ Na yina, bantu nyonso vwandaka kuwa bidumu, na mungu ya mpungi. Bawu vwandaka tala mpe mongo na mulinga ya yawu, na balusyemo. Na kutala nyonso yina, bawu vwandaka tekita, mpe bawu telamaka ntama na yawu.

¹⁹ Bawu tubaka na Moyize: «Zonza na beto nge mosi, beto ke kuwa. Kasi Nzambi kuzonza na beto ve, kana ve, beto ke kufwa.»

²⁰ Kasi Moyize tubaka na bawu: «Beno vwanda ve na boma, samu ti kana Nzambi me kwizila mutindu yayi, ya ke samu na kumeka beno, samu ti beno kuvwanda na boma ya yandi, mpe beno kusala ve masumu.»

²¹ Na yina, Moyize belamaka na dituti, kisika vwandaka Nzambi, kasi bantu vwandaka ya bawu mwa ntama.

Misiku samu na bisika ya kupesilaka minkayulu

²² Yave tubaka na Moyize: «Nge ke zabisa na bana ya Isayeli mutindu yayi: “Beno me tala beno mosi mutindu mu me zonzila beno katuka na mazulu.

²³ Na yina, beno ke yidika ve binzambi-nzambi ata ya wolo to ya palata samu na kusambila. Beno ke yidika yawu ve.

²⁴ Na konso kisika yina mu ke talana na beno, beno ke sadila ntoto, samu na kuyidikila munu kiyokolo ya minkayulu ya kuyoka, mpe minkayulu ya kiwisa na minkayulu ya bangombe, mameme na bankombo. Ni kuna mu ke kwiza sakumuna beno.

²⁵ Kasi, kana beno baka matadi samu na kuyidikila munu kiyokolo ya minkayulu, beno fwana kubaka ve matadi yina ba me bongisaka mbote-mbote, samu ti kana beno sadila bambele ya beno samu na kubongisa yawu, beno ke safula yawu.

²⁶ Beno kusadila ve bikada samu na kuyuluka na kiyokolo ya minkayulu, samu ti bimpene ya beno kotalana ve.”»

21

Musiku yina me tadila bandongo

¹ «Tala, misiku ya nkaka yina nge ke zabisa na bawu ni yayi:

² Ntangu nge ke sumba mu-Ebeleyo samu ti yandi kuvwanda mundongo ya nge, yandi ke sadila nge bamvula sambanu. Na mvula ya nsambwadi, yandi ke kwenda ya yandi na kimpwanza. Yandi ke futa ata kima ve.

³ Kana yandi kwizaka kaka yandi mosi, yandi ke kwenda kaka yandi mosi. Kana yandi vwandaka na kento ya yandi, kento ya yandi mpe ke kwenda na yandi.

⁴ Kana ni mfumu ya yandi pesaka yandi kento, mpe kento yango me butila yandi bana ya bakento to ya babakala, kento na bana ke kuma mvwilu ya mfumu yina. Yandi mundongo, yandi ke kwenda kaka yandi mosi.

⁵ Kasi kana mundongo tuba ti mu ke zolaka mfumu ya munu, kento ya munu mpe bana ya munu, mu zola ve kuvwanda na kimpwanza,

⁶ mfumu ya yandi ke nata yandi na ntadisi ya Nzambi. Mfumu ke belemisa mundongo na dikunzi ya mwelo to na dibaya ya mwelo. Mfumu ke tobola yandi dikutu na muntuma. Na yina, mundongo yayi ke sadila mfumu yina seko.

⁷ «Ntangu muntu ke tekisa mwana ya yandi ya kento mutindu kisadi, mwana yina ke katuka ve na bundongo mutindu ke katukilaka bandongo ya nkaka ya babakala.

⁸ Kana mfumu ya yandi sumbaka yandi samu ti yandi kuvwanda kento ya yandi, kasi mfumu ke na kuzola dyaka kento yango ve, mfumu yina ke bika ti ba kuula kento yango. Kasi mfumu yina kele ve na muswa ya kutekisa kento yango na banzenza. Ya kele mbote ve na kuyekula yandi mutindu yina.

⁹ Kana yandi sumbaka ndumba yina samu na kupesa yandi na sika ya mwana ya yandi ya bakala, yandi fwana kusala na mwana yina ya kento mutindu yandi fwanaka sala samu na bana ya yandi mosi ya bakento.

¹⁰ Kana mfumu yina baka dyaka kento ya nkaka, yandi ke katula ata kima ve na kento ya ntete yina, ya vwanda na yina me tadila madya,

bilele mpe luve ya yandi ya bukento ya makwela.

¹¹ Kana yandi sadila ve mutindu yina, na yina me tadila mambu tatu yina, kento lenda kuzwa ya yandi kimpwanza ata kufuta mbongo.»

Kuzengila muntu lufwa

¹² «Muntu yina ke bula muntu ya nkaka tii na kufwa yandi, ba fwana kufwa yandi.

¹³ Kana muntu yina vwandaka ve na dibanza ya kufwa yandi, kasi Nzambi me bika ti yandi kufwa na nkuba yina, mu ke lakisa nge kisika yina muntu yango ke kwenda bumbama.

¹⁴ Kasi, kana muntu, na luzolo ya yandi mosi, me kufwa muntu ya nkaka na mayela, ata ti yandi kwenda bumbama na kiyokolo ya munu ya minkayulu, nge ke kwenda katula yandi kuna, samu na kufwa yandi.»

¹⁵ «Muntu yina ke bula tata ya yandi to mama ya yandi, kaka kufwa ba fwana kufwa yandi.

¹⁶ «Muntu yina ke laba muntu ya nkaka, ata ti yandi me tekisa muntu yango, to ba me kuta muntu yango na sika ya muntu yina me laba yandi, ba fwana kufwa muntu yina me laba.

¹⁷ «Muntu yina ke siinga tata to mama ya yandi, kaka kufwa ba fwana kufwa yandi.»

Kubula mpe kulwalisa muntu

¹⁸ «Kana bantu ke na kuswana, mosi na bawu me bula mpangi ditadi to dikofi yina ke sala ti mpangi yango kufwa ve, kasi yandi kota yinzo,

¹⁹ kana na manima, yandi kuzwa ngolo ya kute-lama, kubasika na ngaanda mpe kutambula na yinti na maboko, muntu yina me bula yandi ke kuzwa ve kitumbu. Kasi yandi ke futa mpangi

yina samu na kuvwandisa yina yandi me vwan-disa yandi na yinzo, mpe yandi ke sadisa yandi na kubeluka.»

²⁰ «Kana muntu baka kikoti mpe yandi bula mundongo ya yandi ya kento to ya bakala, kana mundongo yango kufwa na maboko ya yandi, ba ke futisa yandi lufwa yina.

²¹ Kasi, kana mundongo yina kuzinga dyaka kilumbu mosi to bilumbu zole, mfumu yina ke kuzwa ve kitumbu, samu ti mundongo yina kele mvwilu ya yandi.»

²² «Kana bantu ke na kuswana, kana bawu tuta na kento yina ke na kivumu, mpe mwana kubasika samu na kututana yina, mpe kana dikubu ya nkaka salama ve, bantu yina me tutana na kento yango ke futa kikodi. Kikodi yango ni bakala ya kento ke zenga kikodi yina ba ke futa yandi, na meso ya banzonzi.

²³ Kasi, kana dikubu me salama, nge ke futisa luzingu ya muntu na luzingu ya muntu,

²⁴ disu na disu, dinu na dinu, diboko na diboko, dikulu na dikulu,

²⁵ kuyoka na kuyoka, kulwalisa na kulwalisa, mputa na mputa.»

²⁶ «Kana muntu bula disu ya mundongo ya yandi ya kento to ya bakala mpe disu me kufwa, yandi ke bika ti mundongo yina kukatuka na bundongo samu na disu ya yandi.

²⁷ Kana yandi bula mundongo ya yandi ya kento to ya bakala na kukatula yandi dinu, yandi ke bika ti mundongo yina kukatuka na bundongo samu na dinu ya yandi.»

²⁸ «Kana ngombe, na mampoka ya yandi, bula muntu, ya vwanda kento to bakala mpe muntu yango me kufwa, ba ke kufwa ngombe yina na matadi mpe ba ke kudya ve mbisi ya yawu. Muntu ya ngombe yina ke kuzwa ve kitumbu.

²⁹ Kana ngombe yina vwandaka na kifu ya kubulaka bantu mampoka, mpe ti ba zabisaka yawu na muntu ya yawu, kasi yandi vwandaka kengidila yawu ve, kana ngombe yango kufwa muntu ya kento to ya bakala, ba ke kufwa ngombe yina na matadi. Ba ke kufwa mpe muntu ya yawu.

³⁰ Kasi, kana ba tumisa na muntu ya ngombe na kufuta kikodi, yandi fwana kupesa nyonso yina ba ke tumisa yandi, samu na kukuula luzingu ya yandi.

³¹ Kana ngombe kufwa ndumba to ditoko, ba ke sala kaka mutindu mosi.

³² Kana ngombe kufwa mundongo ya kento to ya bakala, ba ke futisa muntu ya ngombe yina Basekele makumi tatu ya mbongo ya palata mpe ba ke kufwa ngombe yango na matadi.»

³³ «Kana muntu me fungula dibulu ya maza mpe me bika yawu mwasi to kana yandi me timuna dibulu ya maza mpe yandi me kanga ve yawu, kana ngombe to mbuluku kubwa na kati ya dibulu yina,

³⁴ muntu ya dibulu ke futa ntalu ya kibulu yina na muntu ya yawu, mpe yandi ke baka kibulu yango ya kufwa.»

³⁵ «Kana ngombe ya muntu kufwa ngombe ya muntu ya nkaka na mampoka ya yandi, bantu ya kuzwa bangombe yina ke tekisa ngombe ya moyo.

Bawu ke kabula mbongo. Bawu ke kabula mpe ngombe ya kufwa.

³⁶ Kana ya kele ya kuzabakana ti ngombe yina ke na kifu ya kubulaka bangombe ya nkaka mam-poka ya yandi, kasi muntu ya yawu vwandaka kengidila yawu ve, muntu yina ke pesa ngombe ya moyo na kufuta ngombe yina me kufwa. Na yina, yandi ke baka ngombe yina me kufwa.»

Kulaba bibulu

³⁷ «Kana muntu me laba ngombe, dimeme to nkombo*, kana yandi zenga yawu laka to kana yandi tekisa yawu, yandi ke futa bangombe tanu kana yandi me laba ngombe. Yandi ke futa mameme yiya kana yandi me laba dimeme to yandi ke futa bankombo yiya kana yandi me laba nkombo.»

22

¹ «Kana muntu bwila muyibi yina ke na kulaba, kana yandi bula muyibi yina mpe ti muyibi yango kufwa, lufwa ya muyibi yina ke vwanda ve na yintu ya muntu yina me kufwa yandi.

² Kana ba bwila muyibi yina na ntangu, lufwa ya muyibi yango ke kubwa na yintu ya muntu yina ke kufwa yandi. Kasi, kana ba kufwa ve muyibi yango, yandi ke futa kikodi. Kana yandi kele ve na kima ya kufutula kikodi, ba ke tekisa yandi samu na muyibi ya yandi.»

³ «Kana ba simba muyibi yina me laba ngombe, mbuluku, dimeme to nkombo mpe bibulu yango

* **21:37** Na babibila ya nkaka, bibuku ya 21.37 tii na 22.30 kele ni 22.1-31

ke ntete moyo, muyibi yina ke futa bibulu zole-zole samu na konso kibulu.»

Bima ya ngana

⁴ «Ntangu muntu ke kwenda dikila bibulu ya yandi na bilanga ya yandi to na bilanga ya yandi ya bayinti ya vinu, kana yandi fidisa bibulu yango na bilanga ya muntu ya nkaka, yandi ke futa kikodi. Yandi ke futila kikodi yango na madya ya kulutila kitoko ya bilanga ya yandi.»

⁵ «Ntangu muntu ke tula tiya, kana tiya yango kuzwa matiti ya bansende yina ke fidisa tiya na kuyoka matiti ya bambuma ya faline yina ba me zenga to yina ba me zenga ntete ve, to kana tiya yina yoka bilanga, muntu yina me tula tiya yango ke futa kikodi.»

⁶ «Ntangu muntu ke bumbisa mbongo to bima ya nkaka na sika ya mpangi ya yandi, kana ba laba yawu kuna na yinzo ya mpangi yina, muyibi ya yawu ke futa kikodi kana bima yango me talana. Kikodi yina ke vwanda ya bima zole-zole, samu na konso kima yina yandi me laba.

⁷ Kana ba kuzwa ve muyibi yina, muntu ya yinzo ke kwenda talana na ntadisi ya Nzambi, samu na kudya ndefi ti yandi me baka ve bima ya mpangi ya yandi.

⁸ Kana bantu zole ke na kuswana samu na ngombe, mbuluku, dimeme to nkombo, kinkuti to kima yina me zimbana, mpe bawu zole ke na kutuba: “Yayi ke kima ya munu!” Dyambu yina ke kuma tii na mantwala ya Nzambi. Muntu yina Nzambi ke tuba ti ni yandi me vuna, yandi ke futa mpangi ya yandi bima zole samu na kima yina yandi ke na kunwanina.»

⁹ «Ntangu muntu ke pesa kibulu na sika ya mpangi ya yandi samu na kukeba yawu, ya vwanda mbuluku, ngombe, dimeme, nkombo, to kibulu ya nkaka, kana yawu kufwa to yawu zengana kinama, to kana ba me baka yawu mpe ata muntu me zaba nani me baka yawu,

¹⁰ mpangi yina fwana kudya ndefi na Nkumbu ya Yave ti ni yandi ve me tula maboko na kibulu ya mpangi. Muntu ya kibulu ke ndima ndefi ya mpangi, mpe mpangi yina ke futa ve kikodi.

¹¹ Kasi, kana ba me laba kibulu yina na sika ya yandi, yandi ke futa kikodi na sika ya muntu ya kibulu yina.

¹² Kana ba pasulaka kibulu yango na kibulu ya nsisi, yandi fwana kulakisa yawu mutindu kimbangi mpe kuna yandi ke futa ve kikodi, samu na kibulu yina ba me pasula.»

¹³ «Ntangu muntu ke defa kibulu na sika ya mpangi ya yandi, kana kibulu yango zengana kinama to yawu kufwa na ntangu muntu ya yawu kele kuna ve, muntu yina me defa kibulu yango ke yingisa yawu.

¹⁴ Kana dyambu yina kubwa na meso ya muntu ya kibulu yina, muntu yina me defa yawu ke futa kima ve. Kana yandi ke na kufutula kibulu yina, kaka ni ntalu ya kufutula yawu yandi ke futa.»

Misiku ya mutindu na mutindu

¹⁵ «Ntangu bakala ke basika na ndumba yina me zaba ntete ve babakala mpe yina kele ve na nsilulu ya makwela, kana yandi vukisa mfulu na yandi, bakala yango ke pesa bima nyonso ya

makwela, samu ti ndumba yina kuma kento ya yandi.

¹⁶ Kana tata ya ndumba yina manga na kupesa mwana ya yandi na bakala yina, bakala yina ke futa ntalu ya mbongo yina ba ke kwedilaka ndumba yina me zaba ntete ve babakala.»

¹⁷ «Nge ke bika ve ti ndoki ya kento kuzinga.»

¹⁸ «Muntu yina ke sala makwela na kibulu, kaka kufwa ba fwana kufwa yandi.»

¹⁹ «Muntu yina ke pesa minkayulu na banzambi ya nkaka, kana kaka na Yave ve, kaka kufwa ba fwana kufwa yandi.»

²⁰ «Kutalisa ve nzenza mpasi mpe kunyokola yandi ve, samu ti beno mpe, beno vwandaka banzenza na yinsi ya Ngipiti.

²¹ Beno talisa ve mpasi na ata mufwidi ya kento to nsaana.

²² Kana nge talisa bawu mpasi mpe bawu looka na sika ya munu, mu ke kuwa mbote kulooka ya bawu.

²³ Mu ke dasuka mpe mu ke kufwa beno na bamvita. Bakento ya beno ke kuma mifwidi mpe bana ya beno ke kuma bansaana.»

²⁴ «Kana nge defisa mbongo na mosi ya bantu ya munu, mputu yina kele na sika ya beno, kusala yandi ve mutindu ke salaka bidefisi-mbongo. Kulomba yandi ve ndandu na zulu ya mfuka yina.»

²⁵ «Kana nge baka kiyunga ya mpangi ya nge samu na mfuka, vutula yandi yawu ntete nkokila kuma,

²⁶ samu ti divunga mosi yina ke na yandi, kaka ni kiyunga yina ke fukaka nzutu ya yandi. Kana ve, yinki yandi ke fukila? Kana yandi looka na

sika ya munu, mu ke kuwa yandi mbote, samu ti mu kele Nzambi yina ke talaka kyadi.»

²⁷ «Beno finga Nzambi ve. Beno kusiinga ve mfumu ya bantu ya beno.»

²⁸ «Beno lutisa ve ntangu na kupesa munu madya ya beno ya ntete ya bilanga na bambuma ya beno ya ntete ya vinu.»

«Beno ke pesa munu konso mwana ya ntete ya bakala na kati ya bana ya beno, samu ti bawu kuvwanda ya munu.»

²⁹ «Beno sala mutindu mosi samu na bangombe ya beno mpe samu na mameme na bankombo ya beno. Mwana ya ntete ke vwanda bilumbu nsambwadi na mama ya yandi. Na kilumbu ya nana, beno ke pesa munu yawu.»

³⁰ «Na ntadisi ya munu, beno vwanda bantu yina ba me tula na lweka samu na munu. Beno kudya ve mbisi ya kibulu yina kibulu ya nsisi me kufwa na kati ya matiti. Beno losa yawu na bayimbwa.»

23

Kutengimisa ve lufundusu

¹ «Na balufundusu, kumwangisa ve bansangu ya luvunu. Kusala ve kimbangi ya luvunu samu na kusadisa muntu ya yimbi.

² Ata ti bantu nyonso me wisana samu na kusala yimbi, kulanda bawu ve. Na kati ya lufundusu, ata ti bantu nyonso me wisana samu na kutengimisa ludedomo, kukota ve na mfundu ya bawu.

³ Ntangu nge ke fundisa mputu, kusosa ve na kunungisa yandi na mutindu ya kufwanakana ve.»

⁴ «Kana nge tala ngombe to mbuluku yina mbeni ya nge me zimbisa, natina yandi yawu na nswalu.

⁵ Ntangu nge ke tala ti mbuluku ya muntu yina ke yinaka nge, yawu me kubwa samu na mufuna, kubika yawu ve. Sadisa muntu yango na kutelemisa mbuluku ya yandi na nswalu.»

⁶ «Na lufundusu ya mputu, kutengimisa ve nzen-golo.

⁷ Kubelama ata fyoti ve na konso dyambu ya luvunu. Kuzengila ve lufwa na muntu yina me zaba ata dyambu to muntu yina kele ya kudedama, samu ti mu ke kondwa ve na kusemba muntu ya yimbi.

⁸ Kundima ve madeso ya bana, samu ti madeso ya bana ke kangaka meso ya bayina vwandaka tala mbote. Yawu ke bebisaka lufundusu ya bantu ya kudedama.»

⁹ «Kutalisa ve nzenza mpasi. Benozaba beno mosi wapi mutindu kele luzingu ya bunzenza, samu ti beno vwandaka banzenza na yinsi ya Ngipiti.»

Kupemisa ntoto mpe Saba

¹⁰ «Na bamvula sambanu, konso mvula, nge ke sala bilanga ya nge mpe nge ke yonzika bambuma.

¹¹ Kasi na mvula ya nsambwadi, nge ke bika bilanga yango samu na kupemisa yawu. Bamputu ya yinsi ya nge ke kwiza kudya mpe bibulu ya mfinda ke kwiza kudya madya yina ke bikana. Nge ke sala mutindu mosi samu na bilanga ya nge ya bayinti ya vinu mpe ya olive.»

¹² «Nge ke sala bisalu ya nge na bilumbu sambanu, kasi kilumbu ya nsambwadi nge ke pema, samu ti ngombe na mbuluku ya nge kupema, bana ya kisadi ya nge ya kento na banzenza mpe kupema, samu na kuzwa dyaka ngolo.»

¹³ «Beno sadila mbote mambu nyonso yina mu me tuba na beno. Beno kutanguna ve bankumbu ya banzambi ya nkaka. Bankumbu ya bawu kuwakana ata fyoti ve na bayinwa ya beno.»

Mikembo

(34.18-26; Mus 16.1-17)

¹⁴ «Na konso mvula, beno ke sadila munu mikembo tatu.

¹⁵ Beno ke sala Mukembo ya Mampa yina kele ve na Levule. Na ntangu ya yawu, na ngonda Abibe, beno ke sala bilumbu nsambwadi na kudyaka mampa yina kele ve na levule. Beno ke kudya yawu mutindu mu tumisaka beno, samu ti ni na ngonda yina beno basikaka na yinsi ya Ngipiti. Beno ke kwiza talana ve na ntadisi ya munu maboko mpamba.

¹⁶ Beno ke sala mpe Mukembo ya Kubuka Bambuma, bambuma ya ntete ya bilanga ya beno. Na nsuka ya mvula, beno ke sala mpe Mukembo ya Kuyonzika yawu. Beno ke sala yawu na ntangu yina beno ke yonzikaka madya ya bilanga ya beno.

¹⁷ Na yina, konso mvula, babakala nyonso ke kwiza talana bambala tatu na ntadisi ya Yave, Mfumu.»

¹⁸ «Ntangu beno ke pesa munkayulu, beno ku-pesa ve munu menga ya kuvukana na kima yina ba me funisa. Mafuta ya bibulu ya munkayulu

yina beno ke pesa na minkembo ya munu, yawu fwana kukuma ve tii na suka ya kilumbu yina ke landa.»

¹⁹ «Benó nata na Yinzo ya Yave, Nzambi ya beno, madya ya ntete-ntete ya bilanga ya beno. Benó lambila ve mbisi ya mwana ya nkombo na miliki ya mama ya yandi.»

Bansilulu mpe malongi samu na kukwenda

²⁰ «Munu, mu ke fidisa beno mbazi ya munu na mantwala ya beno, samu na kwendaka kengidila beno na nzila, mpe samu na kukotisa beno na kisika yina mu kubikilaka beno.

²¹ Benó sala keba na ntadisi ya yandi. Benó tumama na yandi. Benó fwemisa yandi ve. Yandi ke lemvokila ve yimbi ya beno, samu ti yandi ke sala na nkumbu ya munu.

²² Kana beno tumama na yandi, kana beno sadila nyonso yina mu ke tuba na beno, mu ke vwanda mbeni ya bambeni ya beno, mutantu ya mitantu ya beno.»

²³ «Mbazi ya munu ke tambula na mantwala ya beno. Yandi ke twadisa beno na kukwenda na yinsi ya ba-Amoli, ba-Yiti, ba-Pelizi, na yinsi ya ba-Kaanani, ba-Yivi, mpe na yinsi ya ba-Yebuse. Mu ke manisa na kufwa bawu.

²⁴ Benó kufukama ve na mantwala ya banzambi ya bawu. Benó kusadila yawu ve. Benó kusala ve mutindu bawu ke salaka. Benó mwangisa biteki ya banzambi ya bawu, mpe benó kumwangisa matadi ya bawu yina bawu telemisaka mutindu bidimbu, mpe byekaka samu na kusambidilaka.

²⁵ Beno ke sadila Yave, Nzambi ya beno. Yandi ke sakumuna madya mpe maza ya beno. Yandi ke katula bimbemvo na kati-kati ya beno.

²⁶ Na yinsi ya beno, ata kento ke katuka kivumu mpe ata kento ke vwanda kisita. Mu ke sala ti beno kuvwanda na luzingu ya yinda.»

²⁷ «Mikangu ya bantu ke kuma na boma ya kulutila ntangu ba ke kuwa ti beno ke na kukwiza. Bisika nyonso yina beno ke kota, mu ke sala ti bantu kukuma kidi-kidi. Mu ke sala ti bambeni nyonso ya beno kukima na mantwala ya beno.

²⁸ Mu ke fidisa banyosi samu na kubingisa ba-Yivi, ba-Kaanani mpe ba-Yiti, tekila beno kuma kuna.

²⁹ Mu ke bingisa bawu kaka na mvula mosi ve, samu ti yinsi kuvwanda ve kaka ntoto ya kukondwa bantu, mpe bibulu ya mfinda kukuma ve mingi, samu na kunwanisa beno.

³⁰ Mu ke bingisa bawu ndambu-ndambu tii ntangu yina beno ke kuma mingi samu na kufulusa yinsi.

³¹ Mu ke pesa beno yinsi kubanda na mubu ya batwandu tii na Mubu ya ba-Filiseti*, mpe kubanda na yinsi ya kuyuma tii na nzadi ya Efalate. Samu ti, mu ke yekula bantu ya yinsi na maboko ya beno, beno ke bingisa bawu na mantwala ya beno.

³² Beno kusala ve ngwisani na bawu to na banzambi ya bawu.

³³ Bawu ke zinga ve na yinsi ya beno. Kana ve, bawu ke sala ti beno sumuka na ntadisi ya munu.

* **23:31** *Mubu ya ba-Filiseti* ni yawu ba ke na kubokilaka ntangu yayi Mubu ya Meditelane

Yawu lenda sala ti beno sadila banzambi ya bawu.
Yawu ke mutambu samu na beno.»

24

Nzambi salaka ngwisani na bantu ya Isayeli

¹ Yave tubaka na Moyize: «Yuluka na mongo, kwenda na sika ya munu Yave, nge na Aloni, Nadabe na Abiwu* mpe makumi nsambwadi ya bakuluntu ya Isayeli. Ntangu beno ke kuma mwa pene-pene, beno ke fukama.

² Na manima, kaka nge mosi Moyize ke belama na munu. Ba ya nkaka ke belama ve. Bantu ya Isayeli ke yuluka ve na nge na mongo.»

³ Moyize kwendaka zabisa na bantu ya Isayeli mambu nyonso, mpe misiku yina Yave tubaka. Bantu nyonso vutulaka na Moyize mutindu yayi: «Beto ke sadila mambu nyonso yina Yave me tuba.»

⁴ Moyize sonikaka mambu nyonso yina Yave tubaka. Yandi telamaka na suka-suka, mpe kuna na yisi ya mongo, yandi yidikaka kiyokolo ya minkayulu. Yandi bakaka matadi kumi na zole yina yandi telemisaka mutindu bidimbu, samu na bifumba kumi na zole ya bantu ya Isayeli.

⁵ Na manima, yandi tumisaka mwa ndambu ya bantwenya ya Isayeli na kupesa na Yave minkayulu ya kuyoka, mpe na kupesa yandi bangombe mutindu minkayulu ya kiwisa.

⁶ Moyize bakaka ndambu ya menga mpe yandi tulaka yawu na bandonga ya nene. Ndambu ya

* 24:1 *Nadabe na Abiwu* kele bana zole ya Aloni. 24:1 Kbk 6.23

menga yina bikanaka, yandi mwanngisaka yawu na zulu ya kiyokolo ya minkayulu.

⁷ Yandi bakaka dibuku ya ngwisani mpe yandi tangaka yawu na mantwala ya bantu ya Isayeli. Bawu tubaka: «Beto ke tumama na mambu nyonso yina Yave me tuba mpe beto ke sadila yawu.»

⁸ Moyize bakaka menga, yandi mwanngaka yawu na zulu ya bantu mpe yandi tubaka: «Yayi ni menga ya ngwisani yina Yave me sala na beno mutindu kele mambu nyonso yayi.»

⁹ Na manima, Moyize yulukaka na mongo, yandi na Aloni, Nadabe, Abiwu na makumi nsambwadi ya bakuluntu ya Isayeli.

¹⁰ Ntangu bawu kumaka, bawu talaka Nzambi ya Isayeli. Na yisi ya makulu ya yandi, ya vwan-daka mutindu matadi yina ba ke bokilaka safile, yina vwandaka lezima mutindu ke lezimaka zulu na kuvedila ya yawu nyonso.

¹¹ Nzambi salaka ve yimbi na bakuluntu ya Isayeli yina. Bawu talaka Nzambi mpe bawu kudyaka mpe kunwaka.

Moyize bwabanaka dyaka Nzambi na zulu ya mongo

¹² Yave tubaka na Moyize: «Yuluka dyaka na mongo, na sika ya munu mpe vwanda kuna. Mu ke pesa nge matadi yina mu me sonika Musiku mpe bantumunu, samu ti nge longisa yawu na bantu.»

¹³ Na yina, Moyize telamaka na kilandi ya yandi Yeswa. Bawu yulukaka na mongo ya sika ya Nzambi.

¹⁴ Tekila Moyize kukwenda, yandi tubaka na bakuluntu ya Isayeli: «Beno vingila beto awa tii ntangu yina beto ke vutukila beno. Aloni na Wule keke na beno kintwadi, muntu yina keke na dyambu, yandi kuzabisa yawu na sika ya bawu.»

¹⁵ Ntangu Moyize yulukaka na mongo, dituti fukaka mongo.

¹⁶ Nkembo ya Yave kwizaka vwanda na zulu ya mongo ya Sinayi, mpe dituti fukaka mongo yina bilumbu sambanu. Na kilumbu ya nsambwadi, Yave bokilaka Moyize na kati-kati ya dituti.

¹⁷ Na meso ya bana ya Isayeli, nkembo yango ya Yave vwandaka talana mutindu tiya na zulu ya mongo, yina ke nyengisaka nyonso.

¹⁸ Moyize kotaka na kati ya dituti na kutatamana na kwendaka yuluka mongo. Yandi vwan-daka kaka kuna na mongo, bilumbu makumi yiya, mpimpa na ntangu.

25

Makabu samu na Yinzo ya Mbwanu

¹ Yave tubaka na Moyize:

² «Zabisa na bana ya Isayeli ba katula munu makabu na kati ya mvwilu ya bawu. Beno ke baka dikabu ya munu na konso muntu yina ke pesa yawu na ntima ya mbote.

³ Makabu yina beno ke ndima na kubaka ke vwanda ni yayi: wolo, palata, bisengo ya mbwaki,

⁴ balele ya ntinta ya dizulu mpe ya mwa mbwaki to ya mbwaki ya kulutula, balele ya mbote, balele ya mpusu ya nkombo ya nkento,

⁵ bampusu ya mbwaki ya mameme ya mbakala, bampusu ya bambisi ya nene ya mubu, bayinti ya akasya,

⁶ mafuta samu na mwinda, bima yina ke pesaka nsunga samu na mafuta ya mbyekolo mpe ya mananasi ya nsunga ya mbote,

⁷ matadi ya onise* na matadi ya nkaka ya ntalu, samu na Efode† na peketolale‡, bikunti yina nganga-Nzambi ya ntete ke banda na kulwataka.

⁸ Bawu ke tungila munu Yinzo ya longo mpe mu ke kwiza zinga na kati-kati ya bawu.

⁹ Mu ke lakisa nge mutindu Yinzo yango ke vwandila. Mu ke lakisa nge mpe mutindu ke vwandila bima nyonso yina beno ke tula na kati. Mutindu mu ke lakisa nge, kaka ni mutindu yina beno ke sala.»

Sanduku ya Ngwisani

¹⁰ «Nge ke yidikila munu sanduku. Yawu ke vwanda ya mabaya ya yinti ya akasya. Yinda ya yawu ke vwanda ya Bakude zole na ndambu. Nene ya yawu ke vwanda ya Bakude zole na ndambu. Mutela ya yawu ke vwanda ya Kude mosi na ndambu.

¹¹ Nge ke tula yawu wolo ya mbote na kati mpe na ngaanda. Bandilu ya yawu nyonso ke vwanda ya wolo.

¹² Nge ke sulumuna wolo samu na kuyidikila yawu milunga yiya ya wolo. Nge ke tula milunga

* **25:7** Onise kele matadi mosi ya ntalu. † **25:7** Efode kele ni kinkuti ya longo ya nganga-Nzambi ya ntete. ‡ **25:7** peketolale kele ni mwa lele yina ke vwandaka na zulu ya Efode, kisika yina ba tulaka matadi kumi na zole. **25:10** Mba 6.15

yango na bansongi nyonso yiya. Zole ke vwanda na lweka mosi mpe zole dyaka na lweka ya nkaka.

¹³ Nge ke yidika bayinti zole na yinti ya akasya. Nge ke tula yawu wolo.

¹⁴ Nge ke kotisa bayinti yango na kati ya milunga yango yina ke na balweka ya sanduku. Ni na bayinti yina ba ke banda na kunaguninaka sanduku. ¹⁵ Bayinti yina ke banda na kuvwandaka kaka na kati ya milunga ya sanduku. Ba ke katula yawu ve.

¹⁶ Na kati ya sanduku, nge ke tula matadi ya ngwisani yina mu ke pesa nge.»

¹⁷ «Nge ke yidika kitapu§ ya wolo ya mbote na sanduku yina. Yinda ya yawu ke vwanda ya Bakude zole na ndambu. Nene ya yawu ke vwanda ya Kude mosi na ndambu.

¹⁸ Nge ke yidika bakeluba zole ya wolo ya ngolo. Nge ke tula yawu na bansongi nyonso zole ya kitapu.

¹⁹ Nge ke yidika keluba mosi na nsongi mosi ya kitapu. Nge ke yidika mpe keluba mosi dyaka na nsongi ya nkaka ya kitapu. Benó ke sala ti bakeluba nyonso zole na kitapu kuvwanda kaka kima mosi.

²⁰ Bakeluba ke talisa mapapu ya bawu na zulu. Mapapu yango ke fuka kitapu, kisika ya kupesilaka minkayulu ya menga. Bakeluba ke vwanda ya kutalasana. Bizizi ya bakeluba ke talisa na kitapu.

§ 25:17 ni na zulu ya kitapu yina ba ke banda na kupesilaka munkayulu ya menga samu na kukatulaka masumu, ni kuna mpe Yave ke banda na kuzonzilaka. 25:17 Mba 6.15

²¹ Na kati ya sanduku yango, nge ke tula matadi ya ngwisani yina mu ke pesa nge. Nge ke tula kitapu na zulu ya sanduku.

²² Ni kuna mu ke bwabana nge. Mu ke solola na nge na zulu ya kitapu, na kati-kati ya bakeluba yina kele na zulu ya sanduku yango ya ngwisani. Ni kuna mpe mu ke pesa nge bantumunu ya munu nyonso, samu na bana ya Isayeli.»

Mesa ya mampa yina ba ke pesaka na Nzambi

²³ «Nge ke yidika mesa. Nge ke yidikila yawu na mabaya ya yinti ya akasya. Yinda ya yawu ke vwanda ya Bakude zole. Nene ya yawu ke vwanda ya Kude mosi. Mutela ya yawu ke vwanda ya Kude mosi na ndambu.

²⁴ Nge ke tula yawu wolo ya mbote. Bandilu ya yawu nyonso ke vwanda ya wolo:

²⁵ nge ke yidikila yawu ndilu ya Topale* mosi. Na zulu ya ndilu yina, nge ke bongisa yawu na kutula dyaka ndilu ya nkaka ya wolo. Bandilu nyonso ke zungidila mesa.

²⁶ Nge ke yidikila yawu milunga yiya ya wolo. Nge ke tula milunga na bansongi nyonso yiya ya makulu ya mesa.

²⁷ Milunga yina ke vwanda pene-pene ya bandilu yango. Ni yawu ke yamba bayinti ya kunanguninaka mesa.

²⁸ Bayinti yango, nge ke yidikila yawu na mabaya ya yinti ya akasya. Nge ke tula yawu wolo. Ni na yawu ba ke banda na kunanguninaka mesa.

^{25:23} Mba 6.15 * ^{25:25} Topale lenda vwanda basentimetele 9.

²⁹ Mesa yango, nge ke yidikila yawu bandonga, bakopo, bandonga ya fyoti, bambungu, samu na min kayulu ya vinu. Nge ke yidikila yawu na wolo ya mbote.

³⁰ Na zulu ya mesa yina, nge ke banda na kutulaka mampa yina ke pesama. Konso ntangu, mampa ke kondwa ve na mantwala ya munu.»

Kitentokolo ya wolo ya minda nsambwadi

³¹ «Nge ke yidika kitentokolo ya minda, ya wolo ya mbote. Kitentokolo yango ke vwanda ya wolo ya ngolo. Dikulu ya yawu, maboko ya yawu, mwa bambungu ya yawu, makolo ya yawu na bifulu ya yawu, nyonso ke vwanda kaka kima mosi.

³² Bintala sambanu ke vwanda ya kubasika na balweka ya yawu: bintala tatu-tatu na konso lweka ya kitentokolo ya minda.

³³ Konso kintala ke vwanda na mwa bambungu tatu mutindu kifulu ke na kufunguka, na makolo mpe bifulu. Ni mutindu yina ke vwandila bintala nyonso sambanu ya kitentokolo ya minda.

³⁴ Na zulu ya yinti ya kati-kati ya kitentokolo ya minda, ya ke vwanda na mwa bandonga yiya mutindu kifulu ke na kufunguka, na makolo mpe bifulu.

³⁵ Na yisi ya bintala zole ya ntete, ya ke vwanda na dikolo mosi. Dikolo mosi ke vwanda na bintala zole ya nkaka, dikolo mosi mpe na bintala zole ya nsuka. Bintala nyonso sambanu ya kitentokolo ya minda ke vwandila mutindu yina.

³⁶ Makolo ya yawu na bintala ya yawu ke vwanda kaka kima mosi. Nyonso ke vwanda ya kuyilama na wolo ya ngolo, wolo ya mbote.

³⁷ Nge ke yidika minda nsambwadi. Ba ke tula yawu na zulu ya kitentokolo samu ti yawu kukyenzulaka na mantwala.

³⁸ Bisimbulu ya minda mpe bima ya bombi ya yawu ke vwanda ya kuyilama na wolo ya mbote.

³⁹ Ba ke sadila Talente[†] mosi ya wolo ya mbote, samu na kuyidika kitentokolo ya minda na bima ya yawu.

⁴⁰ Tala mpe sala mutindu kele kifwani yina ba me lakisa nge awa na mongo.»

26

Yinzo ya longo

¹ «Nge ke tunga Yinzo. Nge ke tungila yawu na balele kumi ya lino ya mbote. Nge ke vukisa yawu na mavunga ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki mpe ya mbwaki ya kulutila. Nge ke tunga bakeluba na zulu ya balele yina. Yawu ke vwanda kisalu ya bantu yina ke salaka yawu na bunkete nyonso.

² Yinda ya konso lele ke vwanda ya makumi zole na nana ya Bakude, mpe nene ya yawu ke vwanda ya Bakude yiya. Balele nyonso ke vwanda yinda mosi mpe nene mosi.

³ Balele tanu ke vwanda ya kuvukana. Balele tanu ya nkaka mpe ke vwanda ya kuvukana.

⁴ Nge ke kanga basinga ya lino ya ntinta ya dizulu na ndilu ya nsuka ya balele tanu ya ntete. Nge ke sala mpe mutindu mosi na ndilu ya ntete ya balele tanu ya nkaka.

⁵ Nge ke kanga basinga makumi tanu na ndilu ya nsuka ya balele tanu ya ntete. Nge ke kanga

[†] 25:39 *Talente* lenda vwanda na dema ya bakilo makumi tatu.
26:2 Mba 6.15

mpe basinga makumi tanu na ndilu ya nsuka ya balele tanu ya nkaka. Basinga nyonso ke talasana.

⁶ Nge ke yidika bisimbulu makumi tanu ya wolo. Ni na bisimbulu yina nge ke vukisila balele tanu ya ntete na balele tanu ya nkaka, mpe muludi nyonso ke vukana.

⁷ «Nge ke tunga balele na mika ya bankombo samu na kufuka dyaka Yinzo yina. Nge ke sala yawu kumi na mosi.

⁸ Yinda ya konso lele ke vwanda ya Bakude makumi tatu, mpe nene ya yawu ke vwanda ya Bakude yiya. Balele nyonso ke vwanda yinda mosi mpe nene mosi.

⁹ Nge ke vukisa ntete balele tanu. Nge ke vukisa dyaka balele sambanu yina ke bikana. Nge ke sala ti na lele ya sambanu, ndambu ya nkaka kuvwanda mutindu ti yawu kele ya kubwa na mantwala ya Yinzo.

¹⁰ Nge ke tula basinga makumi tanu ya kukangilaka na ndilu ya nsuka ya balele tanu ya ntete. Nge ke tula mpe basinga makumi tanu na ndilu ya ntete ya balele sambanu yina ke bikana.

¹¹ Nge ke yidika makumi tanu ya bisimbulu ya kisengo ya mbwaki. Ni na mwa bisengo yina nge ke kanga basinga, samu na kuvukisa balele, mpe Yinzo nyonso ke vwanda ya kuvukana.

¹² Balele ya muludi ke vwanda na yinda ya kulutila Yinzo na mwa ndambu. Ndambu ya balele ke kubwa na manima ya Yinzo.

¹³ Na yinda ya Yinzo, balele ya muludi ke lutila na Kude mosi na konso lweka ya Yinzo samu na

kufuka yawu.

¹⁴ Samu na kufuka dyaka Yinzo, nge ke sadila bampusu ya bankombo ya mbakala yina nge ke tula tinta ya mbwaki. Nge ke tula dyaka bampusu ya bambisi ya nene ya mubu na zulu ya yawu.»

¹⁵ «Nge ke yidika mabaya ya bayinti ya akasya samu na kusimba Yinzo. Mabaya yango ke vwanda ya kutelama mutindu kibaka.

¹⁶ Yinda ya dibaya mosi ke vwanda ya Bakude kumi. Nene ya yawu ke vwanda ya Kude mosi na ndambu.

¹⁷ Na yisi ya konso dibaya ke vwanda na bansongi zole ya kutelama mutindu mosi. Ni mutindu yina nge ke sala samu na mabaya nyonso ya Yinzo.

¹⁸ Na mabaya yina ya Yinzo, makumi zole ke vwanda na lweka ya sude ya Yinzo.

¹⁹ Nge ke yidika makumi yiya ya bisengo ya palata. Bisengo yina ke vwanda na yisi ya mabaya, samu na kukotisa bansongi nyonso zole ya dibaya. Ya ke vwanda bisengo zole na konso dibaya.

²⁰ Na lweka ya nkaka ya Yinzo, lweka ya node, nge ke tula mpe mabaya makumi na zole.

²¹ Nge ke yidika mpe makumi yiya ya bisengo ya palata. Ya ke vwanda bisengo zole na yisi ya konso dibaya.

²² Samu na manima ya Yinzo, na lweka ya wese, nge ke sala mabaya sambanu.

²³ Nge ke bwela mabaya zole samu na bansongi ya manima ya Yinzo.

²⁴ Mabaya sambanu yina ke vwanda ya kuvukana na mabaya yina kele na bansongi

kubanda na yisi tii na zulu. Nge ke sadila mulunga samu na kuvukisa yawu. Na bansongi nyonso zole, mabaya yango ke vwandila mutindu mosi.

²⁵ Na yina, lutangu ya mabaya ke vwanda nana. Bisengo ya yawu ya palata ke vwanda kumi na sambanu. Bisengo zole samu na yisi ya konso dibaya.»

²⁶ «Nge ke yidika bayinti tanu ya akasya samu na kusimba mabaya ya mbanzi, ya lweka mosi ya Yinzo.

²⁷ Nge ke yidika bayinti tanu samu na kusimba mabaya ya mbanzi ya lweka ya nkaka ya Yinzo. Nge ke yidika bayinti tanu samu na mabaya ya manima ya Yinzo, na lweka ya wesete.

²⁸ Yinti ya mosi ya mfunu ke kota na kati ya mabaya, kubanda na dibaya ya nsongi ya manima tii na dibaya ya nsongi ya mantwala ya Yinzo.

²⁹ Nge ke tula wolo na mabaya. Milunga yina ke yamba bayinti ya bambanzi ke vwanda ya wolo. Nge ke tula wolo na bayinti ya balweka.

³⁰ Nge ke yidika Yinzo mutindu kele kifwani yina ba me lakisa nge yawu awa, na zulu ya mongo.»

³¹ «Nge ke yidika lele*. Nge yidikila yawu na basinga ya lino ya mbote, ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki mpe ya mbwaki ya kulutila. Nge ke tunga bakeluba na zulu ya yawu. Yawu ke vwanda ksalu ya bantu yina ke salaka yawu na bunkete nyonso.

³² Nge ke tula lele ya mwelo ya kulelama na makunzi ya akasya. Makunzi yango ke vwanda

* **26:31** Awa ba ke na kuzonzila lele yina ke kabulaka kisika ya longo na kisika ya kulutila longo

yiya mpe nge ke tula wolo na makunzi yina. Nge ke tula mwa bisimbulu ya wolo samu na kusimba lele. Makunzi ke vwanda ya kutelama na zulu ya bisengo yiya ya palata.

³³ Lele yango ke vwanda ya kukangama na yisi ya mwa bisimbulu yina.»

«Ni kuna na manima ya lele nge ke tula Sanduku ya Ngwisani. Ni lele yina ke kabula kisika ya longo na kisika ya kulutula longo samu na beno.

³⁴ Nge ke tula kitapu, kisika ya kupesilaka minkayulu ya menga, na zulu ya Sanduku ya Ngwisani, na kati ya kisika ya kulutula longo.

³⁵ Nge ke tula mesa na kisika ya longo, na lweka ya node ya Yinzo. Kitentokolo ya minda ke vwanda na mantwala ya mesa, na lweka ya sude ya Yinzo.

³⁶ «Samu na mwelo ya Yinzo, nge ke yidika lele na basinga ya lino ya mbote. Nge ke yidikila yawu na basinga ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki mpe ya mbwaki ya kulutula. Ya ke vwanda kisalu ya bantu yina ke tungaka na maboko.

³⁷ Nge ke yidika makunzi tanu ya akasya samu na lele yina. Nge ke tula wolo na makunzi yango, mpe nge ke tula yawu bisimbulu ya wolo. Samu na makunzi yina, nge ke yidika bisengo tanu na kisengo ya mbwaki yina nge ke sulumuna na tiya.»

27

Kiyokolo ya minkayulu

¹ «Nge ke yidika kiyokolo ya minkayulu. Nge ke yidikila yawu na mabaya ya yinti ya akasya.

Yinda mpe nene ya yawu ke vwanda ya Bakude tanu na balweka nyonso. Mutela ya yawu ke vwanda ya Bakude tatu.

² Na bansongi ya yawu nyonso yiya, nge ke yidika mampoka. Mampoka yango ke vwanda kaka kima mosi na yawu. Nge ke tula na zulu ya yawu kisengo ya mbwaki.

³ Nge ke yidika bandonga samu na bombi mpe mafuta, bapele, bakopo, misoma na bandonga. Nge ke yidikila bisalulu nyonso yina na kisengo ya mbwaki.

⁴ Nge ke yidika kitalaka ya kisengo ya mbwaki mutindu mpwasa. Nge ke tula yawu milunga yiya ya kisengo ya mbwaki na bansongi nyonso yiya.

⁵ Nge ke tula yawu na balweka ya kitalaka ya kiyokolo ya minkayulu, kubanda na yisi tii na kati-kati ya dibulu ya kiyokolo ya minkayulu, samu na kukotisaka bayinti.

⁶ Nge ke yidika bibuku ya bayinti ya akasya samu na kiyokolo ya minkayulu. Nge ke tula yawu kisengo ya mbwaki.

⁷ Ba ke kotisa bayinti yango na kati ya milunga. Bayinti yina ke vwanda na balweka nyonso zole ya kiyokolo ya minkayulu, samu na kunanguni-naka yawu.

⁸ Na yina, kiyokolo yango, nge ke yidikila yawu na mabaya. Na kati-kati ya yawu ke vwanda mpamba mutindu dibulu. Ba ke yidika yawu mutindu kele kifwani yina mu me lakisa nge awa na zulu ya mongo.»

Ngaanda ya kati ya lupangu

⁹ «Nge ke yidika ngaanda ya kati ya lupangu. Samu na kuyidika ngaanda yina, nge ke tula balele ya lino ya mbote. Yinda ya balele yango ke vwanda ya Bakude nkama (100) samu na lweka ya ntete.

¹⁰ Yawu ke vwanda na makumi zole ya makunzi, na makumi zole ya bisengo ya yawu na yisi, ya kuyilama na bisengo ya mbwaki. Bisimbulu mpe mwa bayinti ya yawu ke vwanda ya palata.

¹¹ Yawu ke vwandila mutindu mosi mpe samu na lweka ya node. Nge ke tula Bakude nkama (100). Yawu ke vwanda na makumi zole ya makunzi, na makumi zole ya bisengo ya yawu na yisi, ya kuyilama na bisengo ya mbwaki. Bisimbulu mpe mwa bayinti ya yawu ke vwanda ya palata.

¹² Na yina me tadila nene ya lupangu, na lweka ya wesete, nge ke tula balele na Bakude makumi tanu. Yawu ke vwanda na makunzi kumi mpe bisengo ya yawu kumi na yisi.

¹³ Na nene ya lupangu, na lweka ya esete, ya ke vwanda mpe na Bakude makumi tanu.

¹⁴ Na lweka mosi ya nkotolo, ya ke vwanda na balele ya Bakude kumi na tanu. Yawu ke vwanda na makunzi tatu mpe bisengo ya yawu tatu na yisi.

¹⁵ Na lweka ya nkaka ya nkotolo, ke vwanda na balele ya Bakude kumi na tanu. Yawu ke vwanda na makunzi tatu mpe bisengo ya yawu tatu na yisi.

¹⁶ Samu na mwelo ya lupangu, nge ke tula lele

ya Bakude makumi zole. Lele yango ke vwanda ya basinga ya lino ya mbote, ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki mpe ya mbwaki ya kulutula. Ya ke vwanda kisalu ya bantu yina ke tungaka na maboko. Lele yina ke vwanda na makunzi yiya mpe bisengo ya yawu yiya na yisi.

¹⁷ Makunzi nyonso ya lupangu ke vwanda na bisengo ya yawu ya mbwaki na yisi, na bisimbulu ya kuyilama na palata. Yawu ke vwanda mpe na mwa bayinti ya yawu ya palata.

¹⁸ Na yina, ngaanda ya lupangu ke vwanda na yinda ya Bakude nkama (100). Nene ya yawu ke vwanda ya Bakude tanu. Mutela ya balele ya lino ya mbote ke vwanda ya Bakude tanu. Bisengo ya yisi ya makunzi ke vwanda ya kusalama na kisengo ya mbwaki.

¹⁹ Mpe, bima nyonso yina ba ke sadila na kati ya Yinzo ke vwanda ya kuyilama na bisengo ya mbwaki. Ya vwanda makunzi ya Yinzo, ya vwanda makunzi ya lupangu, nyonso ke vwanda ya kuyilama na bisengo ya mbwaki.»

Mafuta samu na minda

²⁰ «Samu na minda, nge Moyize, nge ke tumisa bana ya Isayeli na kunatinaka nge, mafuta ya olive ya kulutula kitoko, samu ti minda vwanda ya kulema bantangu nyonso.

²¹ Aloni na bana ya yandi ke tula kitentokolo ya minda na kati ya Yinzo ya Mbwanu, na mantwala ya lele yina ke bumbaka Sanduku ya Ngwisani. Minda ke banda na kunamaka kubanda nkokila tii na suka, na mantwala ya munu Yave.

Ntumunu yayi, bana ya Isayeli ke sadila yawu bambandu na bambandu.»

28

Binkuti ya banganga-Nzambi

¹ «Na kati ya bantu ya Isayeli, baka pene-pene ya nge, mpangi ya nge Aloni na bana ya yandi Nadabe, Abiwu, Eleyazale na Itamale, samu ti bawu kusala kisalu ya bunganga-Nzambi.

² Nge ke yidikila mpangi ya nge Aloni binkuti ya longo mutindu bidimbu ya nkembo mpe ya bumfumu.

³ Nge ke zonza na bantu nyonso ya mayela, bayina mu me fulusa na mpeve ya ndwenga. Bawu ke yidika binkuti yina Aloni ke lwata ntangu ba ke byeka yandi, samu ti yandi kusala kisalu ya bunganga-Nzambi samu na munu.

⁴ Binkuti yina ba ke yidika ni yayi: peketolale, efode, dizwela, kiyunga ya kutunga na maboko, yimpu ya kinganga-Nzambi mpe mukaba. Ba ke yidika binkuti ya longo samu na mpangi ya nge Aloni mpe samu na bana ya yandi. Bawu ke banda na kulwataka yawu, samu na kusala kisalu ya bunganga-Nzambi samu na munu.

⁵ Bayina ke tunga yawu na maboko ke sadila basinga ya wolo, ya lino ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki, ya mbwaki ya kulutula mpe ya lino ya mbote.»

Efode

⁶ «Ba ke yidika efode. Ba ke yidikila yawu na basinga ya wolo, na lino ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki, ya mbwaki ya kulutula, mpe na lino ya

mbote. Ya ke vwanda kisalu ya bantu yina ke salaka yawu na bunkete nyonso.

⁷ Efode yango ke vwanda na basinga zole ya magembo, ya kutungama na balweka ya yawu. Ni basinga yina ke vukisa bitini zole ya efode.

⁸ Mukaba yina ke vwanda na zulu ya efode ke vwanda kaka kima mosi na efode. Yawu mpe ke vwanda mutindu yayi: basinga ya wolo ya lino ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki, ya mbwaki ya kulutila, mpe ya lino ya mbote.

⁹ Nge ke baka matadi zole ya ntalu yina ba ke bokilaka onise mpe na zulu ya yawu, nge ke sonika bankumbu ya bana ya Yakobi.

¹⁰ Bankumbu sambanu ke vwanda na zulu ya ditadi ya ntete ya ntalu, bankumbu sambanu ya nkaka na zulu ya ditadi ya zole ya ntalu mutindu kele mbutukulu ya bawu.

¹¹ Nge ke sonika bankumbu ya bana ya Yakobi na zulu ya matadi nyonso zole. Yawu ke vwanda kisalu ya muntu yina ke sadilaka matadi ya ntalu. Yandi ke fikula yawu mutindu ba ke yidikaka kinyemo. Nge ke tula matadi yango na kati ya bisimbulu ya wolo.

¹² Nge ke tula matadi nyonso zole ya ntalu na basinga ya magembo ya efode, samu na kusala kidimbu ya bifumba kumi na zole ya bana ya Isayeli. Na yina Aloni ke nata bankumbu ya bawu na zulu ya magembo ya yandi, na mantwala ya munu Yave, samu ti mu kubambukilaka bawu moyo.

¹³ Ntangu nge ke yidika bisimbulu yango ya wolo,

¹⁴ nge ke yidikila yawu mwa bampanga zole ya

wolo ya mbote. Nge ke yidika yawu mutindu ba ke kangaka bansuki ya maboko. Nge ke kanga mwa bampanga yina na bisimbulu yango.»

Peketolale

¹⁵ «Nge ke yidika peketolale ya lufundusu. Yawu ke vwanda kisalu ya bantu yina ke salaka yawu na bunkete nyonso. Nge ke yidika peketolale kaka mutindu mosi na efode: na basinga ya wolo ya lino ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki, ya mbwaki ya kulutila mpe ya lino ya mbote.

¹⁶ Ntangu ba ke futika yawu, balweka ya yawu nyonso ke vwanda mutindu mosi. Yinda ya yawu ke vwanda ya Epane* mosi, nene ya yawu mpe ke vwanda ya Epane mosi.

¹⁷ Nge ke kotisa na kati ya peketolale, matadi ya ntalu na milonga yiya. Mulonga ya ntete: saledwane, topaze mpe emelode.

¹⁸ Mulonga ya zole: esekalebukele, lazulite mpe zasepe.

¹⁹ Mulonga ya tatu: opale, angate, mpe ametisete.

²⁰ Mulonga ya yiya: kelizolite, onise mpe zasepe. Matadi nyonso yina ke vwanda na kati ya bisimbulu ya yawu ya wolo.

²¹ Nge ke sonika na zulu ya konso ditadi ya ntalu, nkumbu ya mosi na mosi ya bana kumi na zole ya Yakobi. Ya ke vwanda ya kusonama mutindu kinyemo. Konso ditadi ke vwanda na nkumbu mosi ya kifumba na kati ya bifumba kumi na zole ya Isayeli.»

* **28:16** *Epane* mosi kele keba ve basentimetele 22.

²² «Nge ke yidika mwa bampanga ya wolo ya mbote samu na peketolale. Nge ke yidika yawu mutindu ba ke kangaka bansuki ya maboko.

²³ Nge ke yidika milunga zole ya wolo samu na peketolale. Nge ke tula yawu na bansongi zole ya peketolale.

²⁴ Nge ke kanga mwa bampanga zole yina ya wolo na milunga zole na bansongi ya peketolale.

²⁵ Nge ke kanga mpe bansongi nyonso zole ya nkaka na mwa bampanga yango, na bisimbulu yina kele na basinga ya magembo ya efode, na mantwala.

²⁶ Nge ke yidika dyaka milunga zole ya wolo. Nge ke tula yawu na bansongi zole ya nkaka ya peketolale, na lweka ya kati yina ke vukanaka na efode.

²⁷ Nge ke yidika dyaka milunga zole ya wolo. Nge ke tula yawu na yisi ya basinga ya magembo ya efode, na mantwala, pene-pene ya kisika yina ba tungaka yawu. Milunga yango ke vwanda na zulu ya mukaba ya efode.

²⁸ Ba ke kanga milunga ya peketolale mpe milunga ya efode na singa ya ntinta ya dizulu, samu na kukanga peketolale na mukaba ya efode. Na yina, peketolale ke katuka ve na kisika ya yawu.»

²⁹ «Konso ntangu yina Aloni ke banda na kukotaka na kivinga ya longo, yandi ke lwata na ntulu ya yandi, bankumbu ya bana ya Yakobi yina kele ya kusonama na peketolale ya lufundusu. Yawu ke vwanda kidimbu ya kubambukilaka bawu moyo konso ntangu, na mantwala ya munu Yave.

³⁰ Na kati ya peketolale ya lufundusu, nge ke

tula bima ya longo yina ba ke bokilaka Ulime mpe Tumime†. Yawu ke vwanda na ntulu ya Aloni ntangu yandi ke banda na kukwizaka na mantwala ya munu Yave. Bantangu nyonso, Aloni ke lwata na ntulu ya yandi bima yina yandi ke sadila samu na kuzaba luzolo ya munu Yave, samu na bana ya Yakobi.»

Binkuti ya nkaka ya longo

³¹ «Nge ke yidika dizwela. Ni na zulu ya yawu nganga-Nzambi ke lwatila efode. Dizwela nyonso ke vwanda ya ntinta ya dizulu.

³² Yawu ke vwanda na dibulu na kati-kati samu na kukotisaka yintu. Ba ke futika bandilu ya dibulu yango mpe kutunga yawu. Ya ke vwanda kisalu ya muntu yina ke yidikaka balele na singa. Yandi ke tunga yawu mbote-mbote samu ti yawu kupasuka ve.

³³ Na ndilu ya yisi ya dizwela, nge ke sala bifwani ya bambuma ya ngelenadine, ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki mpe ya mbwaki ya kulutula. Na kati-kati ya bambuma yina, nge ke tula mwa bangunga ya wolo, na ndilu nyonso ya yisi ya dizwela.

³⁴ Mwa ngunga mosi ya wolo, kifwani ya mbuma mosi ya ngelenadine. Mwa ngunga mosi ya wolo, kifwani ya mbuma mosi ya ngelenadine. Ni mutindu yina nge ke sala na ndilu nyonso ya yisi ya dizwela.

³⁵ Aloni ke lwata dizwela yina, samu na kusalaka kisalu ya yandi ya bunganga-Nzambi.

† 28:30 Ya vwandaka bima yina ba vwandaka sadila samu na kuyufula luzolo ya Nzambi. 28:30 1Sa 14.41

Ba ke kuwa makelele ya bangunga ntangu yandi ke kota na kivinga ya longo, na mantwala ya munu Yave, mpe ntangu yandi ke basika. Na yina, yandi ke kufwa ve.»

³⁶ «Nge ke yidika mwa kisengo ya wolo ya mbote. Nge ke sonika na zulu ya yawu mutindu ba ke salaka na kinyemo, mutindu yayi: “Ya kubyekwa na Yave”.

³⁷ Nge ke sadila singa ya ntinta ya dizulu na kukanga mwa kisengo yango na yimpu ya kinganga-Nzambi, na mbunzu.

³⁸ Yawu ke vwanda na mbunzu ya Aloni. Na yina, Aloni ke nata yimbi yina bana ya Isayeli ke sala ntangu bawu ke pesa munu minkayulu, mpe na yina me tadila bima nyonso ya longo yina ba ke pesa. Mwa kisengo yina ke banda na kuvwandaka kaka na mbunzu ya yandi na mantwala ya munu, samu ti mu ndima yawu.»

³⁹ «Nge ke yidikila Aloni kinkuti ya lino. Nge ke yidika yimpu ya kinganga-Nzambi ya lino. Nge ke yidika mpe mukaba ya lino. Ya ke vwanda kisalu ya muntu yina ke tungaka mbote na maboko.»

⁴⁰ «Samu na bana ya Aloni, nge ke yidikila bawu mpe binkuti. Nge ke yidikila bawu mikaba, na bayimpu ya banganga-Nzambi, bidimbu ya nkembo mpe ya bumfumu.»

⁴¹ «Nge ke lwatisa yawu mpangi ya nge Aloni na bana ya yandi. Nge ke dukula bawu mafuta, nge ke pesa bawu luve ya kusadila munu. Ni mutindu yina nge ke byeka bawu mpe bawu ke sadila munu kisalu ya bunganga-Nzambi.

⁴² Nge ke yidikila bawu mibati samu na kubumba bimpene ya bawu. Mibati yango ke banda na luketo tii na mabunda.

⁴³ Aloni na bana ya yandi ke lwata yawu ntangu bawu ke kota na Yinzo ya Mbwanu. Bawu ke lwata yawu mpe na ntangu yina bawu ke belama na kiyokolo ya minkayulu, samu na kusala kisalu ya bawu, na kivinga ya longo. Na yina, bawu ke sala ve yimbi mpe bawu ke kufwa ve. Ya ke vwanda ntumunu ya bantangu nyonso samu na Aloni mpe samu na bambandu ya yandi yina ke kwiza.»

29

Mbyekolo ya banganga-Nzambi

¹ «Tala mutindu nge ke sala na kubyeka Aloni mpe bana ya yandi ya babakala, samu ti bawu kusadila munu kisalu ya bunganga-Nzambi.»

«Nge ke baka ngombe ya mbakala na mameme ya mbakala zole ya mbakala yina kele ve na bifuma.

² Nge ke baka mampa yina kele ve na levule, na bagato ya kiputi ya faline yina ba me vukisa na mafuta, kasi ba ke funisa yawu ve. Nge ke baka mpe bagalete yina ba me funisa ve, yina ba me pakula mafuta. Nge ke sadila yawu na faline ya kitoko.

³ Nge ke tula yawu na kitunga mosi. Ni na kati ya kitunga yina nge ke pesila yawu. Nge ke nata mpe ngombe na mameme nyonso zole ya mbakala.»

⁴ «Nge ke nata Aloni na bana ya yandi ya babakala na mwelo ya Yinzo ya Mbwanu. Nge ke yobisa bawu na maza.

⁵ Nge ke baka bikunti. Nge ke lwatisa Aloni kinkuti, dizwela, efode na peketolale. Nge ke kanga yandi yawu na mukaba ya efode.

⁶ Nge ke tula yandi yimpu ya kinganga-Nzambi na yintu. Nge ke tula kidimbu ya longo na zulu ya yimpu ya kinganga-Nzambi yina.

⁷ Nge ke baka mafuta ya mbyekolo, nge ke dukula yandi yawu na yintu mpe nge ke byeka yandi.

⁸ Nge ke tumisa bana ya Aloni ya babakala na kubelama. Nge ke lwatisa bawu binkuti.

⁹ Nge ke lwatisa Aloni na bana ya yandi mikaba. Nge ke tula bawu bayimpu ya bunganga-Nzambi na bayintu. Kisalu ya bunganga-Nzambi ke vwanda ya bawu. Ya kele ntumunu ya seko.»

«Nge ke pesa Aloni mpe bana ya yandi luve ya kusadila munu.

¹⁰ Nge ke nata ngombe ya mbakala na mantwala ya Yinzo ya Mbwabanu. Aloni mpe bana ya yandi ke tentika maboko ya bawu na zulu ya yintu ya ngombe yango.

¹¹ Nge ke zenga laka ya ngombe yango na mantwala ya Yave, kuna na mwelo ya Yinzo ya Mbwabanu.

¹² Nge ke baka menga ya ngombe. Na musapi ya nge, nge ke tula menga yina na zulu ya mampoka ya kiyokolo ya minkayulu. Menga yina ke bikana, nge ke mwanga yawu na kivwandulu ya kiyokolo ya minkayulu.

¹³ Nge ke baka mafuta nyonso yina kele ya kuvukana na misopo, na mbala ya kivumu mpe na luketo. Nge ke yoka yawu na kiyokolo ya minkayulu.

¹⁴ Kasi mbisi ya ngombe, mpusu ya yawu na matufi yina kele na kati ya misopo, nge ke yoka yawu na tiya, ntama na kivwandu. Ya kele Munkayulu ya mulemvo.»

¹⁵ «Na manima, nge ke baka dimeme ya mbakala ya ntete. Aloni na bana ya yandi ke tentikaka maboko ya bawu na zulu ya yintu ya dimeme yango.

¹⁶ Nge ke zenga yawu laka. Nge ke mwanga menga ya yawu na balweka nyonso ya kiyokolo ya minkayulu.

¹⁷ Nge ke sasa dimeme yango. Nge ke sukula misopo na makulu. Nge ke tula yawu na zulu ya bitini ya mbisi mpe na zulu ya yintu ya dimeme yina.

¹⁸ Nge ke yoka yawu na dimeme nyonso na kiyokolo ya minkayulu. Yawu kele Munkayulu ya Kuyoka ya nsunga ya mbote yina ke yangidikaka Yave, madya yina ba ke yokaka na tiya samu na Yave.»

¹⁹ «Na manima, nge ke baka dimeme ya zole. Aloni na bana ya yandi ke tentika maboko ya bawu na zulu ya yintu ya dimeme yango.

²⁰ Nge ke zenga yawu laka. Nge ke baka menga ya yawu. Nge ke tula menga yina na zulu ya kitini ya banda ya dikutu ya lubakala ya Aloni, mpe ya bana ya yandi. Nge ke tula dyaka yawu na musapi ya nene ya maboko ya bawu ya lubakala, mpe na musapi ya nene ya makulu ya bawu ya lubakala. Nge ke mwanga menga na balweka nyonso ya kiyokolo ya minkayulu.

²¹ Nge ke baka menga yina kele na zulu ya kiyokolo ya minkayulu, nge ke baka mpe mafuta

ya mbyekolo. Nge ke mwanga yawu na nzutu ya Aloni mpe na binkuti ya yandi. Nge ke sala mutindu mosi mpe, na bana ya yandi mpe na bikunti ya bawu. Na yina, Aloni, bana ya yandi mpe bikunti ya bawu nyonso ke vwanda ya kubyekwa.

²² Nge ke baka mafuta ya dimeme yina ya zole. Nge ke baka yawu na: mukila, misopo, mbala ya kivumu, luketo mpe na kito ya manima ya lubakala. Ya kele dimeme ya mbyekolo.

²³ Na kati ya kitunga ya mampa yina kele ve na levule, kitunga yina ba tulaka na mantwala ya Yave, nge ke baka dimpa na gato yina ke na mafuta na galete.

²⁴ Nge ke tula yawu nyonso na maboko ya Aloni mpe ya bana ya yandi. Nge ke pesa yawu na Yave mutindu ba ke sadilaka na mantwala ya Yave.

²⁵ Na manima, nge ke baka dyaka yawu na maboko ya bawu. Mpe nge ke yoka yawu kintwadi na Munkayulu ya Kuyoka. Yawu kele munkayulu ya nsunga ya mbote yina ke yangidikaka Yave, madya yina ba ke yokaka na tiya samu na Yave.

²⁶ Nge ke baka ntulu ya dimeme ya mbyekolo, yina kele samu na Aloni. Nge ke pesa yawu na Yave mutindu ba ke sadilaka na mantwala ya Yave. Kikunku yina ke vwanda ya nge.»

²⁷ «Nge ke pesa ntulu ya dimeme mpe kito ya dikulu ya lubakala ya dimeme mutindu ba ke sadilaka na mantwala ya Yave, yawu kele ya Aloni na bana ya yandi.

²⁸ Kikunku yina ke vwanda ya Aloni na bana ya yandi. Ya kele ntumunu ya seko. Ba ke katula yawu na kati ya minkayulu yina bana ya Isayeli ke pesa munu. Yawu ke vwanda kikunku yina bana ya Isayeli ke katula na kati ya minkayulu ya kiwisa yina ba ke pesa. Yawu kele kikunku ya Yave.»

²⁹ «Na manima ya lufwa ya Aloni, binkuti ya yandi ya longo ke pesama na bana ya yandi. Bawu ke lwata yawu na kilumbu ya bawu ya mbyekolo, kilumbu yina ba ke pesa bawu luve ya kusala kisalu ya bawu ya bunganga-Nzambi.

³⁰ Na kati ya bana ya Aloni, nganga-Nzambi yina ke yingana na manima ya yandi ke lwata binkuti yango bilumbu nsambwadi, ntangu yandi ke kota na Yinzo ya Mbwanu, samu na kusala kisalu ya yandi na kati ya kivinga ya longo.»

³¹ «Ntangu nge ke baka dimeme ya zole yina ya mbyekolo, nge ke lamba mbisi ya yawu na kisika mosi ya longo na kati ya ngaanda ya lupangu.

³² Aloni na bana ya yandi ke kudya mbisi ya dimeme yango na mampa yina ke bikana na kitunga. Bawu ke kudya yawu kuna na mwelo ya Yinzo ya Mbwanu.

³³ Kaka ni bawu ke kudya minkayulu yina ke pesama, samu ti ba pesa bawu luve ya kusala kisalu ya bawu ya bunganga-Nzambi, mpe ba byeka bawu. Ata muntu ya nkaka lenda kudya yawu ve, samu ti yawu kele bima ya longo.

³⁴ Kana mbisi yina ya munkayulu ya mbyekolo mpe mampa yina kuma tii na suka ya kilumbu yina ke landa, nge ke yoka yawu na tiya. Ba ke kudya yawu ve, samu ti yawu kele bima ya longo.»

³⁵ «Nge ke sala nyonso samu na Aloni mpe na bana ya yandi mutindu mu me tumisa nge. Na kupesa bawu luve ya kusala kisalu ya bawu, yawu ke sala bilumbu nsambwadi.»

³⁶ «Konso kilumbu, nge ke pesa ngombe ya mbakala mutindu Munkayulu ya mulemvo, samu na kukatula masumu. Nge ke katula masumu na kiyokolo ya minkayulu ntangu nge ke sala nyonso yina me fwanana samu na kukatula masumu. Na manima, nge ke dukula yawu mafuta samu na kubyeka yawu.

³⁷ Na bilumbu nsambwadi ya mbyekolo, nge ke sala nyonso yina me fwanana samu na kukatula masumu na kiyokolo ya minkayulu, mpe nge ke byeka yawu. Na yina, kiyokolo ya minkayulu ke vwanda ya longo mingi mpe nyonso yina ke simba yawu ke kuma ya longo.»

Minkayulu ya kuyoka ya konso kilumbu

³⁸ «Konso kilumbu, nge ke banda na kupesaka na kiyokolo ya minkayulu, bana zole ya mameme ya mvula mosi, bantangu nyonso.

³⁹ Nge ke pesa mwana mosi ya dimeme na suka, mwana ya nkaka ya dimeme na nkokila.

⁴⁰ Na mwana ya ntete ya dimeme, nge ke tula kikunku mosi na kati ya bikunku kumi ya Efa ya kiputi ya faline ya kitoko, yina ba me balula na bikunku yiya na kati ya bikunku kumi ya Yine* ya mafuta ya kitoko. Nge ke tula mpe munkayulu ya bikunku yiya na kati ya bikunku kumi ya Yine ya vinu.

29:40 Efa Kbk 16.36 * **29:40** Yine kele keba ve balitele yiya na ndambu.

⁴¹ Na mwana ya nkaka ya dimeme, yina nge ke pesa na nkokila, nge ke sala mutindu mosi na munkayulu ya suka. Nge ke tula Munkayulu ya madya ya bilanga na munkayulu ya vinu. Yawu kele munkayulu ya nsunga ya mbote yina ke yangidikaka Yave, madya yina ba ke yokaka na tiya samu na Yave.

⁴² Ya kele Munkayulu ya Kuyoka, ya kupesaka bilumbu nyonso, na bambandu ya beno nyonso. Beno ke banda na kupesaka yawu kuna na mwelo ya Yinzo ya Mbwanu, na mantwala ya munu Yave. Ni na kisika yina mu ke banda na kubwanaka beno samu na kuzonza na nge.»

⁴³ «Ni kuna mu ke banda na kubwanaka bana ya Isayeli. Kisika yina ke vwanda ya kubyekwa na nkembo ya munu.

⁴⁴ Mu ke byeka Yinzo ya Mbwanu mpe kiyokolo ya munkayulu. Mu ke byeka Aloni na bana ya yandi, samu ti bawu kusadila munu kusalu ya bunganga-Nzambi.

⁴⁵ Mu ke zinga na kati-kati ya bana ya Isayeli. Mu ke vwanda Nzambi ya bawu.

⁴⁶ Na yina, bawu ke zaba ti mu kele Yave, Nzambi ya bawu, munu yina basisaka bawu na yinsi ya Ngipiti, samu ti mu zinga na kati-kati ya bawu.»

«Mu kele Yave, Nzambi ya bawu.»

30

Mesa ya kuyokilaka maaka ya nsunga ya mbote

¹ «Nge ke yidika Mesa ya kuyokilaka maaka ya nsunga ya mbote. Nge ke yidikila yawu na mabaya ya yinti ya akasya.

² Yinda mpe nene ya yawu ke vwanda ya Kude mosi na balweka nyonso. Mutela ya yawu ke vwanda ya Bakude zole. Mampoka ya yawu ke vwanda kaka kima mosi na yawu.

³ Nge ke tula yawu nyonso wolo ya mbote, na balweka ya yawu mpe na mampoka ya yawu. Zulu ya yawu mpe ndilu ya yawu ke vwanda ya wolo.

⁴ Nge ke yidika milunga zole ya wolo na yisi ya ndilu, na lubakala mpe na lumoso. Nge ke sala yawu na balweka nyonso zole yina, samu na kukotisaka bayinti ya kunanguninaka yawu.

⁵ Nge ke yidika bayinti na mabaya ya akasya. Nge ke tula yawu wolo.

⁶ Nge ke bika mesa yina ya kuyokilaka maaka ya nsunga ya mbote na mantwala ya lele yina ke bumbaka Sanduku ya Ngwisani na kitapu ya yawu. Ni kuna mu ke banda na kubwabanaka nge.

⁷ Ni kuna Aloni ke banda na kuyokilaka maaka ya nsunga ya mbote. Yandi ke banda na kuyokaka yawu konso suka ntangu yandi ke kwizaka yidika minda.

⁸ Na konso nkokila mpe, Aloni ke banda na kuyokaka maaka ya nsunga ya mbote, ntangu yandi ke kwizaka namisa minda. Bantangu nyonso, mpe na bambandu nyonso ya beno, beno ke banda na kuyokaka maaka ya nsunga ya mbote na mantwala ya munu, Yave.

⁹ Kuna na mesa ya maaka ya nsunga ya mbote, beno fwana kuyoka ve: maaka ya nkaka yina kele ve ya kufwanakana, Munkayulu ya

Kuyoka, Munkayulu ya madya ya bilanga, mpe munkayulu ya vinu.

¹⁰ Mbala mosi na mvula, Aloni ke banda na kusalaka nyonso yina me fwanana, samu na kukatula masumu na zulu ya mesa yina ya maaka ya nsunga ya mbote. Yandi ke kusa menga na zulu ya mampoka ya mesa, menga ya kibulu yina me pesama samu na mulemvo ya masumu. Yawu ke banda na kusalamaka mbala mosi na mvula, na bambandu nyonso ya beno. Mesa yayi kele kima ya longo mingi samu na munu Yave.»

Mpaku samu na Yinzo ya longo

¹¹ Yave tubaka dyaka na Moyize mutindu yayi:

¹² «Ntangu nge ke sala lutangusu ya bana ya Isayeli, konso muntu ya Isayeli ke futa mpaku, samu na nkudulu ya luzingu ya yandi mosi, ntangu yina ba ke tanga yandi. Na yina, kiyoolo mosi ve ke kuzwa bawu na ntangu ya lutangusu yango.

¹³ Konso muntu yina ke kota na lutangusu fwana kupesila mutindu yayi: ndambu ya Sekele, mutindu kele Sekele yina ba ke sadilaka na Yinzo ya longo, yawu kele ya Bangela* makumi zole. Mpaku ya mwa kisengo yina ya palata ke pesama samu na munu Yave.

¹⁴ Konso muntu yina ke kwiza na lutangusu yina, kubanda bamvula makumi zole tii na zulu, fwana kufuta mpaku ya Yave.

¹⁵ Mvwama ke futa ve mbongo ya kulutila. Mputu mpe ke futa ve mbongo yina kele fyoti na

30:13 Mba 23:15 * **30:13** Bangela kele keba ve 0,6 ya bangalame.

mbongo ya bisengo. Bawu ke futa mpaku yina ya Yave, samu na nkudulu ya luzingu ya bawu mosi.

¹⁶ Na yina, ntangu nge ke lokota mbongo yango ya bisengo samu na nkudulu, na sika ya bana ya Isayeli, nge ke sadila yawu samu na bansatu ya Yinzo ya Mbwanu. Yawu ke vwanda kidimbu yina mu ke bambukilaka bana ya Isayeli moyo, na mantwala ya munu Yave, samu na nkudulu ya luzingu ya bawu mosi.»

Ndonga ya nene

¹⁷ Yave tubaka na Moyize:

¹⁸ «Nge ke yidika ndonga ya nene. Nge ke yidiki-ila yawu na kisengo ya mbwaki, na kivwandulu ya yawu ya kisengo ya mbwaki samu na kuvedisi-laka nzutu. Nge ke tula yawu na kati-kati ya Yinzo ya Mbwanu na kiyokolo ya minkayulu. Nge ke tula maza na kati.

¹⁹ Aloni na bana ya yandi ke sadila maza yina samu na kusukulaka maboko mpe makulu.

²⁰ Tekila bawu kota na Yinzo ya Mbwanu, bawu ke yobila maza yina, samu ti bawu kufwa ve. Bawu ke sala mutindu mosi ntangu bawu ke belama na kiyokolo ya minkayulu samu na kusala ksalu, mpe samu na kuyoka madya yina ba ke yokaka kuna samu na Yave.

²¹ Bawu ke sukula maboko na makulu samu ti bawu kufwa ve. Yawu kele ntumunu ya bantangu nyonso samu na Aloni mpe samu na bana ya yandi na bambandu nyonso ya bawu.»

Mafuta ya longo

²² Yave tubaka dyaka na Moyize:

²³ «Baka mananasi ya nsunga ya mbote ya kulutila: bakilo tanu ya mananasi yina ba ke bokilaka mile, yina ke tangaka mutindu maza, bakilo zole na ndambu ya mananasi yina ba ke bokilaka sinamome, bakilo zole na ndambu ya mananasi yina ba ke bokilaka kanele,

²⁴ bakilo tanu ya mananasi yina ba ke bokilaka kase. Nge ke fwanikisa yawu na Sikele yina ba ke sadilaka na Yinzo ya longo. Nge ke baka mpe Yine mosi ya mafuta ya olive.

²⁵ Nge ke sadila mananasi nyonso yina samu na kuyidika mafuta ya longo. Kuvukisa mananasi yina, ya kele kisalu ya bisadi-mananasi. Ni yawu ke vwanda mafuta ya mbyekolo ya longo.

²⁶ Ni na mafuta yina nge ke sadila samu na kubyekaYinzo ya Mbwabanu, Sanduku ya Ngwisani,

²⁷ mesa ya mampa na bisalulu ya yawu nyonso, kitentokolo ya minda na bisalulu ya yawu, mesa ya maaka ya nsunga ya mbote,

²⁸ kiyokolo ya minkayulu na bisalulu ya yawu nyonso mpe ndonga ya nene na kivwandulu ya yawu.

²⁹ Ni mutindu yina nge ke byeka yawu mpe yawu ke vwanda ya longo mingi. Nyonso yina ke simba yawu ke kuma ya longo.

³⁰ Na manima, nge ke dukula Aloni mpe bana ya yandi ya babakala mafuta. Nge ke byeka bawu samu ti bawu kusadila munu kisalu ya bunganga-Nzambi.»

³¹ «Nge ke tuba na bana ya Isayeli mutindu yayi: “Mafuta yayi ke vwanda mafuta ya longo

ya mbyekolo ya bantu na sika ya munu. Yawu ke vwandila mutindu yina na bambandu nyonso ya beno.

³² Muntu ya nkaka ve ke pakula yawu na nzutu. Muntu ve ke yidika mafuta ya mutindu yina, samu ti ya kele mafuta ya longo. Yawu fwana kuvwanda ya longo samu na beno.

³³ Kana muntu yidika mafuta ya mutindu yayi to yandi pakula yawu na nzutu ya muntu yina kele ve nganga-Nzambi, ba ke katula yandi na kimvuka ya bantu ya Isayeli.”»

Mutindu ya kuyidika maaka ya nsunga ya mbote

³⁴ Yave tubaka dyaka na Moyize: «Baka maaka ya nsunga ya mwa bayinti yayi: setolakese, ambele, ngalebanume ya nsunga ya mbote mpe maaka ya nsunga ya kitoko. Nge ke tula yawu nyonso na bitezo mosi.

³⁵ Nge ke yidika maaka ya nsunga ya mbote. Yawu kele kisalu ya bisadi-mananasi. Yawu ke vwanda ya kuvukana na mungwa. Yawu ke vwanda ya kuvedila mpe ya longo.

³⁶ Nge ke nika ndambu ya yawu. Nge ke tula yawu na kivinga ya longo, na mantwala ya Sanduku ya Ngwisani, kisika yina mu ke banda na kwizaka bwabana nge. Yawu ke vwanda samu na beno kima ya longo mingi.

³⁷ Beno kuyidika ve maaka ya nsunga ya mbote ya mutindu mosi na yayi samu na beno mosi. Beno bakila yawu mutindu kima ya kubyekwa kaka na munu, Yave.

³⁸ Muntu yina ke yidika maaka ya mutindu mosi na yayi, samu na kuwa nsunga ya yawu, ba ke katula yandi na kimvuka ya bantu ya Isayeli.»

31

Bisadi ya Yinzo ya longo

¹ Yave tubaka na Moyize mutindu yayi:

² «Tala, mu me bokila Besalele, mwana ya Uli, mutekolo ya Wule, muntu ya kifumba ya Yuda, na nkumbu ya yandi.

³ Mu me fulusa yandi na mpeve ya munu Nzambi, na ndwenga na mayela mpe luzabu ya kusala mbote bisalu ya mutindu na mutindu:

⁴ kuzaba na kuyidika bima, kusadila wolo, kusadila palata, kusadila kisengo ya mbwaki,

⁵ kuzaba na kupasula matadi ya ntalu mpe kusadila yawu, kusadila mabaya, mpe kuzaba na kusala bisalu ya mutindu na mutindu.

⁶ Mu me pesa yandi mpe kisadisi, Owolyabe, mwana ya Ayisamake ya kifumba ya Dane. Mu me pesa ndwenga mpe na bantu ya nkaka, mayela ya kusala, samu ti bawu kusala mbote na ludedomo nyonso yina mu me tumisa nge na:

⁷ Yinzo ya Mbwanu, Sanduku ya Ngwisani, kitapu yina kele na zulu ya Sanduku ya Ngwisani mpe bisalulu nyonso ya Yinzo ya Mbwanu,

⁸ mesa ya mampa mpe bisalulu ya yawu, kiten-tokolo ya wolo ya mbote ya minda mpe bisalulu ya yawu, mesa ya kuyokilaka maaka ya nsunga ya mbote,

⁹ kiyokolo ya minkayulu mpe bisalulu ya yawu nyonso, ndonga ya nene mpe kivwandulu ya yawu,

¹⁰ binkuti ya minkembo, binkuti ya longo ya nganga-Nzambi Aloni, binkuti yina ke lwata bana ya yandi ya babakala, samu na kusala kisalu ya bunganga-Nzambi,

¹¹ mpe mafuta ya mbyekolo na maaka ya nsunga ya mbote samu na kivinga ya longo. Bawu ke sala mutindu kele mambu nyonso yina mu me tumisa nge.»

Kilumbu ya Saba

¹² Yave tubaka dyaka na Moyize mutindu yayi:

¹³ «Zonza na bana ya Isayeli: “Na zulu ya nyonso yina, beno zitisa basaba ya munu. Yawu kele kidimbu na kati-kati ya beno na munu na bambandu nyonso ya beno, samu ti beno zaba ti mu kele Yave mpe ti beno kele bantu yina mu me tula na lweka, samu ti beno vwanda mvwilu ya munu.

¹⁴ Beno zitisa kilumbu ya saba. Yawu kele ya longo samu na beno. Muntu yina ke sumuna yawu, kaka kufwa ba fwana kufwa yandi. Muntu ni muntu yina ke sala kisalu na kilumbu yina, ba ke katula yandi na kimvuka ya bantu ya Isayeli.

¹⁵ Beno ke sala bisalu ya beno na bilumbu sambanu. Kasi kilumbu ya nsambwadi kele kilumbu ya saba, kilumbu ya kupema, kilumbu ya kubyekwa na munu Yave. Muntu ni muntu yina ke sala na kilumbu ya saba, kaka kufwa ba fwana kufwa yandi.

¹⁶ Bana ya Isayeli ke zitisa kilumbu ya saba. Bawu fwana kukembilaka Saba na bambandu nyonso ya bawu. Ya kele mutindu kidimbu ya ngwisani ya bantangu nyonso.

¹⁷ Ya ke vwanda kidimbu ya bantangu nyonso na munu na bana ya Isayeli, samu ti na bilumbu sambanu, Yave yidikaka zulu na ntoto, mpe na kilumbu ya nsambwadi, yandi bikaka kisalu, yandi pemaka.»

¹⁸ Na manima ya kumanisa na kuzonza na Moyize, kuna na mongo ya Sinayi, Nzambi pesaka Moyize matadi zole ya ngwisani. Na matadi yina, Nzambi sonikaka yandi mosi na musapi ya yandi.

ISAYELI ME ZENGA NGWISANI NA NZAMBI

32

32-34

Kiteki ya ngombe ya wolo

¹ Bantu ya Isayeli talaka ti Moyize vwandaka zingila mingi na kukulumuka mongo. Na yina, bawu kwendaka yonzama na sika ya Aloni mpe bawu tubaka na yandi: «Yidikila beto nzambi yina ke twadisa beto, samu ti Moyize, muntu yina me basisa beto na yinsi ya Ngipiti, beto zaba ve yinki me kumina yandi.»

² Aloni vutulaka na bawu: «Kana ni mutindu yina, beno baka binzembele ya wolo yina kele na makutu ya bakento ya beno, ya bana ya beno ya babakala mpe ya bana ya beno ya bakento. Benoni natina munu yawu.»

³ Bantu nyonso ya Isayeli katulaka binzembele ya wolo yina vwandaka na makutu ya bawu. Bawu nataka yawu na sika ya Aloni.

⁴ Aloni bakaka wolo yina. Yandi sulumunaka yawu na tiya, yandi tutaka yawu na kisengo, samu na kuyidika kiteki ya mwana ya ngombe. Na

manima, bantu tubaka: «Bantu ya Isayeli, nzambi ya nge yina basisaka nge na Ngipiti yandi yayi!»

⁵ Ntangu Aloni talaka dyambu yina, yandi tungaka kiyokolo ya minkayulu na mantwala ya kiteki yina. Yandi lookaka mutindu yayi: «Mbasi ke vwanda kilumbu ya mukembo samu na Yave!»

⁶ Na kilumbu yina landaka, bawu vumbukaka na suka-suka. Bawu pesaka minkayulu ya kuyoka. Bawu pesaka mpe minkayulu ya kiwisa. Na manima, bawu vwandaka samu na kudya mpe kunwa. Mpe bawu telamaka samu na kuyangalala.

⁷ Kaka na ntangu yina mpe, Yave tubaka na Moyize: «Kwenda, kulumuka na nswalu, samu ti bantu ya nge yina nge basisaka na yinsi ya Ngipiti, bawu ke na kusala masumu ya nene.»

⁸ «Na kusala mutindu yina, bawu me bika na nswalu nzila yina mu lakisaka bawu. Bawu me yidika mwana ya ngombe na bisengo ya kusulumuka. Bawu me fukama na mantwala ya yawu. Bawu me pesa yawu minkayulu mpe bawu me tuba: “Bantu ya Isayeli, nzambi ya nge yina basisaka nge na Ngipiti yandi yayi!”»

⁹ Yave tubaka dyaka na Moyize: «Mu ke na kutala ti bantu yayi kele bantu ya yintu ngolo.

¹⁰ Ntangu yayi, bika ti munu mosi mu sala. Mu ke dasukila bawu. Mu ke manisa na kufwa bawu. Kasi mu ke sala ti dikanda ya nge kuvwanda nene.»

¹¹ Moyize sosaka na kulembisa ntima ya Yave, Nzambi ya yandi. Yandi tubaka: «Yave, samu na yinki nge ke na kudasukila bantu ya nge, yina nge basisaka na yinsi ya Ngipiti, na lulendo ya nge

ya nene? Nge sadilaka ve ngolo ya nge samu na bawu?

¹² Kana nge sala mutindu yina, bantu ya Ngipiti ke tuba: “Ni samu na kutalisa bawu mpasi, kufwa bawu na myongo, kumanisa na kufwa bawu mpe kuzimbisa bawu na ntoto, yandi vwandaka me basisa bawu na Ngipiti”! Na yina, bika nkele ya nge ya kulutula. Bika na kutalisa bantu ya nge mpasi.

¹³ Bambuka moyo na bisyelo ya nge Abalayami, Isaaki mpe Yakobi, bayina nge diilaka ndefi na nkumbu ya nge mosi na kutuba: “Mu ke sala ti beno kuma mingi mutindu bambwetete ya mazulu. Mu ke pesa na makanda ya beno yinsi nyonso yina mu zonzilaka. Yawu ke vwanda mvwilu ya bawu ya bantangu nyonso.”»

¹⁴ Na yina, Yave bikaka dibanza yina yandi kuzwaka ya kutalisa bantu ya yandi mpasi.

¹⁵ Na manima, Moyize kulumukaka mongo na matadi nyonso zole ya ngwisani na maboko. Konso ditadi vwandaka ya kusonama na balweka nyonso zole.

¹⁶ Matadi yina, ni Nzambi yidikaka yawu. Biso yina, ya vwandaka biso ya Nzambi, yina yandi sonikaka na zulu ya matadi.

¹⁷ Ntangu Yeswa vwandaka kulumuka na Moyize, yandi kuwaka makelele yina bantu vwandaka sala, yandi tubaka na Moyize: «Makelele ya mvita ke na kuwakana na kivwandu ya bantu ya beto.»

¹⁸ Moyize vutulaka: «Ve, ya kele ve makelele ya mikunga ya bantu yina me nunga. Ya kele mpe ve makelele ya mikunga ya bantu yina ba me nunga. Kasi ya kele makelele ya mikunga ya kidi-kidi mu

ke na kuwa!»

¹⁹ Ntangu Moyize vwandaka belama na kivwandu, yandi talaka kiteki ya wolo ya mwana ya ngombe mpe bantu yina vwandaka bina. Na yina, Moyize dasukaka. Yandi losaka matadi yina vwandaka na yandi na maboko. Yandi mwangisaka yawu na yisi ya mongo.

²⁰ Moyize bakaka kiteki yango yina ba yidikaka. Yandi yokaka yawu na tiya. Yandi nikaka yawu tii yawu kumaka fundu-fundu. Yandi mwangisaka yawu na zulu ya maza mpe yandi nwikisaka bana ya Isayeli maza yango.

²¹ Moyize yufulaka na Aloni: «Yinki bantu yayi me sala nge tii na kukotisa bawu na disumu yayi ya nene?» –

²² Aloni vutulaka: «Mfumu ya munu, kudasuka ve. Nge mosi nge zaba ti bantu yayi ke kwendaka ve ntama na kusala yimbi.

²³ Bawu me kwiza zabisa munu: “Yidikila beto nzambi yina ke twadisa beto, samu ti Moyize yina basisaka beto na yinsi ya Ngipiti, beto zaba ve yinki me kumina yandi”.

²⁴ Mu yufulaka bawu: “Na kati ya beno, banani kele na wolo?” Na mbala mosi, bawu katulaka binzembele yina vwandaka na bawu, mpe bawu pesaka munu yawu. Mu tulaka yawu na tiya. Ni kuna kiteki ya mwana ya ngombe yayi salamaka.»

Kitumbu

²⁵ Moyize talaka ti bantu ya Isayeli kumaka na muvusu, samu ti Aloni bikaka ti bawu kukuma na muvusu ya mutindu yina. Na yina, Moyize talaka ti mitantu ya yandi lendaka talisa yandi nsoni.

²⁶ Moyize kwendaka telama na nkotolo ya kivwandu. Yandi tubaka: «Bayina kele bantu ya Yave, bawu kwiza na sika ya munu!» Na yina, bana nyonso ya Levi kwizaka yonzama na sika ya Moyize.

²⁷ Moyize tubaka na bawu: «Yave, Nzambi ya Isayeli ke na kutuba: “Konso muntu na kati ya beno kubaka mbele ya yandi ya mvita. Beno tambula na kati ya kivwandu nyonso, beno lutila na konso mwelo. Beno kufwa bampangi ya beno, bandiku ya beno, mpe bamfinangani ya beno.”»

²⁸ Na yina, bana ya Levi salaka mutindu Moyize zonzaka. Na kilumbu yina, keba ve mafunda tatu (3 000) ya bantu kufwaka na kati ya bantu ya Isayeli.

²⁹ Moyize tubaka: «Bubu yayi, beno me kuzwa luve ya kukota na kisalu ya Yave. Na kati ya dyambu yayi, konso muntu na kati ya beno me kufwa mwana to mpangi. Ni yawu yina, Yave me pesa beno lusakumunu bubu yayi.»

Moyize lombaka na Yave na kulemvokila bantu ya Isayeli

³⁰ Na kilumbu yina landaka, Moyize tubaka na bantu ya Isayeli: «Beni me sala disumu ya nene. Ntangu yayi, mu ke yuluka na mongo na sika ya Yave. Mu zaba ve kana mu lenda sala nyonso yina me fwanana samu na mulemvo ya disumu ya beno.»

³¹ Na yina, Moyize vutukaka na sika ya Yave, mpe yandi tubaka: «Bantu yayi me sala disumu ya nene. Bawu me yidika nzambi ya bawu ya wolo.

³² Ntangu yayi, lemvokila disumu ya bawu. Kana ve, katula kwandi nkumbu ya munu na kati ya dibuku ya nge, dibuku yina nge sonikaka.»

³³ Yave vutulaka na Moyize: «Muntu yina mu ke katula nkumbu na dibuku ya munu, ni muntu yina me sala disumu na ntadisi ya munu.

³⁴ Ntangu yayi, kwenda. Nata bantu na kisika yina mu me zonzila nge. Mbazi ya munu ke tambula na mantwala ya nge. Kasi kilumbu kele, yina mu ke pesa bawu kitumbu, samu na disumu ya bawu.»

³⁵ Na yina, Yave pesaka bantu ya Isayeli kitumbu, samu ti bawu yidikaka kiteki ya mwana ya ngombe ya wolo, mwana ya ngombe yina Aloni yidikaka.

33

Nzambi tumisaka Moyize na kulanda nzyetolo

¹ Yave tubaka na Moyize: «Kwenda, nge na bantu yina nge basisaka na Ngipiti. Katuka awa samu na kukwenda na yinsi yina mu salaka nsilulu na Abalayami, na Isaaki mpe na Yakobi ntangu mu kudyaka ndefi na kutuba ti: “Mu ke pesa yawu na bana ya nge”.

² Mu ke fidisa mbazi ya munu na mantwala ya beno. Mu ke bingisa ba-Kaanani, ba-Amoli, ba-Yiti, ba-Pelizi, ba-Yivi na ba-Yebuse.

³ Beno kwenda na yinsi ya kufuluka na miliki na mafuta ya nyosi. Munu, mu ke kwenda ve na beno. Kana ve, mu lenda manisa na kufwa beno na nzila, samu ti beno kele bantu ya yintu ngolo.»

⁴ Ntangu bantu ya Isayeli kuwaka mambu yayi ya kyadi, bawu kotaka kifwidi. Muntu ve lwataka binzembele to bampanga ya yandi,

⁵ samu ti Yave tubaka na Moyize: «Zonza na bantu ya Isayeli: “Beno kele bantu ya yintu ngolo. Kana mu meka na kukwenda na beno, mu ke manisa na kufwa beno. Ntangu yayi, beno katula binzembele to bampanga ya beno. Na manima, mu ke tala yinki mu ke sala beno”.»

⁶ Na yina, bana ya Isayeli vwandaka lwata dyaka ve binzembele na bampanga ya bawu kubanda na kilumbu yina bawu katukaka na mongo ya Olebe.

Yinzo ya nkaka ya Mbwanu

⁷ Moyize kwendaka baka yinzo mosi ya lele mpe yandi kwendaka tula yawu mwa ntama na kivwandu. Yandi bokilaka yawu Yinzo ya Mbwanu*. Konso muntu yina vwandaka na nsatu ya kuzaba luzolo ya Yave, yandi vwandaka kwenda kuna na Yinzo yango ya Mbwanu. Yinzo yango vwandaka mwa ntama na kivwandu.

⁸ Konso ntangu yina Moyize vwandaka kwenda na Yinzo yina ya Mbwanu, bantu nyonso ya Isayeli vwandaka telama, konso muntu na mantwala ya yinzo ya yandi. Bawu vwandaka tala Moyize tii ntangu yandi vwandaka kota na Yinzo ya Mbwanu.

* **33:7** Yayi ni Yinzo ya Mbwanu yina yandi mosi Moyize yidikaka samu na mwa ntangu, kasi yina Yave tumisaka na kuyidika na Kub 26.1-37, bawu vwandaka me yidika ntete yawu ve.

⁹ Ntangu Moyize vwandaka kota na kati ya Yinzo ya Mbwanu, dituti ya tiya ya kute-lama vwandaka kulumuka mpe yawu vwandaka telama na mwelo ya Yinzo ya Mbwanu. Na yina, Yave vwandaka zonga na Moyize.

¹⁰ Bantu nyonso vwandaka tala dituti ya tiya yina vwandaka telama na mwelo ya Yinzo ya Mbwanu. Na yina, bawu vwandaka telama. Bawu vwandaka fukama, konso muntu na mwelo ya yinzo ya yandi ya lele.

¹¹ Yave vwandaka solola na Moyize kizizi na kizizi, mutindu muntu ke sololaka na mpangi muntu. Na manima, Moyize vwandaka vutuka na kivwandu. Kasi kilandi ya yandi, ntwenya Yeswa, mwana ya Nune, vwandaka bikana na kati ya Yinzo ya Mbwanu.

Mambu yina Yave sololaka na Moyize

¹² Moyize tubaka na Yave: «Nge ke na kutuba na munu ti: “Basisa bantu yayi”. Kasi nge ke na zabisa munu ve nani nge ke fidisa kintwadi na munu. Kasi nge me tuba: “Mu zabila nge na nkumbu ya nge mpe ni na sika ya nge mu ke na kulakisa bumbote ya munu”.

¹³ Ntangu yayi, mulemvo ya nge, kana ya tsye-lika ti nge ke na kulakisa munu bumbote ya nge, lakisa munu banzila ya nge. Na yina, mu ke zaba nge mbote mpe mu ke tala bumbote ya nge. Zaba ti bantu yayi kele bantu ya nge.»

¹⁴ Yave vutulaka: «Munu mosi mu ke kwenda na nge. Kutala ve ntima mpasi.»

¹⁵ Moyize tubaka na Yave: «Kana nge mosi nge kwenda ve na beto, bika na kutumisa kwandi beto na kukatuka awa.

¹⁶ Yinki ke lakisa ti nge me lakisa bumbote ya nge na munu mpe na bantu ya nge? Ya kele ve ni kukwenda yina nge ke kwenda na beto? Ya kele ve ni kuswasikisa yina nge ke swasikisa beto na bantu nyonso ya nkaka yina kele na ntoto?»

¹⁷ Yave vutulaka na Moyize: «Mambu yina nge me zonza, mu ke sala mpe yawu, samu ti mu zabila nge na nkumbu ya nge mpe mu zola kulakisa nge bumbote ya munu.»

¹⁸ Na yina, Moyize tubaka: «Mulemvo ya nge, lakisa munu nkembo ya nge.»

¹⁹ Yave vutulaka: «Mu ke lakisa nge bumbote ntangu mu ke luta na mantwala ya nge. Mu ke samuna Nkumbu ya munu Yave na mantwala ya nge. Mu ke lakisa bumbote ya munu na muntu yina mu zola kulakisa bumbote ya munu. Mu ke tala kyadi na muntu yina mu zola kutala kyadi.»

²⁰ Kasi Yave tubaka dyaka: «Nge ke lenda ve na kutala kizizi ya munu, samu ti ya lenda salama ve ti muntu kutala kizizi ya munu mpe kuzinga dyaka.

²¹ Tala kisika yayi yina kele pene-pene na munu. Nge ke telama kuna, na zulu ya ditadi.

²² Ntangu nkembo ya munu ke luta, mu ke tula nge na kati ya dibulu ya ditadi. Mu ke fuka nge na diboko ya munu tii ntangu yina mu ke manisa na kuluta.

²³ Na manima, mu ke katula diboko ya munu. Nge ke tadila munu na manima. Kasi kizizi ya munu ke talana ve.»

34

Matadi ya malu-malu ya Musiku

¹ Yave tubaka na Moyize: «Yidika matadi zole ya mutindu mosi na ya ntete. Mu ke sonika na zulu ya matadi yango mambu yina vwandaka na matadi ya ntete yina nge mwangisaka.

² Kubama samu na mbasi na suka. Na suka-suka, nge ke yuluka na zulu ya mongo ya Sinayi. Vwanda kuna na mantwala ya munu, na nsongi ya mongo.

³ Ata muntu ke kwenda na nge. Ata muntu ya nkaka ke vwanda na mongo. Ata kibulu mosi ve ke kwiza kudya pene-pene ya mongo yina, ya vwanda dimeme, nkombo to ngombe!»

⁴ «Tekila yandi kwenda, Moyize yidikaka matadi zole mutindu matadi ya ntete. Na suka-suka ya kilumbu yina landaka, yandi yulukaka na mongo ya Sinayi, mutindu Yave tumisaka yandi. Yandi nataka matadi nyonso zole yango.

⁵ Yave kulumukaka na dituti, yandi telamaka kuna pene-pene ya Moyize. Yandi zonzaka Nkumbu ya Yave.

⁶ Yave lutaka na mantwala ya Moyize na kwendaka zonza: “Yave, Yave, Nzambi yina ke talaka kyadi mpe yina ke lemvokilaka, yina ke dasukaka na mbangu ve, yina ke ya kufulukaka na luzolo mpe kukwikama,

⁷ yina ke vwandaka ya kukwikama na funda mosi (1 000) ya bambandu ya bantu, yina ke vibidilaka na kutala yimbi, kondwa kutumama, mpe masumu ya bantu. Kasi yandi ke bikaka ve na kupesa kitumbu na muntu yina me sala yimbi. Masumu ya batata, yandi ke futisaka yawu na

bana ya bawu mpe na batekolo ya bawu, tii na mbandu ya tatu mpe na mbandu ya yiya.”»

⁸ «Na nswalu nyonso, Moyize fukamaka mpe kubwaka kizizi na ntoto.

⁹ Moyize tubaka: “Mfumu, kana ya tsyelika nge me lakisa munu bumbote ya nge, mulemvo ya nge Mfumu, kwenda na beto. Ya tsyelika, bantu yayi kele bantu ya yintu ngolo. Kasi lemvokila yimbi ya beto mpe masumu ya beto. Sala ti beto kuvwanda mvwilu ya nge.”»

Yave salaka dyaka ngwisani na bantu ya Isayeli

¹⁰ Yave tubaka na Moyize: «Munu mosi mu ke sala ngwisani. Na mantwala ya bantu ya nge nyonso, mu ke sala mambu ya ngitukulu yina me salamaka ntete ve na ntoto nyonso mpe na bayinsi nyonso. Bantu nyonso yina kele na nge ke tala mavanga ya munu Yave. Mavanga ya nsisi yina mu ke sala na nge.»

¹¹ «Beno sala keba na yina mu ke na kutumisa beno bubu yayi. Mu ke bingisa na mantwala ya beno ba-Amoli, ba-Kaanani, ba-Yiti, ba-Pelizi, ba-Yivi na ba-Yebuse.

¹² Beno keba, beno sala ve ngwisani na bantu ya bayinsi, bisika yina beno ke na kukwenda. Bawu lenda vwanda mutambu samu na beno.

¹³ Beno ke mwangisa biyokolo ya bawu ya minkayulu. Beno ke mwangisa matadi ya bawu yina ba telemisaka mutindu bidimbu. Beno ke zenga makunzi ya bawu ya longo ya nzambi ya bawu Asela.

¹⁴ Beno kufukimina ve nzambi ya nkaka, kana kaka munu ve, samu ti nkumbu ya munu kele

“Yave”, mu kele Nzambi ya Kimbanda, ni yawu yina nkumbu ya munu kele “Yave ya Kimbanda”.

¹⁵ Kusala ve ngwisani na bantu ya bayinsi yina, kana ve, ntangu bawu ke sambila banzambi ya bawu mpe bawu ke pesa bawu minkayulu, bawu lenda kubokila beno na kudya na bawu minkayulu ya bawu.

¹⁶ Kana beno sala mutindu yina, bana ya beno ya babakala lenda kukwela bana ya bawu ya bak-ento. Mpe ntangu bana ya bawu ya bakento ke sambila banzambi ya bawu, bawu lenda kusala ti bana ya beno mpe kusambila banzambi ya bawu.»

¹⁷ «Beni kuyidika ve banzambi na bisengo ya kusulumuka.»

¹⁸ «Konso mvula, beno ke banda na kusalaka Mukembo ya Mampa yina kele ve na levule. Mukembo yango ke vwanda ya bilumbu nsamb-wadi, na ntangu ya yawu, na ngonda ya ntete. Na mukembo yina, beno ke kudya mampa yina ba funisaka ve mutindu mu me tumisa beno, samu ti ni na ngonda yina beno basikaka na yinsi ya Ngipiti.»

¹⁹ «Konso mwana ya ntete yina ke butuka ya bakala, yandi kele ya munu. Mutindu mosi mpe na bana ya mbakala ya ntete ya bibulu ya beno nyonso, ya vwanda bana ya bangombe, ya vwanda bana ya bankombo to bana ya mameme.

²⁰ Kasi mwana ya ntete ya mbuluku, beno ke kuula yawu. Na yina, beno ke tula nkombo to dimeme na kisika ya yawu. Kana beno kuula yawu ve, beno ke zenga laka ya mwana ya mbu-luku yina.»

«Beno fwana kukuula konso mwana ya ntete na kati ya bantu ya beno.

«Ata muntu ke kwiza na mantwala ya munu maboko mpamba.»

²¹ «Beno ke sala bisalu ya beno na bilumbu sambanu. Kasi kilumbu ya nsambwadi beno ke pema. Ata ya vwanda na ntangu ya kuyonzika to na ntangu ya kukunda, beno ke pema.»

²² «Beno ke banda na kusalaka Mukembo* ya Balumingu na ntangu ya kuyonzika bambuma ya ntete ya faline. Beno ke banda na kusalaka mpe Mukembo ya Kuyonzika, na nsuka ya mvula.»

²³ «Konso mvula, babakala nyonso ke kwiza talana bambala tatu na ntadisi ya Yave Mfumu, Nzambi ya Isayeli,

²⁴ samu ti mu ke bingisa bantu ya bayinsi yina, bisika beno ke na kukwenda. Mu ke kumisa yinsi ya beno nene. Ata muntu ke meka na kwiza botola yinsi ya beno na ntangu yina beno ke kwiza talana bambala tatu na mvula, na ntadisi ya munu Yave, Nzambi ya beno.»

²⁵ «Beno kupesa munu ve munkayulu ya kibulu, ya kuvukana na kima yina kele na levule. Mbisi ya munkayulu ya Mukembo ya Paki fwana kukuma ve tii na suka ya kilumbu yina ke landa.

²⁶ Beno nata na Yinzo ya Yave, Nzambi ya beno, madya ya ntete-ntete ya bilanga ya beno. Beno lambila ve mbisi ya mwana ya nkombo na miliki ya mama ya yandi.»

* **34:22** Ni mukembo yayi ba ke bokilaka mukembo ya Pentekote.
34:22 Bis 2.1

²⁷ Yave tubaka na Moyize: «Sonika mambu yina, samu ti ni na mambu yayi mu ke na kusala ngwisani ya munu na nge mpe na bantu ya Isayeli.»

²⁸ Moyize vwandaka kuna na Yave bilumbu makumi yiya, mpimpa na ntangu. Yandi kudyaka ata madya, yandi kunwaka mpe ata maza ve. Yandi sonikaka na zulu ya matadi, mambu ya ngwisani, misiku kumi.

Mvutukulu ya Moyize na kivwandu ya bantu ya yandi

²⁹ Na manima, Moyize kulumukaka na mongo ya Sinayi. Ntangu yandi kulumukaka na mongo, yandi vwandaka na matadi zole ya ngwisani na maboko. Moyize vwandaka zaba ve ti kizizi ya yandi vwandaka lezima, samu na kusolola yina yandi vwandaka me solola na Yave.

³⁰ Ntangu Aloni na bana nyonso ya Isayeli talaka Moyize, kizizi ya yandi vwandaka lezima. Na yina, bawu kumaka na boma ya kubelama na yandi.

³¹ Moyize bokilaka bawu. Na yina, Aloni na bamfumu nyonso ya mukangu kwizaka na sika ya Moyize, mpe Moyize zonzaka na bawu.

³² Na manima, bana nyonso ya Isayeli manisaka na kubelama. Yandi zabisaka bawu bantumunu nyonso yina Yave pesaka yandi na mongo ya Sinayi.

³³ Ntangu Moyize manisaka na kuzonza na bawu, yandi fukaka kizizi ya yandi na lele.

³⁴ Konso ntangu yina Moyize vwandaka kwenda na mantwala ya Yave, samu na kuzonza na yandi, yandi vwandaka katula lele na kizizi tii

na ntangu yina yandi vwandaka basika. Ntangu yandi vwandaka me basika, yandi vwandaka zonga na bana ya Isayeli bantumunu yina yandi vwandaka me kuzwa.

³⁵ Konso ntangu mpe, bana ya Isayeli vwandaka tala kizizi ya Moyize. Bawu vwandaka tala ti yawu ke na kulezimaka. Na yina, Moyize vwandaka fuka dyaka kizizi ya yandi tii ntangu yina yandi vwandaka vutuka na kuzonga na Yave.

NTUNGULU YA YINZO YA MBWABANU

35

35-40

Saba, kilumbu ya kupema

¹ Moyize yonzikaka mukangu nyonso ya bana ya Isayeli. Yandi zonzaka na bawu: «Mutindu ya kusadila mambu yina Yave tumisaka ni yayi:

² “Beno ke sala bisalu ya beno na bilumbu sambanu. Kasi kilumbu ya nsambwadi ke vwanda kilumbu yina Yave tulaka na lweka samu na yandi. Ya kele saba, kilumbu ya kupema samu na Yave. Konso muntu yina ke sala kisalu na kilumbu yina, ba ke kufwa yandi.

³ Kisika ni kisika yina beno ke zinga, beno kumamisa ve tiya na bayinzo ya beno na kilumbu ya saba.”»

Makabu samu na ntungulu ya Yinzo

⁴ Moyize tubaka dyaka na mukangu nyonso ya bana ya Isayeli: «Mutindu ya kusadila mambu yina Yave tumisaka ni yayi:

⁵ Beno ke katudila Yave makabu na kati ya mvwilu ya beno. Konso muntu ya ntima ya mbote

ke nata dikabu na Yave, yina yandi ke katula na mvwilu ya yandi. Ya vwanda: wolo, palata, bisengo ya mbwaki,

⁶ lino ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki to ya mbwaki ya kulutila, lino ya kitoko, mika ya nkombo,

⁷ bampusu ya mameme ya mbakala, yina ba me sala ntinta ya mbwaki, bampusu ya bambisi ya nene ya mubu, bayinti ya akasya,

⁸ mafuta samu na minda, makasa ya nsunga ya mbote yina ba ke yidikilaka mafuta ya mbyekolo mpe mananasi ya kuyoka,

⁹ matadi yina ba ke bokilaka onise mpe matadi ya nkaka ya ntalu samu na efode mpe peketolale yina nganga-Nzambi ya ntete ke banda na kulwataka.

¹⁰ Bayina nyonso na kati ya beno, yina kele na mayela ya kusala bisalu, bika ti bawu kwiza sala nyonso yina Yave me tumisa,

¹¹ samu na Yinzo: muludi ya yawu ya balele, bisimbulu ya yawu, mabaya ya yawu, bayinti ya yawu, makunzi ya yawu mpe bima yina ke simba yawu na yisi,

¹² sanduku na bisimbulu ya yawu, kitapu ya sanduku, lele yina ke kabulaka bivinga,

¹³ mesa ya mampa na bisimbulu ya yawu, bisalulu ya yawu nyonso mpe mampa yina ke pesamaka na Nzambi,

¹⁴ kitentokolo ya minda mpe bisalulu ya yawu, minda ya yawu mpe mafuta ya kunamisinaka minda.

¹⁵ Mesa ya kuyokilaka maaka ya nsunga ya mbote na bisimbulu ya yawu, mafuta ya mbyekolo, mananasi yina ba ke yokaka, lele

ya mwelo ya Yinzo,

¹⁶ kiyokolo ya minkayulu na kitalaka ya yawu ya kisengo ya mbwaki, bisimbulu ya yawu mpe bisalulu ya yawu nyonso, ndonga ya nene mpe kivwandulu ya yawu,

¹⁷ balele ya lupangu na makunzi ya yawu, bisimbulu ya yawu ya yisi mpe lele ya mwelo ya lupangu,

¹⁸ binko* ya basinga ya Yinzo mpe ya lupangu na basinga ya yawu,

¹⁹ binkuti ya banganga-Nzambi samu na kisalu ya Yinzo ya longo, binkuti ya longo ya Aloni, nganga-Nzambi ya ntete, mpe binkuti yina bana ya yandi ke banda na kulwataka, samu na kusalaka kisalu ya bunganga-Nzambi.»

²⁰ Na manima, mukangu nyonso ya bana ya Isayeli katukaka na mantwala ya Moyize.

²¹ Na yina, bayina nyonso vwandaka na bantima ya mbote mpe mpeve ya kukabula, bawu kwizaka pesa na Yave makabu yina ba bakaka na bamvwilu ya bawu, samu na kuyidika Yinzo ya Mbwanu, samu na bisalu ya yawu nyonso, mpe samu na binkuti ya longo.

²² Bakento mpe babakala kwizaka. Bayina nyonso vwandaka na bantima ya mbote nataka bima mutindu binzembele, milunga, bampanga, bima ya wolo ya mutindu na mutindu. Bawu kwizaka pesa yawu mutindu ba ke sadilaka na mantwala ya Yave.

²³ Bayina nyonso yina vwandaka na basinga

* **35:18** *Binko*, ya kele mwa bima ya nsongi yina ke simbaka basinga ya bayinzo ya lele.

ya ntinta ya dizulu mpe ya mbwaki, basinga ya mbwaki ya kulutila, basinga ya lino, basinga ya mika ya bankombo, bampusu ya mameme, yina ba tulaka ntinta ya mbwaki, bampusu ya bambisi ya nene ya mubu, bawu nataka yawu.

²⁴ Bayina nyonso bakaka na mvwilu ya bawu palata to bisengo ya mbwaki, bawu nataka makabu na Yave. Bayina vwandaka na bayinti ya akasya, bawu nataka yawu samu na bisalu nyonso ya kusala.

²⁵ Bakento nyonso yina zabaka na kuyidika basinga, bawu yidikaka yawu na maboko ya bawu, mpe bawu nataka yawu, ya vwandaka: basinga ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki, ya mbwaki ya kulutila, mpe ya lino.

²⁶ Bakento nyonso ya ntima ya mbote, yina zabaka na kuyidika basinga na mika ya bankombo, bawu yidikaka yawu mpe.

²⁷ Bamfumu ya mikangu nataka matadi ya onise mpe matadi ya nkaka ya ntalu samu na efode mpe peketolale.

²⁸ Bawu nataka mpe makasa ya nsunga ya mbote, mpe mafuta samu na kunamisinaka minda, samu na kuyidikila mafuta ya mbyekolo mpe mananasi ya kuyokaka.

²⁹ Bakento na babakala yina vwandaka na bantima ya mbote, nataka bima ya kusadila bisalu nyonso yina Yave tumisaka na yinwa ya Moyize. Bana ya Isayeli nyonso nataka makabu na luzolo ya bawu mosi na Yave.

Besalele mpe Owolyabe salaka bisalu

³⁰ Moyize tubaka na bana ya Isayeli: «Beno tala! Yave me bokila Besalele mwana ya Uli, mutekolo ya Wule, muntu ya kifumba ya Yuda, na nkumbu ya yandi.

³¹ Yandi me fulusa yandi na mpeve ya Nzambi, samu ti yandi kuvwanda na ndwenga, mayela mpe luzabu ya kusala mbote bisalu ya mutindu na mutindu:

³² kuzaba na kuyidika bima, kusadila wolo, kusadila palata, kusadila kisengo ya mbwaki,

³³ kuzaba na kupasula matadi ya ntalu mpe kusadila yawu, kusadila mabaya, mpe kuzaba na kusala bisalu ya mutindu na mutindu.

³⁴ Yandi me pesa yandi mpe munkayulu ya kulongisa kisalu yina, mutindu yandi pesaka na Owolyabe, mwana ya Ayisamake ya kifumba ya Dane.

³⁵ Yandi me fulusa bawu na ndwenga ya kusala bisalu ya kupasula matadi ya ntalu, kufikula mabaya, kutunga na maboko balele ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki, ya mbwaki ya kulutila, mpe balele ya lino. Bawu lenda sala bisalu ya maboko ya konso mutindu, mpe kuyidika kima ni kima.

36

¹ «Na yina, Besalele, Owolyabe na bantu nyonso yina Yave pesaka ndwenga na mayela ya kusala bisalu ya Yinzo ya longo, bawu bandaka na kusala mutindu Yave tumisaka yawu.»

² Moyize bokilaka Besalele, Owolyabe na bantu nyonso yina Yave pesaka ndwenga ya kusala bisalu mpe bayina nyonso yina ndimaka na kuyekula bantima ya bawu na kisalu.

³ Bawu bakaka na sika ya Moyize makabu nyonso yina bana ya Isayeli katulaka na bamvwilu ya bawu, samu na kupesa yawu na kisalu ya Yinzo ya longo. Konso suka, bantu vwandaka tatamana na kunata na sika ya Moyize makabu na luzolo ya bawu mosi.

⁴ Na yina, bantu nyonso ya ndwenga bayina vwandaka sala bisalu ya Yinzo ya longo, bawu bikaka bisalu ya bawu mosi, yina bawu vwandaka sala ntete.

⁵ Bawu kwizaka tuba na Moyize: «Bantu ke na kunata makabu ya kulutula lutangu ya bima yina me fwanana samu na bisalu yina Yave tumisaka.»

⁶ Na yina, Moyize tumisaka ti ba mwangisa nsangu yayi na kivwandu nyonso: «Beno nyonso, bakento na babakala, ata muntu ke nata dyaka makabu samu na Yinzo ya longo!» Ni mutindu yina ba yiminaka bantu na kunata dyaka makabu.

⁷ Bima yina ba yonzikaka lutilaka lutangu ya bima yina ba vwandaka na yawu nsatu, samu na kusala bisalu nyonso.

Kuyidika bima ya kutungila

⁸ Bisadi nyonso yina vwandaka na ndwenga ya kisalu, bandaka na kutunga Yinzo ya longo na kuyidika bima yayi: balele kumi ya lino ya mbote, ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki mpe ya mbwaki ya kulutula. Bawu tungaka bakeluba na zulu ya yawu. Yawu vwandaka kisalu ya bantu yina ke salaka yawu na bunkete nyonso.

⁹ Balele nyonso vwandaka yinda mosi mpe nene mosi. Yinda ya yawu vwandaka ya Bakude nana

mpe nene ya yawu vwandaka ya Bakude yiya.

¹⁰ Ba vukisaka balele tanu na lweka mosi mpe balele tanu na lweka ya nkaka.

¹¹ Ba tulaka basinga ya kukangila ya ntinta ya dizulu na ndilu ya nsuka ya balele tanu ya ntete. Ba salaka mpe mutindu mosi na ndilu ya nsuka ya balele tanu ya nkaka.

¹² Ba tulaka basinga makumi tanu ya kukangila, na ndilu ya nsuka ya balele tanu ya ntete. Ba tulaka mpe basinga makumi tanu ya kukangila, na ndilu ya ntete ya balele tanu ya nkaka. Basinga nyonso vwandaka talasana.

¹³ Ba yidikaka bisimbulu makumi tanu ya wolo. Ni na bisimbulu yina ba vukisilaka balele tanu ya ntete na balele tanu ya nkaka, mpe muludi nyonso vukanaka.

¹⁴ Ba yidikaka balele na mika ya bankombo samu na muludi ya nkaka ya Yinzo. Ba salaka yawu kumi na mosi.

¹⁵ Yinda ya konso lele vwandaka ya Bakude makumi tatu. Nene ya konso lele vwandaka ya Bakude yiya. Balele nyonso kumi na mosi vwandaka na nene mosi mpe yinda mosi.

¹⁶ Ba vukisaka ntete balele tanu. Ba vukisaka dyaka balele sambanu ya nkaka.

¹⁷ Ba tulaka basinga makumi tanu ya kukangila, na ndilu ya nsuka ya balele tanu ya ntete. Ba tulaka mpe basinga makumi tanu ya kukangila, na ndilu ya ntete ya balele sambanu ya nkaka.

¹⁸ Ba yidikaka makumi tanu ya bisimbulu ya kisengo ya mbwaki. Ni na bisimbulu yina ba

kangilaka basinga samu na kuvukisa balele, mpe muludi nyonso vukanaka.

¹⁹ Samu na kufuka dyaka Yinzo, ba sadilaka bampusu ya bankombo ya mbakala mpe bampusu ya bambisi ya nene ya mubu na zulu ya yawu. Ba tulaka tinta ya mbwaki na bampusu yina ya bankombo.

²⁰ Samu na bibaka, ba yidikaka mabaya ya bayinti ya akasya samu na Yinzo. Mabaya yango vwandaka ya kutelama.

²¹ Yinda ya dibaya mosi vwandaka ya Bakude kumi. Nene ya yawu vwandaka ya Kude mosi na ndambu.

²² Na yisi ya konso dibaya, ya vwandaka na bansongi zole ya kutelama mutindu mosi. Ni mutindu yina ba salaka samu na mabaya nyonso ya Yinzo.

²³ Na yina, ba yidikaka mabaya samu na Yinzo. Mabaya makumi zole na lweka ya sude ya Yinzo.

²⁴ Ba yidikaka makumi yiya ya bisengo ya palata. Ba tulaka bisengo yina na yisi ya mabaya. Bisengo zole na konso dibaya, samu na kukotisa bansongi nyonso zole ya dibaya.

²⁵ Na lweka ya nkaka ya Yinzo, lweka ya node, ba tulaka mpe mabaya makumi na zole.

²⁶ Ba tudilaka yawu makumi yiya ya bisengo ya palata. Bisengo zole na yisi ya konso dibaya.

²⁷ Samu na manima ya Yinzo, na lweka ya wese, ba tulaka mabaya sambanu.

²⁸ Ba bwelaka mabaya zole samu na bansongi ya manima ya Yinzo.

²⁹ Mabaya yango vwandaka ya kuvukana na mabaya yina kele na bansongi kubanda na yisi tii na zulu. Ba sadilaka mulunga samu na kuvukisa yawu mbote. Na bansongi nyonso zole, mabaya yango vwandaka mutindu mosi.

³⁰ Na yina, lutangu ya mabaya vwandaka nana na kibaka ya manima. Bisengo ya yawu ya palata vwandaka kumi na sambanu. Bisengo zole na yisi samu na konso dibaya.

³¹ Ba yidikaka bayinti tanu ya akasya samu na kusimba mabaya ya mbanzi ya lweka mosi ya Yinzo.

³² Ba yidikaka bayinti tanu samu na kusimba mabaya ya mbanzi ya lweka ya nkaka ya Yinzo. Ba yidikaka bayinti tanu samu na mabaya ya manima ya Yinzo, na lweka ya wesete.

³³ Ba tulaka yinti ya mfunu yina ke kotaka na kati ya mabaya, kubanda na dibaya ya nsongi ya manima tii na dibaya ya nsongi ya mantwala ya Yinzo.

³⁴ Ba tulaka wolo na mabaya. Milunga yina ke yambaka bayinti ya bambanzi vwandaka mpe ya wolo. Ba tulaka wolo na bayinti ya balweka.

³⁵ Ba yidikaka lele. Ba yidikilaka yawu na basinga ya lino ya mbote, ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki mpe ya mbwaki ya kulutila. Ba tungaka bakeluba na zulu ya yawu. Yawu vwandaka kisalu ya bantu yina ke salaka yawu na bunkete nyonso.

³⁶ Samu na lele, ba salaka makunzi yiya ya akasya. Ba tulaka wolo na makunzi yango. Makunzi yango vwandaka na mwa bisimbulu ya wolo, mpe ba yidikilaka yawu bisengo yiya ya

palata.

³⁷ Samu na mwelo ya Yinzo, ba yidikaka lele. Ba yidikilaka yawu na basinga ya lino ya mbote, ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki mpe ya mbwaki ya kulutila. Ya vwandaka kisalu ya bantu yina ke tungaka na maboko.

³⁸ Ba bakaka makunzi tanu ya akasya samu na lele yina. Ba tulaka wolo na makunzi yango, mpe ba tulaka yawu bisimbulu ya wolo. Ba tulaka mwa yimpu ya wolo na zulu ya konso dikunzi na mwa bayinti ya yawu. Ba yidikaka samu na yisi ya makunzi yina, bisengo tanu na kisengo ya mbwaki yina ba sulumunaka na tiya.

37

Sanduku ya ngwisani

¹ Besalele yidikaka sanduku. Yandi yidikilaka yawu na mabaya ya bayinti ya akasya. Yinda ya yawu vwandaka ya Bakude zole na ndambu. Nene ya yawu vwandaka ya Kude mosi na ndambu mpe mutela ya yawu vwandaka ya Kude mosi na ndambu.

² Besalele tulaka yawu wolo ya mbote na kati tii na ngaanda. Bandilu ya yawu nyonso, yandi tulaka yawu wolo.

³ Yandi sulumunaka wolo samu na kuyidikila yawu milunga yiya ya wolo. Yandi tulaka milunga yango na bansongi nyonso yiya. Zole na lweka mosi mpe zole dyaka na lweka ya nkaka.

⁴ Yandi yidikaka bayinti zole na yinti ya akasya mpe yandi tulaka yawu wolo.

⁵ Yandi kotisaka bayinti yango na milunga yina vwandaka na balweka ya sanduku, samu na kunguninaka sanduku.

⁶ Besalele yidikaka mpe kitapu ya wolo ya mbote, kisika ya kupesilaka minkayulu ya menga. Yinda ya yawu vwandaka ya Bakude zole na ndambu, nene ya yawu vwandaka ya Bakude zole na ndambu.

⁷ Yandi yidikaka bakeluba zole ya wolo ya ngolo mpe yandi tulaka yawu na bansongi nyonso zole ya kitapu.

⁸ Yandi tulaka keluba mosi na nsongi ya ntete, keluba ya nkaka na nsongi ya nkaka. Bakeluba nyonso zole mpe kitapu vwandaka kaka kima mosi.

⁹ Bakeluba vwandaka talisa mapapu ya bawu na zulu. Mapapu yango fukaka kitapu, kisika ya kupesilaka minkayulu ya menga. Bakeluba vwandaka ya kutalasana. Bizizi ya bakeluba vwandaka ya kutalisa na kitapu.

Mesa ya mampa

¹⁰ Besalele yidikaka mesa ya mampa. Yandi yidikilaka yawu na mabaya ya yinti ya akasya. Yinda ya yawu vwandaka ya Bakude zole. Nene ya yawu vwandaka ya Kude mosi, mpe mutela ya yawu vwandaka ya Kude mosi na ndambu.

¹¹ Yandi tulaka yawu wolo ya mbote. Bandilu ya yawu nyonso, yandi tulaka yawu wolo.

¹² Mesa yango, yandi yidikila yawu ndilu ya Topale mosi. Na zulu ya ndilu yina, yandi

bongisaka yawu na kutula dyaka ndilu ya nkaka ya wolo. Bandilu nyonso zungidilaka mesa.

¹³ Yandi yidikilaka yawu milunga yiya ya wolo. Yandi tulaka milunga yango na bansongi nyonso yiya ya makulu ya mesa.

¹⁴ Milunga yango vwandaka pene-pene ya bandilu yango. Ni yawu yambaka bayinti ya kunanguninaka mesa.

¹⁵ Bayinti yango, yandi yidikilaka yawu na mabaya ya yinti ya akasya. Yandi tulaka yawu wolo. Ni na yawu ba bandaka na kunanguninaka mesa.

¹⁶ Mesa yango, yandi yidikilaka yawu bandonga, bakopo, bandonga ya fyoti, bambungu samu na minkayulu ya vinu. Yandi yidikilaka yawu na wolo ya mbote.

Kitentokolo ya wolo ya minda nsambwadi

¹⁷ Yandi yidikilaka kitentokolo ya minda ya wolo ya mbote. Kitentokolo yango, yandi yidikilaka yawu na wolo ya ngolo. Dikulu ya yawu, maboko ya yawu, mwa bandonga ya yawu, makolo ya yawu ya nkaka na bifulu ya yawu, nyonso vwandaka kaka kima mosi.

¹⁸ Bintala sambanu vwandaka ya kubasika na balweka ya yawu: bintala tatu-tatu na konso lweka ya kitentokolo ya minda.

¹⁹ Konso kintala vwandaka na mwa bambungu tatu mutindu kifulu ke na kufunguka, na makolo mpe bifulu. Ni mutindu yina vwandaka bintala nyonso sambanu ya kitentokolo ya minda.

²⁰ Na zulu ya yinti ya kati-kati ya kitentokolo ya minda, ya vwandaka na mwa bandonga yiya

mutindu kifulu ke na kufunguka, na makolo mpe bifulu.

²¹ Na yisi ya bintala zole ya ntete, ya vwandaka na dikolo mosi. Dikolo mosi vwandaka na bintala zole ya nkaka, dikolo mosi mpe na bintala zole ya nsuka. Bintala nyonso sambanu ya kitentokolo ya minda vwandaka mutindu yina.

²² Makolo ya yawu na bintala ya yawu vwandaka kaka kima mosi. Nyonso vwandaka ya kuyilama na wolo ya ngolo, wolo ya mbote.

²³ Yandi yidikaka minda nsambwadi ya yawu. Yandi yidikaka mpe bisimbulu ya minda mpe bima ya bombi ya yawu ke vwanda ya kuyilama na wolo ya mbote.

²⁴ Yandi sadilaka Talente mosi ya wolo ya mbote, samu na kuyidika kitentokolo ya minda na bima ya yawu.

Mesa ya kuyokilaka Maaka ya nsunga ya mbote

²⁵ Besalele yidikaka mesa ya kuyokilaka maaka ya nsunga ya mbote. Yandi yidikilaka yawu na mabaya ya yinti ya akasya. Yinda mpe nene ya yawu vwandaka ya Kude mosi na balweka nyonso. Mutela ya yawu vwandaka ya Bakude zole. Mampoka ya yawu vwandaka kaka kima mosi na yawu.

²⁶ Yandi tulaka yawu nyonso wolo ya mbote, na balweka ya yawu, mpe na mampoka ya yawu. Zulu ya yawu mpe ndilu ya yawu vwandaka ya wolo.

²⁷ Yandi yidikaka milunga zole ya wolo na yisi ya ndilu, na lubakala mpe na lumoso. Yandi

salaka yawu na balweka nyonso zole yina, samu na kukotisaka bayinti ya kunanguninaka yawu.

²⁸ Yandi yidikaka bayinti na mabaya ya akasya. Yandi tulaka yawu wolo.

²⁹ Yandi yidikaka mafuta ya mbyekolo ya longo mpe mananasi ya nsunga ya mbote. Kuvukisa mananasi yina, ya vwandaka kisalu mutindu ya bisadi-mananasi.

38

Kiyokolo ya minkayulu mpe ndonga ya nene

¹ Besalele yidikaka kiyokolo ya minkayulu. Yandi yidikilaka yawu na mabaya ya yinti ya akasya. Bandilu ya yawu vwandaka ya Bakude zole na balweka nyonso. Mutela ya yawu vwandaka ya Bakude tatu.

² Na bansongi ya yawu nyonso yiya, yandi yidikaka mampoka. Mampoka yango vwandaka kaka kima mosi na yawu. Yandi tulaka na zulu ya yawu kisengo ya mbwaki.

³ Yandi yidikaka bisalulu nyonso ya kiyokolo ya minkayulu: bapele, bambungu, misoma, bima ya bombi. Yandi salaka biteko nyonso yina na kisengo ya mbwaki.

⁴ Yandi yidikaka kitalaka ya kisengo ya mbwaki mutindu mpwasa. Yandi salaka yawu milunga ya mbwaki na bansongi nyonso yiya. Yandi tulaka yawu na balweka ya kitalaka ya kisengo ya mbwaki ya kiyokolo ya minkayulu kubanda na yisi tii na kati-kati ya dibulu ya kiyokolo ya minkayulu.

⁵ Yandi tulaka yawu milunga yiya na bansongi nyonso yiya ya kitalaka ya kisengo ya mbwaki, samu na kukotisaka bayinti.

⁶ Yandi yidikaka bayinti na mabaya ya akasya. Yandi tulaka yawu kisengo ya mbwaki.

⁷ Yandi kotisaka bayinti yango na kati ya milunga. Bayinti yina vwandaka na balweka nyonso zole ya kiyokolo ya minkayulu, samu na kunanguninaka yawu. Na yina, kiyokolo yango, yandi yidikilaka yawu na mabaya. Na kati-kati ya yawu vwandaka mpamba mutindu dibulu.

⁸ Yandi yidikaka ndonga ya nene. Yandi yidikilaka yawu na kisengo ya mbwaki mpe kivwandulu ya yawu na kisengo ya mbwaki. Na kuyidika yawu, yandi sadilaka bitala-tala ya bisengo ya mbwaki yina pesaka bakento yina vwandaka sala kisalu ya bawu na nkotolo ya Yinzo ya Mbwanu.

Balele ya bibaka ya lupangu

⁹ Yandi yidikaka bima ya kuzungisa lupangu nyonso. Samu na kuyidika ngaanda, yandi salaka balele ya lino ya mbote. Samu na lweka ya sude, yinda ya yawu vwandaka ya Bakude nkama (100).

¹⁰ Yawu vwandaka na makumi zole ya makunzi mpe makumi zole ya bisengo ya yawu na yisi, ya kuyilama na bisengo ya mbwaki. Bisimbulu mpe mwa bayinti ya yawu vwandaka ya palata.

¹¹ Samu na lweka ya node, yinda vwandaka mpe na Bakude nkama (100). Yawu vwandaka na makumi zole ya makunzi, na makumi zole ya bisengo ya yawu na yisi, ya kuyilama na bisengo

ya mbwaki. Bisimbulu mpe mwa bayinti ya yawu vwandaka ya palata.

¹² Na lweka ya wesete, ya vwandaka na balele ya Bakude makumi tanu. Yawu vwandaka na makunzi kumi mpe bisengo ya yawu kumi na yisi. Bisimbulu ya makunzi na mwa bayinti ya yawu vwandaka ya palata.

¹³ Na lweka ya esete, ya vwandaka na Bakude makumi tanu.

¹⁴ Na lweka mosi ya nkotolo, ya vwandaka na balele ya Bakude kumi na tanu. Yawu vwandaka na makunzi tatu mpe bisengo ya yawu tatu na yisi.

¹⁵ Na lweka ya nkaka ya nkotolo, na lumoso mpe na lubakala, ya vwandaka na balele ya Bakude kumi na tanu. Yawu vwandaka na makunzi tatu mpe bisengo ya yawu tatu na yisi. Na yina, ya vwandaka na balele na balweka nyonso zole ya nkotolo.

¹⁶ Balele nyonso yina zungaka lupangu vwandaka ya lino ya mbote.

¹⁷ Bisengo ya yisi ya makunzi vwandaka ya bisengo ya mbwaki. Bisimbulu ya makunzi na mwa bayinti ya yawu vwandaka ya kusalama na palata. Bayimpu ya makunzi vwandaka ya palata. Makunzi nyonso ya lupangu vwandaka ya kuvukana na mwa bayinti ya palata.

¹⁸ Lele ya mwelo ya ngaanda vwandaka ya basinga ya lino ya mbote, ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki mpe ya mbwaki ya kulutila. Ya vwandaka kisalu ya bantu yina ke tungaka na maboko. Nene ya lele yango vwandaka ya Bakude makumi

zole. Mutela ya yawu vwandaka ya Bakude tanu, mutindu balele nyonso ya lupangu.

¹⁹ Makunzi ya yawu yiya mpe bisimbulu ya yawu ya yisi vwandaka ya kisengo ya mbwaki. Bisimbulu ya yawu na mwa bayinti ya yawu vwandaka ya palata. Bayimpu ya yawu mpe vwandaka ya palata.

²⁰ Binko nyonso ya basinga ya Yinzo ya longo mpe ya lupangu vwandaka ya kisengo ya mbwaki.

Lutangu ya bisengo yina ba sadilaka

²¹ Yayi ni lutangu ya bisengo yina ba sadilaka samu na kutunga Yinzo ya longo, kisika yina ba bumbaka dibuku ya ngwisani. Na lutumu ya Moyize, ba-Levi salaka na lutwadusu ya Itamale, mwana ya nganga-Nzambi Aloni, samu na kusala lutangu yayi.

²² Besalele mwana ya Uli, mutekolo ya Wule, muntu ya kifumba ya Yuda, salaka mambu nyonso yina Yave tumisaka na Moyize.

²³ Yandi vwandaka kintwadi na Owolyabe, mwana ya Ayisamake, ya kifumba ya Dane, yina vwandaka kisadi-matadi ya ntalu, kifikudi, kitungi-bilele ya lino ya mbote, ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki mpe ya mbwaki ya kulutila.

²⁴ Lutangu ya wolo yina bantu ya Isayeli pesaka samu na kutunga Yinzo ya longo vwandaka Basekele bankama nsambwadi na makumi tatu (730) mpe Batalente makumi zole na yivwa. Ba fwanikisaka yawu na Sekele yina ba vwandaka sadila na Yinzo ya longo.

²⁵ Lutangu ya palata yina ba yonzikaka vwan-daka Batalente nkama mpe Basekele funda Mosi na bankama nsambwadi na makumi nsambwadi na tanu (1 775). Ba fwanikisaka yawu na Sekele yina ba vwandaka sadila na Yinzo ya longo. Ba yonzikaka nyonso yina ntangu ba salaka lutan-gusu ya bantu nyonso ya kimvuka.

²⁶ Ya zola kutuba ti bantu nyonso yina vwan-daka na bamvula makumi zole to bamvula ya ku-lutila, bayina sonikisaka bankumbu ya bawu, ba vwandaka babakala mafunda sambanu na tatu na bankama tanu, na makumi tanu (603 550). Mosi-mosi na bawu pesaka Beka mosi ya palata, ndambu ya Sekele mosi mutindu ba vwandaka tezila na Yinzo ya longo.

²⁷ Ba sadilaka Batalente nkama (100) ya palata samu na kuyidika bisimbulu ya yisi ya makunzi ya Yinzo ya longo mpe ya lele yina vwandaka na kati. Bisimbulu vwandaka nkama (100) samu na Batalente, konso kisimbulu Talente mosi.

²⁸ Na bakilo kumi na nsambwadi na bangalame bankama nsambwadi na makumi tanu (750) yina bikanaka, ba yidikaka bayimpu yina vwandaka na zulu ya makunzi, bisimbulu mpe mwa bayinti yina vwandaka vukisa makunzi nyonso.

²⁹ Bisengo nyonso ya mbwaki yina bantu ya Isayeli pesaka, salaka Batalente makumi nsamb-wadi mpe Basekele mafunda zole na bankama yiya (2 400).

³⁰ Na bakilo ya kisengo ya mbwaki yayi, ba

yidikaka: bisimbulu ya yisi ya makunzi yina vwandaka na mwelo ya Yinzo ya Mbwabanu, kiyokolo ya kisengo ya mbwaki ya minkayulu na mutalaka ya yawu ya kisengo ya mbwaki mpe bisalulu nyonso ya kiyokolo,

³¹ bisimbulu ya yisi ya makunzi ya lupangu, bisimbulu ya yisi ya mwelo ya lupangu, binko ya basinga nyonso ya Yinzo mpe ya lupangu.

39

Mutindu ya kutunga binkuti ya banganga-Nzambi

¹ Ba bakaka lino ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki mpe ya mbwaki ya kulutula, ba yidikaka bikunti ya kusadilaka na kati ya Yinzo ya longo mpe ba yidikaka bikunti ya longo ya Aloni mutindu Yave tumisaka yawu na Moyize.

² Ba yidikaka efode. Ba yidikilaka yawu na basinga ya wolo, na lino ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki, ya mbwaki ya kulutula, mpe na lino ya mbote.

³ Samu na kuzwa basinga ya wolo, ba lengulaka bambele ya wolo mpe ba zengaka yawu mutindu basinga mpe ba kotisaka yawu na lele ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki mpe ya lino ya mbote. Ya vwandaka kisalu ya bantu yina ke salaka yawu na bunkete nyonso.

⁴ Efode yango ba yidikilaka yawu basinga zole ya magembo, ya kutungama na balweka ya yawu. Ni basinga yina vwandaka vukisa bitini zole ya efode.

⁵ Mukaba yina vwandaka na zulu ya efode vwandaka kaka kima mosi na efode. Yawu mpe

vwandaka mutindu yayi: basinga ya wolo ya lino ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki, ya mbwaki ya kulutila, mpe ya lino ya mbote, mutindu Yave tumisaka yawu na Moyize.

⁶ Ba kubikaka matadi ya ntalu yina ba ke bok-ilaka onise, ba sonikaka bankumbu ya bana ya Isayeli mutindu kinyemo mpe ba tulaka yawu na kati ya mwa bisimbulu ya wolo.

⁷ Ba tulaka matadi nyonso zole ya ntalu na basinga ya magembo ya efode, samu na kubambukaka moyo ya bifumba kumi na zole ya bana ya Isayeli, mutindu Yave tumisaka yawu na Moyize.

Mutindu ya kutunga peketolale

⁸ Ba tungaka peketolale ya lufundusu. Yawu vwandaka kisalu ya bantu yina ke salaka yawu na bunkete nyonso. Ba tungaka peketolale kaka mutindu mosi na efode: na basinga ya wolo ya lino ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki, ya mbwaki ya kulutila mpe ya lino ya mbote.

⁹ Ntangu ba futikaka yawu, balweka ya yawu nyonso vwandaka mutindu mosi. Yinda ya yawu vwandaka ya Epane mosi, nene ya yawu mpe vwandaka ya Epane mosi.

¹⁰ Ba kotisaka na kati ya peketolale, matadi ya ntalu na milonga yiya. Mulonga ya ntete: saledwane, topaze mpe emelode.

¹¹ Mulonga ya zole: esekalebukele, lazulite mpe zasepe.

¹² Mulonga ya tatu: opale, angate mpe ametisete.

¹³ Mulonga ya yiya: kelizolite, onise mpe zasepe. Matadi nyonso yina vwandaka na kati ya bisimbulu ya yawu ya wolo.

¹⁴ Ba sonikaka na zulu ya konso ditadi ya ntalu, nkumbu ya mosi na mosi ya bana kumi na zole ya Yakobi. Ya vwandaka ya kusonama mutindu kinyemo. Konso ditadi vwandaka na nkumbu mosi ya kifumba na kati ya bifumba kumi na zole ya Isayeli.

¹⁵ Ba yidikaka mwa bampanga ya wolo ya mbote samu na peketolale. Ba yidikaka yawu mutindu ba ke kangaka bansuki ya maboko.

¹⁶ Ba yidikaka bisimbulu zole mpe mwa milunga zole ya wolo samu na peketolale. Ba tulaka yawu na bansongi zole ya peketolale.

¹⁷ Ba kangaka mwa bampanga zole yina ya wolo na milunga zole na bansongi ya peketolale.

¹⁸ Ba kangaka mpe bansongi nyonso zole ya nkaka ya mwa bampanga yango na bisimbulu yina kele na basinga ya magembo ya efode, na mantwala.

¹⁹ Ba yidikaka dyaka milunga zole ya wolo. Ba tulaka yawu na bansongi zole ya nkaka ya peketolale, na lweka ya kati yina ke vukanaka na efode.

²⁰ Ba yidikaka dyaka milunga zole ya wolo. Ba tulaka yawu na yisi ya basinga ya magembo ya efode, na mantwala, pene-pene ya kisika yina ba tungaka yawu. Milunga yango vwandaka na zulu ya mukaba ya efode.

²¹ Ba kangaka milunga ya peketolale mpe milunga ya efode na singa ya ntinta ya dizulu, samu na kukanga peketolale na mukaba ya efode. Na yina, peketolale vwandaka katuka ve na kisika

ya yawu. Bawu salaka mutindu Yave tumisaka yawu na Moyize.

Kutunga binkuti ya nkaka ya kinganga-Nzambi

²² Ba tungaka dizwela. Ni na zulu ya yawu nganga-Nzambi vwandaka lwatila efode. Dizwela nyonso vwandaka ya ntinta ya dizulu. Ya vwandaka kisalu ya bantu yina ke tungaka mbote.

²³ Dizwela yango vwandaka na dibulu na kati-kati samu na kukotisaka yintu. Ba futikaka bandilu ya dibulu yango mpe ba tungaka yawu. Ba tungaka yawu mbote-mbote samu ti yawu kupasuka ve.

²⁴ Ba tungaka ndilu nyonso ya yisi ya dizwela, ba tulaka bifwani ya bambuma ya ngelenadine ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki mpe ya mbwaki ya kulutila. Ba bongisaka yawu mpe na basinga ya lino ya mbote.

²⁵ Na kati-kati ya bambuma yina, ba tulaka mwa bangunga ya wolo, na ndilu nyonso ya yisi ya dizwela.

²⁶ Na yisi ya ndilu ya dizwela, ba tulaka mwa ngunga mosi ya wolo, kifwani ya mbuma mosi ya ngelenadine, mwa ngunga mosi ya wolo, kifwani ya mbuma mosi ya ngelenadine, samu na kusala kisalu mutindu Yave tumisaka yawu na Moyize.

²⁷ Bisadi-balele yidikaka binkuti ya yinda ya lino samu na Aloni mpe samu na bana ya yandi. Ya vwandaka kisalu ya bantu yina ke tungaka mbote.

²⁸ Ba yidikaka mpe yimpu ya lino ya mbote ya nganga-Nzambi ya ntete mpe bayimpu ya lino

ya mbote ya banganga-Nzambi ya nkaka, mpe mibati ya lino.

²⁹ Ba yidikaka basinga ya luketo mutindu nsuki ya maboko ya lino ya mbote, ba vukisaka yawu na lino ya mbote ya ntinta ya dizulu, ya mbwaki mpe ya mbwaki ya kulutila. Ya vwandaka kisalu ya bantu yina ke tungaka mbote. Ba salaka mutindu Yave tumisaka yawu na Moyize.

³⁰ Na kumanisa, ba yidikaka mwa kisengo ya wolo ya mbote. Ba sonikaka na zulu ya yawu mutindu ba ke salaka na kinyemo, mutindu yayi: «Ya kubyekwa na Yave.»

³¹ Kidimbu yango ba kangaka yawu na singa ya ntinta ya dizulu na zulu ya yimpu ya kinganga-Nzambi, mutindu Yave tumisaka yawu na Moyize.

Nsukunu ya kisalu nyonso

³² Ni mutindu yayi ba manisaka na kukubika bima nyonso ya ntungulu ya Yinzo, Yinzo ya Mb-wabanu. Bantu ya Isayeli salaka kisalu, bawu salaka nyonso mutindu Yave tumisaka yawu na yinwa ya Moyize.

³³ Bantu ya Isayeli natinaka Moyize bima nyonso ya Yinzo:

Balele ya Yinzo, bima ya kutungila yawu, bisimbulu, mabaya, bayinti ya fyoti, makunzi mpe bisimbulu ya yisi ya makunzi.

³⁴ - Bampusu ya bankombo ya mbakala ya tinta ya mbwaki samu na muludi, bampusu ya bambisi ya nene ya mubu samu na muludi, mpe lele yina ke kabulaka bivinga.

- 35 - Sanduku ya ngwisani na bayinti ya kunanguninaka yawu, mpe kitapu ya yawu, kisika ya kupesilaka minkayulu ya menga.
- 36 - Mesa ya mampa na bisalulu ya yawu mpe mampa ya yawu.
- 37 - Kitentokolo ya wolo ya mbote, minda ya yawu, bisalulu ya yawu mpe mafuta samu na minda.
- 38 - Mesa ya wolo, kisika ba ke yokilaka maaka ya nsunga ya mbote, mafuta ya mbyekolo, mpe maaka yina ba ke yokaka.
- Lele ya mwelo ya Yinzo.
- 39 - Kiyokolo ya minkayulu ya kisengo ya mbwaki, bayinti ya kunanguninaka yawu mpe bisalulu ya yawu mpe mutalaka ya yawu ya kisengo ya mbwaki.
- Ndonga ya nene mpe kivwandulu ya yawu.
- 40 - Balele ya lupangu na makunzi ya yawu mpe bisimbulu ya yisi ya makunzi, lele ya mwelo ya lupangu na basinga nyonso mpe binko ya basinga nyonso.
- Bisalulu nyonso samu na Yinzo ya longo, Yinzo ya Mbwanu.
- 41 - Binkuti ya banganga-Nzambi samu na kisalu ya Yinzo ya longo.
- Binkuti ya longo ya Aloni, nganga-Nzambi ya ntete.
- Binkuti yina bana ya yandi ke banda na kulwataka, samu na kusalaka kisalu ya bunganga-Nzambi.
- 42 Bantu ya Isayeli salaka mutindu Yave tumisaka yawu na yinwa ya Moyize.

⁴³ Ntangu Moyize talaka ti bima nyonso vwan-daka me kubama mutindu Yave tumisaka yandi yawu, yandi sakumunaka bantu ya Isayeli.

40

Ntunguluya Yinzo ya Mbwanu mpe mbyekolo ya yawu

¹ Yave tubaka na Moyize:

² «Na kilumbu ya ntete ya ngonda ya ntete, nge ke tunga Yinzo ya longo, Yinzo ya Mbwanu.

³ Ni kuna nge ke tula Sanduku ya Ngwisani. Nge ke bumba yawu na manima ya lele yina ke kabulaka bisika ya longo.

⁴ Na lweka ya nkaka ya lele yina, nge ke nata mesa ya mampa yina ke pesama samu na munu, nge ke kubika yawu kuna. Nge ke nata mpe kitentokolo ya minda mpe nge ke namisa minda ya yawu.

⁵ Nge ke tula mesa ya wolo ya kuyokilaka maaka ya nsunga ya mbote na mantwala ya lele yina ke bumbaka Sanduku ya Ngwisani. Nge ke tula mpe lele na mwelo ya Yinzo ya longo.

⁶ Nge ke tula kiyokolo ya minkayulu na mantwala ya nkoloto ya Yinzo ya lele, Yinzo ya Mbwanu, na kati ya ngaanda ya lupangu.

⁷ Nge ke tula ndonga ya nene. Yawu ke vwanda na kati-kati ya Yinzo ya Mbwanu na kiyokolo ya minkayulu mpe nge ke fulusa yawu na maza.

⁸ Nge ke zungisa lupangu nyonso na balele mpe nge ke tula lele mosi na mwelo ya lupangu.»

⁹ «Nge ke baka mafuta ya mbyekolo mpe nge ke byeka Yinzo ya longo na bima ya yawu nyonso.

Ntangu nge ke byeka yawu mpe bima ya yawu nyonso, yawu ke vwanda ya longo.

¹⁰ Nge ke kusa kiyokolo ya minkayulu mafuta yina, mpe nge ke byeka yawu na bisalulu ya yawu nyonso. Na yina, kiyokolo ya minkayulu ke vwanda ya longo mingi.

¹¹ Nge ke kusa ndonga ya nene mpe kivwandulu ya yawu mafuta. Na yina yawu ke vwanda ya kubyekwa.»

¹² «Nge ke nata Aloni mpe bana ya yandi na mwelo ya Yinzo ya Mbwanu, nge ke yobisa bawu na maza mutindu yawu ke salamaka,

¹³ nge ke lwatisa Aloni binkuti ya longo, nge ke kusa yandi mafuta mpe nge ke byeka yandi, samu ti yandi sala kisalu ya bunganga-Nzambi.

¹⁴ Na manima, nge ke lwatisa bana ya Aloni binkuti ya yinda,

¹⁵ nge ke kusa bawu mpe mafuta mutindu tata ya bawu, samu ti bawu kusala kisalu ya munu. Na yina, mbyekolo ya bawu ke sala ti bawu na bana ya bawu kukuma banganga-Nzambi ya seko, bambandu na bambandu.»

Moyize telemisaka Yinzo ya longo

¹⁶ Moyize salaka kisalu, yandi salaka nyonso mutindu Yave tumisaka yandi.

¹⁷ Na kilumbu ya ntete ya ngonda ya ntete, na mvula ya zole yina bantu ya Isayeli basikaka na Ngipiti, Yinzo ya longo telamaka.

¹⁸ Moyize salaka ti ba telemisaka yawu mutindu yayi: ba tulaka bisimbulu ya yisi, ba tulaka mabaya ya yawu, ba tulaka mwa bayinti ya yawu mpe ba telemisaka makunzi ya Yinzo.

¹⁹ Ba yalumunaka miludi ya Yinzo ya lele na zulu ya Yinzo ya longo tii na muludi ya nsuka, mutindu Yave tumisaka yawu na Moyize.

²⁰ Yandi bakaka matadi ya Misiku kumi, yandi tulaka yawu na kati ya Sanduku ya Ngwisani. Yandi tulaka bayinti ya kunanguninaka sanduku mpe yandi kangaka kitapu, kisika ya kupesilaka minkayulu ya menga, na zulu ya sanduku.

²¹ Ba nataka sanduku na kisika ya kulutula longo. Ba tulaka lele yina ke kabulaka kisika ya longo na kisika ya kulutula longo, samu na kubumba Sanduku ya Ngwisani mutindu Yave tumisaka yawu na Moyize.

²² Ba tulaka mesa ya mampa na kati ya Yinzo ya Mbwanu na lweka ya node ya Yinzo, na mantwala ya lele yina ke kabulaka kisika ya longo na kisika ya kulutula longo,

²³ mpe ni kuna ba tulaka mampa yina pesamaka na Yave, mutindu Yave tumisaka yawu na Moyize.

²⁴ Ba tulaka kitentokolo ya minda kuna, na kati ya kisika ya longo, yawu vwandaka talasana na mesa ya mampa na lweka ya sude ya Yinzo.

²⁵ Ba namisaka minda na mantwala ya Yave mutindu Yave tumisaka yawu na Moyize.

²⁶ Ba tulaka mesa ya wolo ya kuyokilaka maaka ya nsunga ya mbote na kati ya Yinzo ya Mbwanu, na mantwala ya lele yina ke kabulaka kisika ya longo na kisika ya kulutula longo.

²⁷ Kuna, ba yokaka maaka ya nsunga ya mbote mutindu Yave tumisaka yawu na Moyize.

²⁸ Ba tulaka lele na nkotolo ya Yinzo ya Mbwanu.

29 Ba tulaka kiyokolo ya minkayulu na mantwala ya nkotolo ya Yinzo ya Mbwanu, na ngaanda, na kati ya lupangu. Ba pesaka Munkayulu ya Kuyoka mpe Munkayulu ya madya ya bilanga mutindu Yave tumisaka yawu na Moyize.

30 Ba tulaka ndonga ya nene. Ba tulaka yawu na kati-kati ya Yinzo ya Mbwanu na kiyokolo ya minkayulu mpe ba fulusaka yawu na maza, samu na kuvedisaka banzutu.

31 Moyize, Aloni mpe bana ya Aloni, vwandaka sukula maboko na makulu ya bawu kuna.

32 Konso ntangu, tekila bawu kukota na kisika ya longo to kukwenda na kiyokolo ya minkayulu, bawu vwandaka na kifu ya kusukula banzutu mutindu Yave tumisaka yawu na Moyize.

33 Ba zungisaka lupangu nyonso na balele mpe ba tulaka lele mosi na mwelo ya lupangu. Na manima ya mwelo yango ya lupangu, ni kuna vwandaka kiyokolo ya minkayulu. Na yina, Moyize manisaka bisalu nyonso.

Nkembo ya Yave fulukaka na Yinzo ya longo

34 Na manima, dituti kwizaka fuka Yinzo ya Mbwanu mpe nkembo ya Yave fulukaka na Yinzo nyonso.

35 Moyize lendaka ve na kukota na Yinzo ya Mbwanu, samu ti dituti vwandaka kaka kuna, mpe nkembo ya Yave fulukaka na Yinzo nyonso.

36 Konso ntangu yina bantu ya Isayeli vwandaka tala ti dituti me nanguka na zulu ya Yinzo ya Mbwanu, bawu vwandaka landa nzyetolo ya bawu na kwendaka luta kisika na kisika.

³⁷ Kasi, kana dituti me nanguka ve, bawu mpe vwandaka kwenda ve, bawu vwandaka vingila kilumbu yina dituti ke nanguka.

³⁸ Na ntangu, nkembo ya Yave vwandaka talana na dituti ya kutelama na zulu ya Yinzo ya Mbwa-banu, mpe na mpimpa, yawu vwandaka talana na tiya ya nene ya kutelama, na meso ya bantu ya Isayeli, ntangu bawu vwandaka kwenda luta kisika na kisika.

Mambu ya Nzambi
The Holy Bible in the Kitoba language of Congo
Bible entier en Kituba de Congo-Brazzaville

copyright © 2025 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kituba)

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source files dated 14 May 2025

a854b3e0-daa0-5e79-9026-5b48865cc4ea